

An architectural rendering of Lorensbergsparken in Gothenburg. The scene shows a wide, paved pedestrian area with several people walking. To the left, there's a large, leafy tree and a building with a sign that says 'KAFÉ'. In the center, a long, low building with a series of columns and large windows is visible. To the right, there's another large tree and a seating area with tables and chairs where people are sitting. The foreground is filled with colorful flowers and greenery. The overall style is a detailed sketch with some color washes.

Förslagshandling Lorensbergsparken

Detaljplan för bostäder och verksamheter vid Lorensbergsparken inom stadsdelen Lorensberg

Innehåll

1. Inledning

1.1 Bakgrund

1.2 Syfte och mål

2. Förutsättningar

2.1 Detaljplans granskingsförslag

2.2 Omfattning och avgränsning

2.3 Styrande dokument

2.4 Platsspecifika förutsättningar

3. Platsanalys

3.1 Befintlig plats - Trafik

3.2 Befintlig plats - Landskap

3.3 Sammanfattning

4. Koncept

4.1 Landeri

4.2 Strategi - väva samman

5. Förslag

5.1 Platsens karaktär

5.2 Gestaltning

5.3 Gatutyp och programmering

5.4 Lastning och lossning

5.5 Möblering

5.6 Belysning

5.7 Växtmaterial

5.8 Materialval

5.9 Detaljer

5.10 Tillgänglighet

5.11 Framkomlighet

5.12 Trafiksäkerhet

5.13 VA och ledningssamordning

5.14 Skydd av befintliga träd och växtlighet

5.15 Grönytefaktor

5.16 Kompensationsåtgärder

5.17 Visualisering

6. Slutsats

6.1 Ställningstaganden och konsekvenser

6.2 Fortsatt arbete

Bilagor

1

1

1

2

2

3

4

5

11

11

14

15

16

16

17

18

18

19

22

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

61

61

62

63

Lorensbergsparken

Diarienummer: EXF-2023-02069

Uppdragsgivare: Exploateringsförvaltningen

Beställare: Camille Delepierre

Konsult: Norconsult AB

Uppdragsansvarig: Viktor Sköldstedt

Skede: Detaljplanens granskningsskede

Datum : 2026-04-17

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Förslagshandlingen är en del av en pågående detaljplan som är belägen i stadsdelen Lorensberg. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra nya bostäder i ett centralt läge, stärka omgivande gator med urbana verksamheter och skapa trygga och tillgängliga stråk runt och igenom kvarteret där planområdet ingår.

Vy mellan Lorensbergsparken och Lorensberg P-hus

Vy mellan Lorensbergsteatern och Lorensberg P-hus

Alla foto tagna av Juno Hsu

1.2 Syfte och mål

Syftet med förslagshandlingen är att ta fram en gestaltning och utformning för allmän plats som är genomförbar och som innehåller önskade kvaliteter. Utformningsförslaget har utgått från och tolkat detaljplanens övergripande planbestämmelse om gestaltning av allmän plats: Allmän plats ska utformas och utföras med en hög arkitektonisk kvalitet avseende detaljering och bearbetning samt med robusta och gedigna material i en färgskala som harmonierar med platsens karaktär och omgivande bebyggelsemiljö. Förslagshandlingen ska ha en nivå som gör att den kan användas som underlag vid en kommande projektering.

Förslagshandlingens projektmål har tagits fram i ett samarbete mellan Norconsult och Göteborgs Stad. Målen är:

Etablera attraktiva park-, torg- och gatumiljöer som möter de kulturmiljömässiga kraven för platsen.

Etablera en attraktivt gestaltad torgyta där de oskyddade trafikanternas behov noggrant vägs mot behoven av trafik för lastning och angöring.

Säkerställ en trafiksäker miljö på den allmänna platsen runt det framtida bostadskvarteret.

Skapa en attraktiv gestaltning av gatumiljön längs Berzeliigatan och Södra Vägen.

Säkerställ att befintliga och kommande ledningar samordnas med övriga underjordiska anläggningar, för att säkerställa en genomförbar utbyggnad.

I tillägg har sex hållbarhetsmål formulerats, vilka ska säkerställa att projektet styr i den riktning som Göteborgs Stad önskar gällande hållbarhetsfrågorna. Grunden till majoriteten av målen är stadens miljö- och klimatprogram samt stadens trafikstrategi.

De sex hållbarhetsmålen är:

Fotgängare och cyklister ska prioriteras framför motorfordonstrafik.

Säkerställ en trygg miljö på torget och i parken.

Utforma den allmänna platsen så den är tillgänglig för alla.

Säkerställ att det finns plats för grönska i den allmänna miljön.

Utforma de allmänna ytorna så att de upplevs som inbjudande och attraktiva.

Säkerställ att platsens kulturhistoriska värden värnas och stärks.

Vy över Lorensbergsparken med det nya kvarteret enligt samrådsförslaget

Fotomontage av Semrén & Månsson

Kapitel 2 beskriver de relevanta underlag som ligger till grund för förslagshandlingen.

”Syftet med planen är att möjliggöra nya bostäder i ett centralt läge, stärka omgivande gator med urbana verksamheter och skapa trygga och tillgängliga stråk runt och igenom kvarteret där planområdet ingår. Stadsbyggnadskvaliteter liksom kulturhistoriska och arkitektoniska värden ska säkerställas. I enlighet med intentionerna i stadens översiktsplan och budget syftar planen till att uppnå de stadsbyggnadskvaliteter som en kvartersstad med sammanbyggda kvarter och levande bottenvåningar ger. En omsorgsfull gestaltning enligt den klassiska arkitekturens kvaliteter eftersträvas. Tillkommande bebyggelse ska, i likhet med omgivande bebyggelse, ha en hög arkitektonisk kvalitet i såväl helhet som detaljer, en volymhantering som respekterar platsens höga kulturmiljövärden samt ett varsamt förhållningssätt till Lorensbergsparken. Potentialen för utökat stadsliv som planområdets läge längs ett utpekad stadslivsstråk utgör ska tas till vara. Kvalitativa offentliga vistelsezoner som tillskapas inåt kvarteret ska, såväl som omgivande gaturum, gestaltas som en helhet med Lorensbergsparken och bidra till att stärka Lorensbergsparkens funktion, både utifrån dess kulturhistoriska betydelse och stadens grönplan (Se vidare i *Planbeskrivningen*, 2024).”

2.2 Omfattning och avgränsning

Förslagshandlingens utredningsområde är cirka 15700 kvm och omfattar markanvändningarna :

- **Park**
(Lorensbergsparken)
- **Torg**
(Karl Gerhards Plats och Teaterstråket-arbetsnamn i detaljplanearbetet och förslagshandlingen.)
- **Gata**
(En del av Berzeligatan och Södra Vägen).

Förslagshandlingens utredningsområde

Flygfoto hämtat från Lantmäteriet

2.3 Styrande dokument

Underlag som i huvudsak har legat till grund för denna förslagshandling kommer från detaljplanearbetet och har tagits fram inför detaljplanens samråd.

Följande styrande dokument har i huvudsak används i arbetet med förslagshandlingen :

Detaljplanens handlingar och utredningar

- 2020, Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken I Göteborg - Översiktligt Geotekniskt Utlåtande, Göteborgs Stad (Fastighetskontoret).
- 2020, PM Gällande Trafikförutsättningar För Detaljplanearbete Vid Lorensbergsparken, Göteborgs Stad (Trafikkontoret).
- 2020, Översiktlig Miljöteknisk Markundersökning Inför Ny Detaljplan Av Fastigheten Lorensberg 706:32, Relement Miljö Väst AB.
- 2021, Lorensbergsparken Med Omgivning – Kulturmiljöutredning, Acanthus arkitektur & kulturvård AB.
- 2021, Naturvärdesinventering Av Ett Område Vid Lorensbergsparken, Pro Natura.
- 2022, Grönstrukturutredning För Del Av Lorensberg Och Heden, Göteborgs Stad (Park- och naturförvaltningen).
- 2024, Antikvarisk konsekvensbeskrivning - Detaljplan för bostäder och verksamheter vid Lorensbergsparken, Norconsult Sverige AB.
- 2024, Cirkus Lorensberg – Illustrationsbilaga, Mareld och Semrén & Månsson.
- 2024, Cirkus Lorensberg, Göteborg – Bullerutredning, Cedås Akustik.
- 2024, Dagsljusanalys - Cirkus Lorensberg, Semrén & Månsson.
- 2024, Dagvatten- Och Skyfallsutredning - Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken Inom Stadsdelen Lorensberg, Ramboll Sweden AB.
- 2024, Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken Inom Stadsdelen Lorensberg – Plankarta Med Bestämmelser, Göteborgs Stad (Stadsbyggnadsförvaltningen).
- 2024, Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken Inom Stadsdelen Lorensberg – Planbeskrivning, Göteborgs Stad (Stadsbyggnadsförvaltningen).
- 2024, Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken Inom Stadsdelen Lorensberg – Illustrationsritning, Göteborgs Stad (Stadsbyggnadsförvaltningen).
- 2024, Luftutredning För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken, COWI AB.
- 2024, Mobilitets- Och Parkeringsutredning För Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken, Urbanista Stad
- 2024, Samrådsyttranden Från Detaljplanens Samråd, Länsstyrelsen Västra Götaland.
- 2024, Social Konsekvensanalys Och Barnkonsekvensanalys Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken Inom Stadsdelen Lorensberg, Norconsult Sverige AB.
- 2024, Solstudier - Cirkus Lorensberg, Semrén & Månsson.

Övrigt underlag

- 2018, Göteborg Förstärkt: Landerierna, WSP Sverige AB.
- 2018, Standard för skyddande av träd vid byggnation 2.0, Johan Östberg och Örjan Stål.
- 2022, Översiktsplan För Göteborg 2022, Göteborgs Stad (Stadsbyggnadsförvaltningen).
- 2023, Göteborgs Stads åtgärdsprogram mot buller 2019–2023, Göteborgs Stad (Stadsutvecklingsavdelningen).
- 2024, Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030, Göteborgs Stad.

I tillägg till styrande dokument från detaljplanen har även andra aspekter behövts tas hänsyn till. Dessa aspekter är:

- ☐ Räddningstjänstens behov av angöring till superbrandpost
- ☐ Leveransbehov till Lorensbergsteatern, Stadsbiblioteket, Park Lane / nattklubb Bakfickan och Elite Park Avenue Hotel
- ☐ Behov för hemlösa i området
- ☐ Påverkan från omkringliggande projekt: Engelbrektslänken, Avenyn/Götaplatsen och Södra Vägen/Berzeliigatan

2.4 Platsspecifika förutsättningar

2.4.1 Kulturmiljö

Lorensbergsparken har en unik karaktär och är en mycket känslig kulturmiljö. Parken är belägen inom riksintresseområdet Göteborgs innerstad O 2:1-5, är utpekad i Göteborgs stads bevarandeprogram samt angränsar till två lagskyddade byggnadsminnen.

Platsen har lång historisk kontinuitet och den grönyta som finns idag är det sista kvarvarande spåret efter Lorensbergs landeri med anor från 1700-talet samt efter 1800-talets nöjespark. Parkens utformning bär fortfarande spår från nöjesparkens engelska, romantiska ideal med grusade gångar, träd, buskar och häckar. Flera av träderna är troligen bevarade från den tiden.

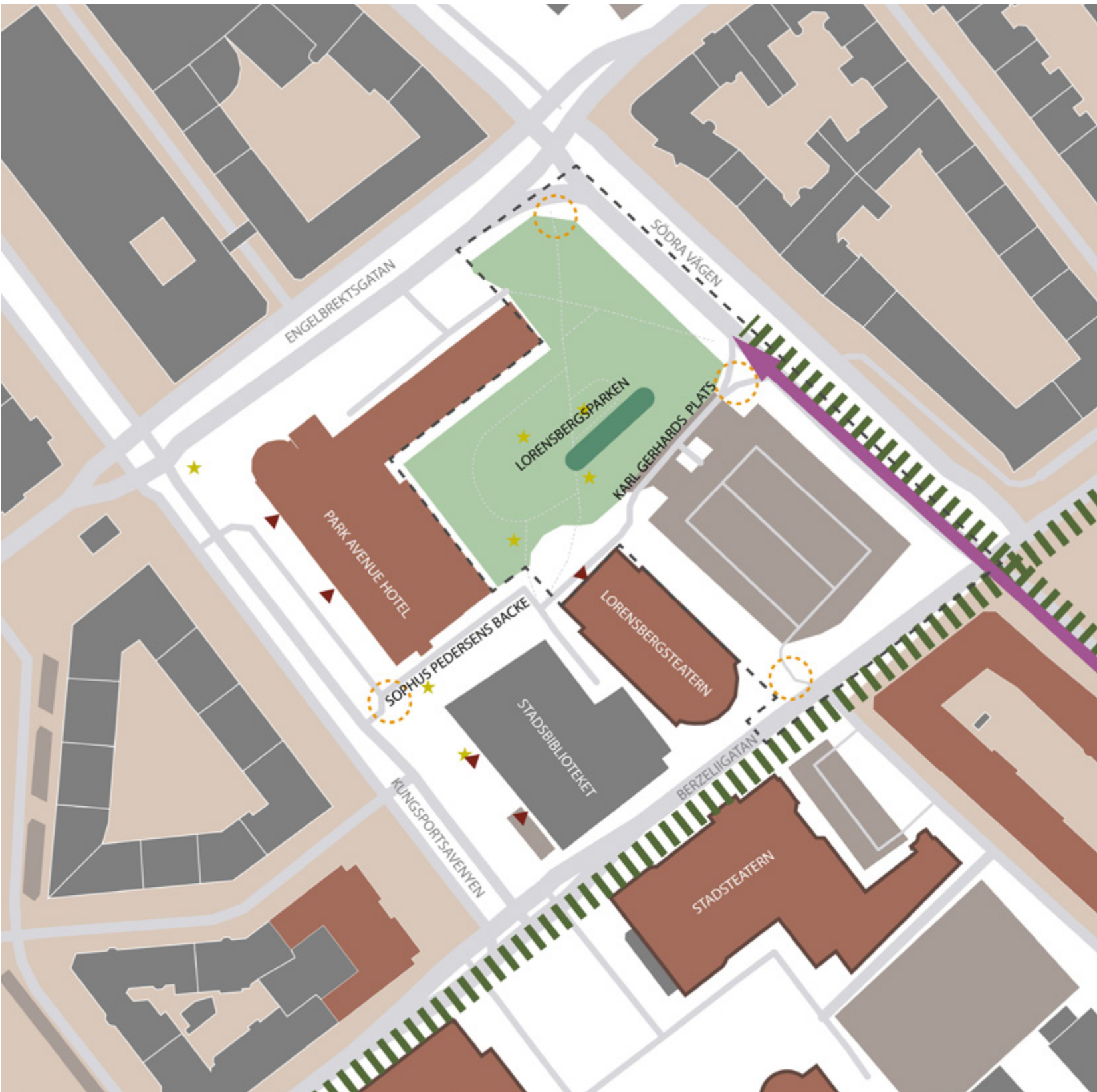
Hela kvarteret har en mycket karaktäristisk utformning som skiljer sig avsevärt från angränsande stadsrum. Under 1800- och 1900-talets stora stadsomdaningar bevarades parken och kvarterets offentliga karaktär, vilket gör att här finns synliga årsringar från 1700-talet fram till 2000-talet. Lorensbergsteaterns placering med huvudentrén in mot parken i stället för ut mot gatan visar på platsens historia och parkens tidigare viktiga betydelse.

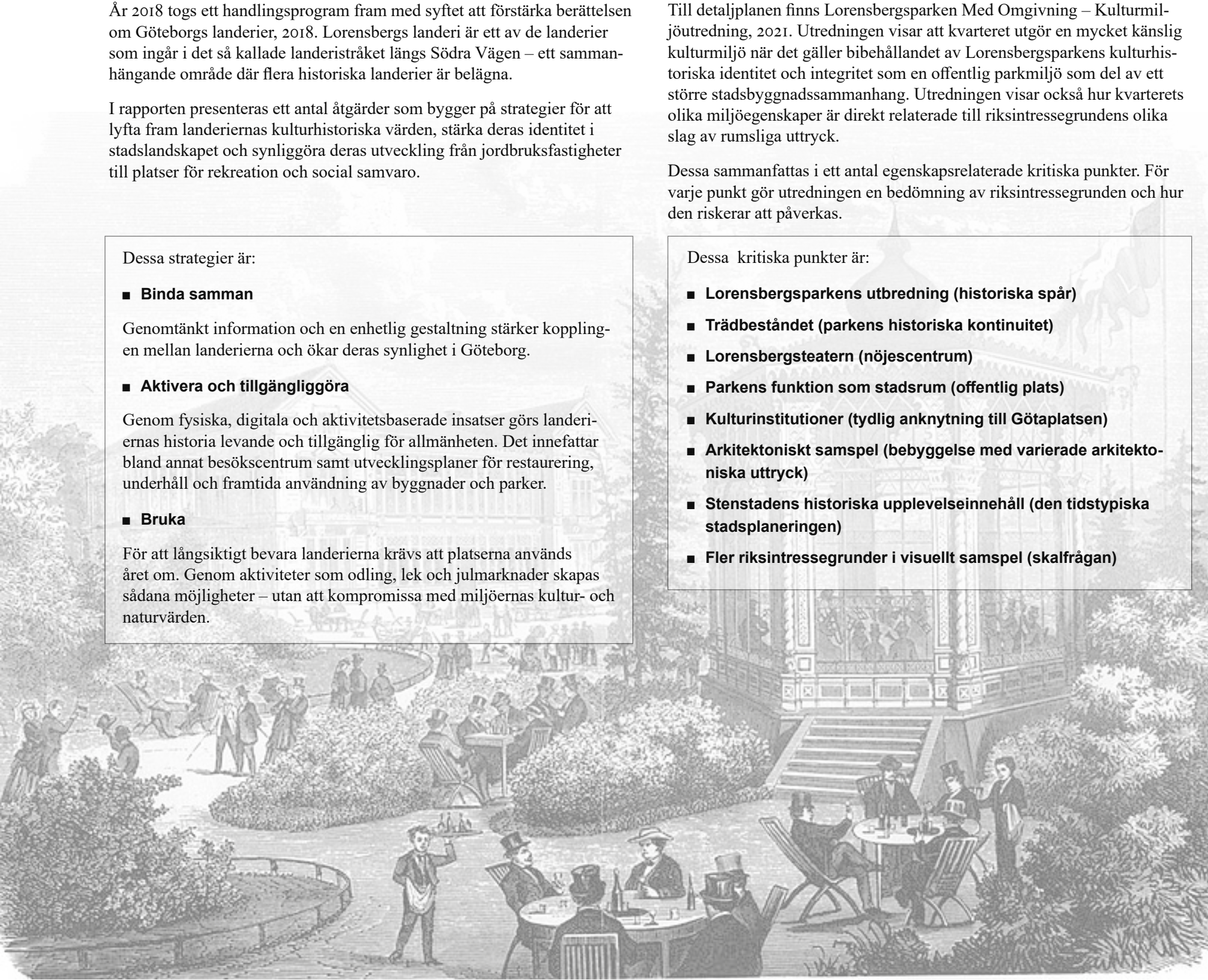
Vy över Lorensbergsparken 1947

Foto från Göteborgs stadsmuseums samlingar.

--- Förslagshandlingens utredningsområde	■ Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse
— Prioriterat landeristråk	■ Byggnadsminnen
■ Koppling mellan landerimiljöer	■ Trädrad bevarandevärd ur kulturmiljö
■ Parkering	▲ Huvudentré
■ Park	★ Skulptur
■ Stenstaden	○ Entré

Källor : Lorensbergsparken Med Omgivning – Kulturmiljöutredning (2021) och Göteborg Förstärkt: Landerierna (2018)

Utservering i parken.

Teckning av Otto Mankell

År 2018 togs ett handlingsprogram fram med syftet att förstärka berättelsen om Göteborgs landerier, 2018. Lorensbergs landeri är ett av de landerier som ingår i det så kallade landeristråket längs Södra Vägen – ett sammanhängande område där flera historiska landerier är belägna.

I rapporten presenteras ett antal åtgärder som bygger på strategier för att lyfta fram landeriernas kulturhistoriska värden, stärka deras identitet i stadslandskapet och synliggöra deras utveckling från jordbruksfastigheter till platser för rekreation och social samvaro.

Dessa strategier är:

■ **Binda samman**

Genomtänkt information och en enhetlig gestaltning stärker kopplingen mellan landerierna och ökar deras synlighet i Göteborg.

■ **Aktivera och tillgängliggöra**

Genom fysiska, digitala och aktivitetsbaserade insatser görs landeriernas historia levande och tillgänglig för allmänheten. Det innefattar bland annat besökscentrum samt utvecklingsplaner för restaurering, underhåll och framtida användning av byggnader och parker.

■ **Bruka**

För att långsiktigt bevara landerierna krävs att platserna används året om. Genom aktiviteter som odling, lek och julmarknader skapas sådana möjligheter – utan att kompromissa med miljöernas kultur- och naturvärden.

Till detaljplanen finns Lorensbergsparken Med Omgivning – Kulturmiljöutredning, 2021. Utredningen visar att kvarteret utgör en mycket känslig kulturmiljö när det gäller bibehållandet av Lorensbergsparkens kulturhistoriska identitet och integritet som en offentlig parkmiljö som del av ett större stadsbyggnadssammanhang. Utredningen visar också hur kvarterets olika miljöegenskaper är direkt relaterade till riksintressegrundens olika slag av rumsliga uttryck.

Dessa sammanfattas i ett antal egenskapsrelaterade kritiska punkter. För varje punkt gör utredningen en bedömning av riksintressegrunden och hur den riskerar att påverkas.

Dessa kritiska punkter är:

- **Lorensbergsparkens utbredning (historiska spår)**
- **Trädbeståndet (parkens historiska kontinuitet)**
- **Lorensbergsteatern (nöjescentrum)**
- **Parkens funktion som stadsrum (offentlig plats)**
- **Kulturinstitutioner (tydlig anknytning till Götaplatsen)**
- **Arkitektoniskt samspel (bebyggelse med varierade arkitektoniska uttryck)**
- **Stenstadens historiska upplevelseinnehåll (den tidstypiska stadsplaneringen)**
- **Fler riksintressegrunder i visuellt samspel (skalfrågan)**

Till samrådsförslaget finns även Antikvarisk konsekvensbeskrivning, 2024. För att minska de negativa effekterna som planförslaget medför föreslås ett flertal åtgärder som syftar till att förstärka upplevelsen av Lorensbergsparkens historiska karaktär.

Dessa åtgärder är:

■ **Utformning av torgytan**

Utforma torgytan nordväst om den nya bebyggelsen så att den inte kontrasterar för hårt mot parken, utan snarare har karaktären av en förlängd parkmiljö för att kompensera för de träd som försvinner. Använd markbeläggningsmaterial och växtlighet som förstärker parkens gröna karaktär.

■ **Storlek och sort på nya träd**

Välj storlek och sort på de nya träden och alléträden som regleras i planförslaget för att bibehålla kvarterets och Lorensbergsparkens gröna karaktär. Lind är en vanligt förekommande art, men andra arter som visuellt samspelar med lind och har liknande karaktär och storlek kan också vara lämpliga.

■ **Gestaltning av torgytan väster om den nya bebyggelsen**

Utforma torgytan väster om den nya bebyggelsen, mot Lorensbergsteatern, på ett sätt som minskar upplevelsen av skalförskjutningen och nivåskillnaden mellan byggnaderna. Stödmurar och eventuella nivåskillnader bör utformas så att teaterbyggnadens fasad fortsatt upplevs som en del av stadsrummet.

I detaljplanens samråd yttrade sig Länsstyrelsen med synpunkter på att dessa tre rekommendationer inte tillräckligt säkerställdes i planförslaget (Samrådsyttranden Från Detaljplanens Samråd, 2024). Förslagshandlingen har inspirerats av de tre strategierna av Göteborgs landerier, 2018 och utgått från de åtta kritiska punkterna av Lorensbergsparken Med Omgivning – Kulturmiljöutredning, 2021 samt tre rekommendationerna av Antikvarisk konsekvensbeskrivning, 2024 i förslaget för utformning av parken och allmän plats.

2.4.2 Naturvärden

Lorensbergsparken har en rik och varierad historia, från sin tid som landeri på 1700-talet till att bli en populär nöjesplats på 1800-talet. Under åren har parkens utformning förändrats, vilket har lett till att trädens ålder och arter varierar. Parkens äldre träd har höga ekologiska och kulturhistoriska värden, och behovet av att stärka och förbättra de gröna kopplingarna är tydligt. Idag finns fortfarande några äldre träd kvar från 1800-talet som idag skapar ett större krontak på platsen.

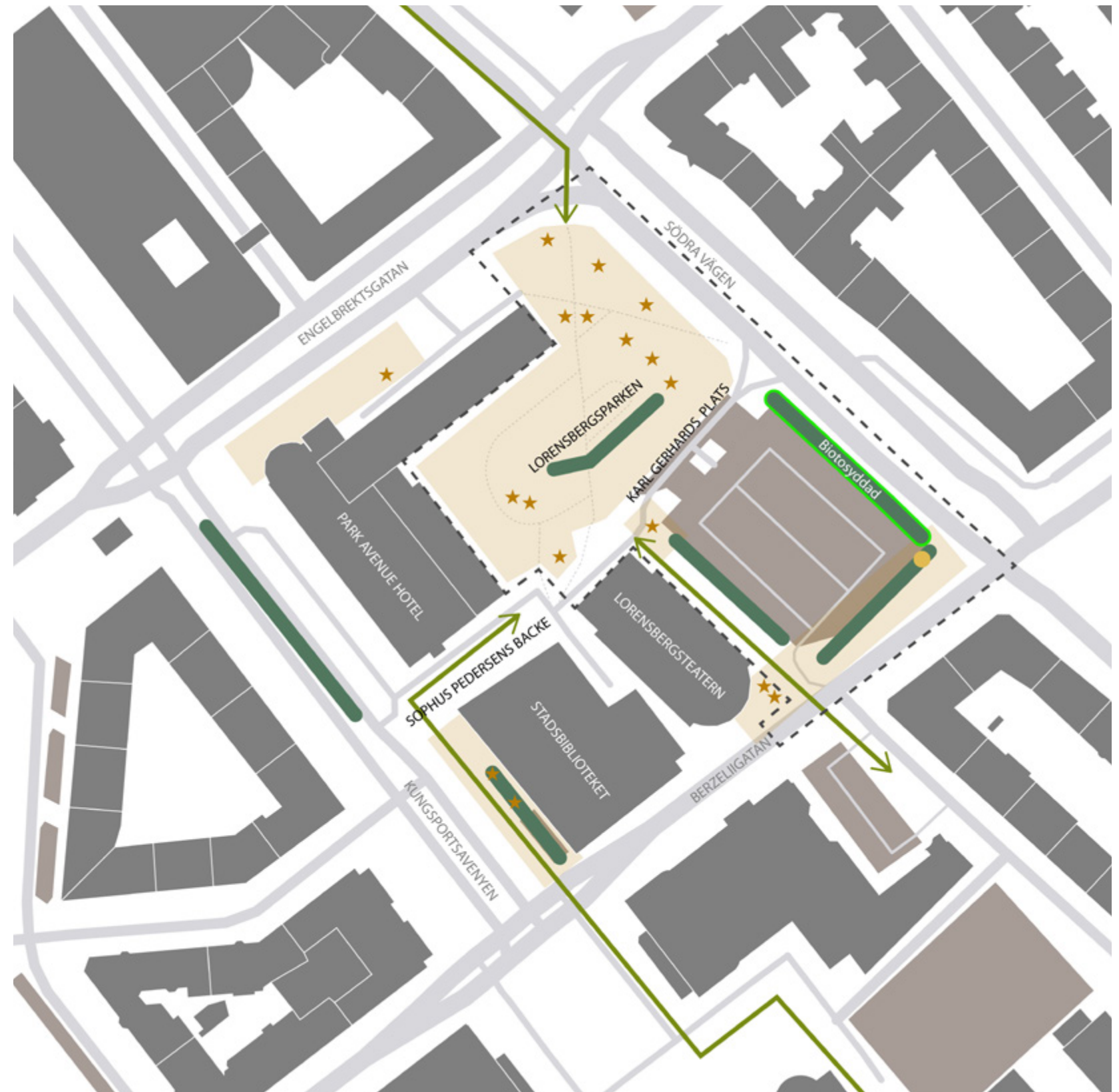
Parken fungerar som en viktig grön koppling mellan Näckrosdammen i sydost och Trädgårdsföreningen i norr. Dock begränsas de gröna kopplingar av de barriärer som finns i staden i form av högt trafikerade gator och hårdgjorda miljöer.

I detaljplanens naturvärdesinventering (Naturvärdesinventering av ett område vid Lorensbergsparken, 2021) har sex trädrader identifierats som möjliga alléer enligt biotopskyddsbestämmelserna, tillsammans med flera äldre och grova lövträd som bedöms vara skyddsvärda. Dessa träd ligger inom förslagshandlingens utredningsområde för förslagshandlingen och har tagits med för att analysera platsens sammanhang. Träden är känsliga för exploatering och kräver särskild hänsyn till sina rotsystem vid byggnation. Efter dialog med Länsstyrelsen har det dock konstaterats att endast trädraden längs Södra Vägen omfattas av generellt biotopskydd allé. Övriga trädrader är förstås värdefulla och skyddsvärda oavsett och i arbetet med kompensationsåtgärder, som beskrivs närmare i kapitel 5.16, har samtliga trädrader omfattats.

Inom planområdet för detaljplanen finns enligt Samrådsyttranden Från Detaljplanens Samråd, 2024 samlade bedömning en biotopskyddad allé längs med Södra Vägen och en trolig biotopskyddad allé längs med Berzeliigatan med hänvisning till Naturvärdesinventering Av Ett Område Vid Lorensbergsparken, 2021.

Naturvärdesinventeringen beskriver även att den rödlistade växten kråkrassing finns inom planområdet. Kråkrassing är en ettårig ört bestående av stälkar som utgår från en bladrosett. Kråkrassing trivs i trampade och störda miljöer så som i planteringar, slitna fläckar på gräsmattor och gångbanor i urbana miljöer.

- Förslagshandlingens utredningsområde
- Trädrad som möjlig allé
- ➔ Grön koppling
- Parkering
- Naturvärdesklass 3
- ★ Särskilt skyddsvärt träd
- Kråkrassing

Källor : Naturvärdesinventering Av Ett Område Vid Lorensbergsparken (2021)

2.4.3 Klimat

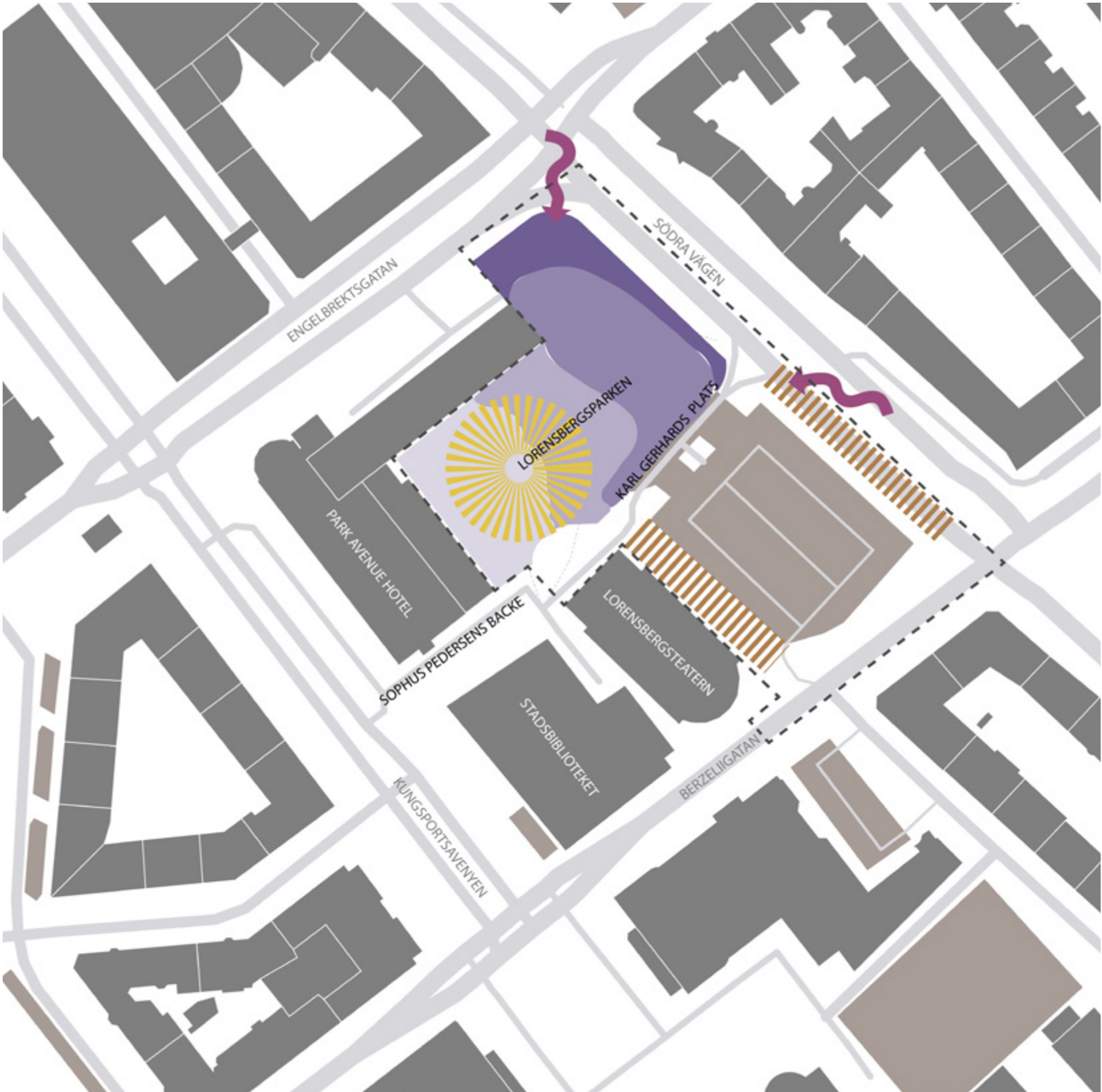
Cirkus Lorensberg, Göteborg – Bullerutredning, 2024 visar att området i dagsläget exponeras för höga ljudnivåer, främst orsakade av väg- och spårtrafik. Den planerade bebyggelsen förväntas delvis bidra till att reducera buller från Södra Vägen, särskilt i närheten av hållplatsen Berzeliigatan. Efter en samlad bedömning har Göteborgs Stad konstaterat att de negativa konsekvenserna av att införa bullerdämpande skärmar skulle vara alltför omfattande för kulturmiljön, i förhållande till den begränsade nytta som en ytterligare sänkning av bullernivåerna skulle medföra

Göteborgs Stad har utvecklat Göteborgs Stads åtgärdsprogram mot buller 2019–2023, 2023 där målet är att nå en ljudnivå på LpA,eq = 50 dB i stadens parker och grönområden. Detta mål är inte realistiskt att uppnå vid den centrala korsningen av Engelbrekts-gatan och Södra Vägen.

I detalplanens solstudier (Solstudier - Cirkus Lorensberg,2024) analyserades hur den nya bebyggelsen påverkar solljuset i området. Solstudien har analyserat solens skuggning den 20 mars, 22 september och 20 juni det vill säga vardagsjämning, höstdagsjämning och midsommar. Solstudien visar att Berzeliigatan har fortsatt goda solförhållanden under dagen, medan Södra Vägen får mindre solljus nära det nya kvarteret. Stora delar av Lorensbergsparken som ligger i anslutning till den nya bebyggelsen förblir opåverkade av kvarteret.

I detaljplanens luftutredning (Luftutredning För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken, 2024) gällande luftföroreningar kommer den största förekomsten vid korsningen mellan Engelbreksgatan och Södra Vägen. Den andra stora förekomsten av luftföroreningar kommer från korsningen mellan Södra Vägen och Berzeligatan. I detaljplanen för kvarteret klaras både MKN (miljökvalitetsnormer), nationella och lokala miljökvalitetsmål.

- Förslagshandlingens utredningsområde
- Parkering
- Luftföroreningskälla
- Soligt läge
- Skuggigt läge
- Bullernivå >65
- Bullernivå <=65
- Bullernivå <=60
- Bullernivå <=55

Källor : Solstudier - Cirkus Lorensberg (2024) , Dagsljusanalys - Cirkus Lorensberg (2024) och Luftutredning För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken (2024)

2.4.4 Trafikförhållande

Följande platsspecifika förutsättningar ligger som grund för arbetet med trafik inom förslagshandlingens utredningsområde.

Översiktsplan

I Översiktsplan för Göteborg, 2022 finns flera viktiga trafikala aspekter i direkt närhet till förslagshandlingens utredningsområde:

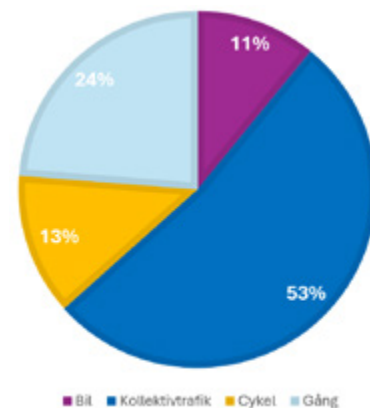
Blandad stadsbebyggelse inom stadskärnan. Innebär att tillgängligheten ska stärkas för fotgängare och cyklister

Pendelcykelstråk. Södra Vägen och Berzeliigatan är utpekade som pendelcykelstråk, vilket innebär att infrastrukturen för cyklister ska vara av hög standard och att framkomligheten ska vara god för cyklister.

Berzeliigatan är utpekad som stadslivsstråk vilket innebär att gatan ska bidra till en attraktiv stadsmiljö där fokus ska vara på gående och upplevelser i ögonhöjd.

Färdmedelsfördelning

Göteborgs stad arbetar med olika åtgärder för att främja resande med hållbara färdmedel. Ett resultat av detta är att staden bedömer att färdmedelsfördelningen i staden kommer att ändras, där färre väljer att resa med bil och fler väljer att resa som fotgängare, cyklister eller kollektivtrafikresenärer. Nedanstående färdmedelsfördelning för område centrum ligger till grund för arbetena med denna förslagshandling.

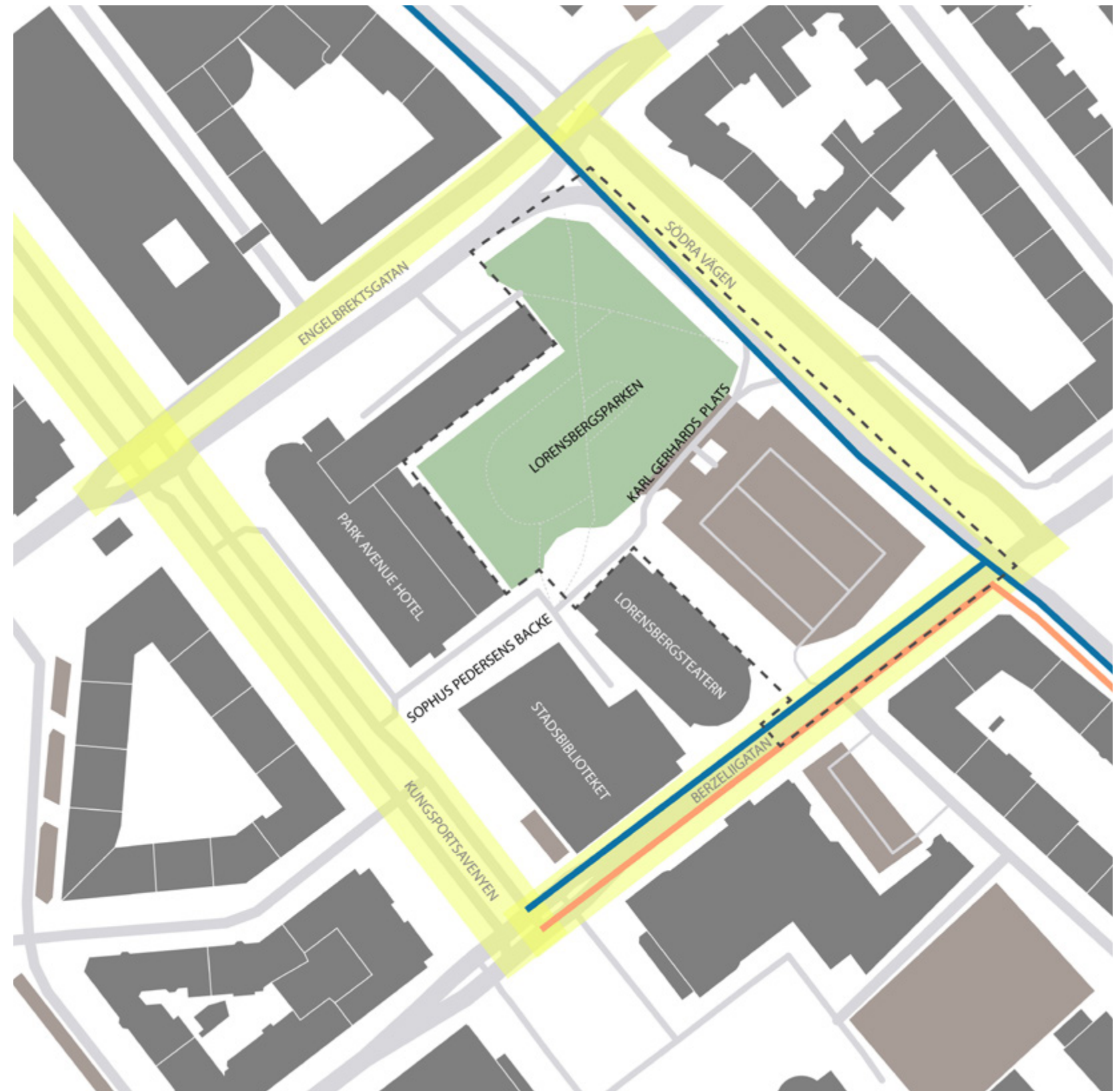
Omkringliggande arbeten

Stadsmiljöförvaltningen arbetar med upprustning av Södra Vägen och Berzeliigatan parallellt med detaljplanen och förslagshandlingen. Berzeliigatan öster om förslagshandlingens utredningsområde, samt Södra Vägen norr om förslagshandlingens utredningsområde ingår i det arbetet.

Längs Engelbrektsgatan genomför stadsmiljöförvaltningen ett arbete med upprustning av Engelbrektsgatan där spår anläggs i gatan och en gång- och cykelväg anläggs vid sidan av gatan. Arbetet med förslagshandlingen behöver förhålla sig till nya kantlinjer och refuger från detta projekt (Ritning 437520-1802 datum 2023-02-10).

Längs Kungsportsavenyn genomför stadsmiljöförvaltningen ett arbete med upprustning av Avenyn och Götaplatsen.

- Förslagshandlingens utredningsområde
- Omkringliggande arbeten
- Pendelcykelstråk
- Parkering
- Stadslivsstråk

Källor : Översiktsplan För Göteborg (2022) och underlag från omkringliggande projekt

2.4.5 Dagvatten- och skyfall

I Dagvatten- Och Skyfallsutredning - Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken Inom Stadsdelen Lorensberg, 2024 konstateras att dagvattnet från planområdet avleds till befintligt kombisystem utan att passera något dikningsföretag. Kombisystemet leds i sin tur vidare till Ryaverket där vattnet genomgår spillvattenrening innan det släpps ut i Rivö Fjord.

På allmän platsmark planeras skelettjordar att anläggas i samband med planeringen av de nya träden som ersätter de befintliga.

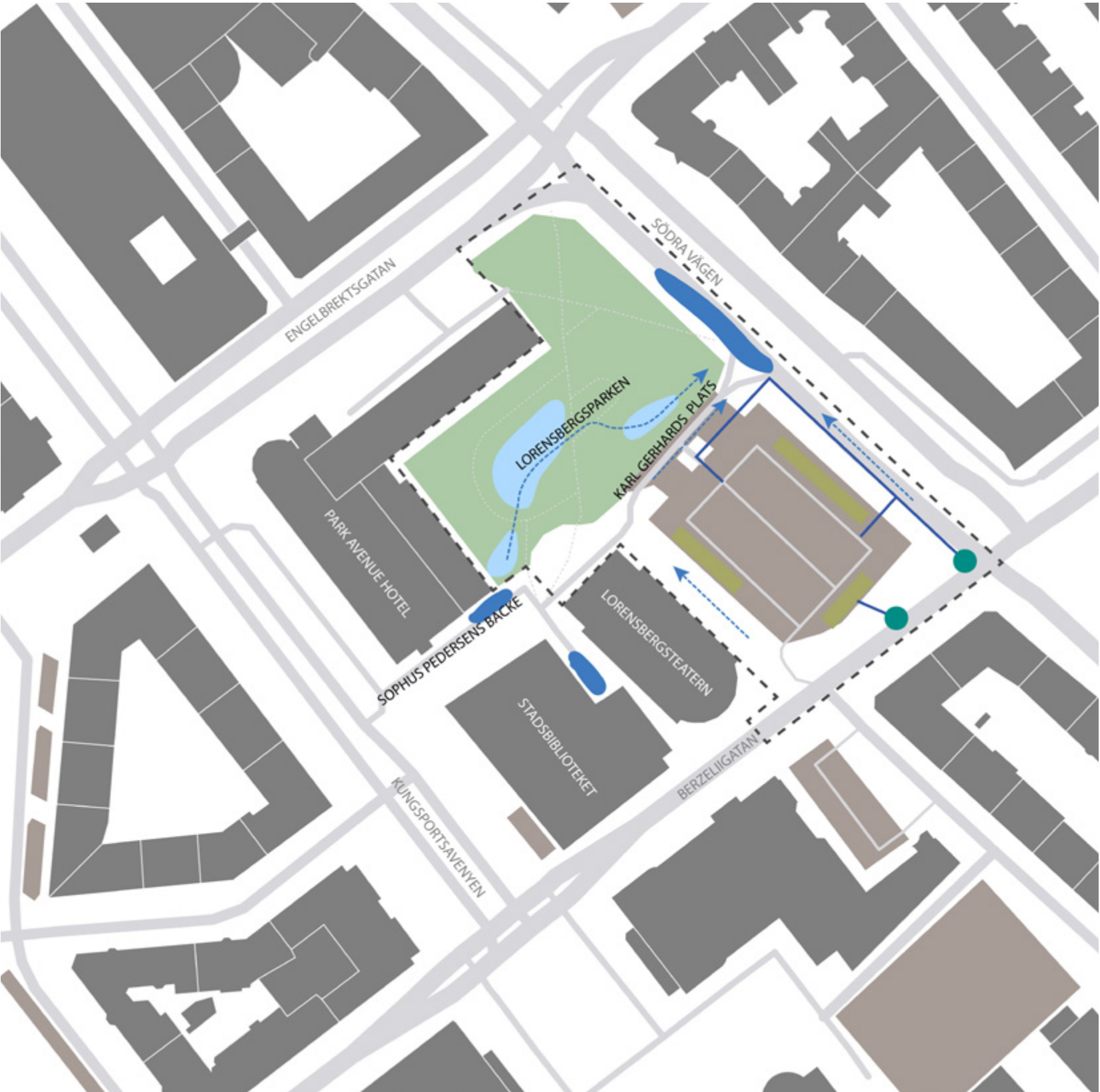
Med den nya planens genomförande bedöms dagvattenflödena minska till följd av minskad hårdgjorda yta samt att det tillkommer dagvattenanläggningar med fördröjande funktion ex att man fördröjer dagvatten inom kvartersmark innan det går ut på ledningsnätet samt skelettjordar i planteringsytor på allmän platsmark för ytterligare fördröjning av dagvatten.

Planområdet bedöms inte ha någon skyfallsproblematik kopplat till exploateringen eller försämring av skyfallssituationen.

Påverkan av skyfall har utretts och det scenario som har tillämpats är nuläge – klimatanpassat 100-årsregn. Det som kan fastställas enligt Dagvatten- och skyfallsutredningen är att inget vatten tenderar till att bli stående inom planområdet eller instängt vid tillämpat scenario.

Man har även genomfört en lågpunktskartering som, i likhet med skyfallsutredningen, visar att vatten inte tenderar att samlas inom planområdet. Däremot visar karteringen ett mindre avrinningsstråk på den hårdgjorda ytan längs den västra och norra fasaden av det underjordiska garaget.

- Förslagshandlingens utredningsområde
- ➡ Flödesriktning
- Vattendjup 0,1-0,2 m i Lorensbergsparken
- Lågpunkter
- Vattenledning
- Skelettjord
- Anslutning till befintlig brunn
- Parkering

Källor : Dagvatten- Och Skyfallsutredning - Detaljplan För Bostäder Och Verksamheter Vid Lorensbergsparken Inom Stadsdelen Lorensberg (2024)

3. Platsanalys

Kapitel 3 beskriver samt sammanfattar den befintliga situationen inom förslagshandlingens utredningsområde.

3.1 Befintlig plats - Trafik

Förslagshandlingens utredningsområde angränsar till Berzeliigatan, Södra Vägen och Engelbrektsgatan. Inom området, mellan planerad bebyggelse och Lorensbergsparken ligger Karl Gerhards Plats, mellan planerad bebyggelse och Lorensbergsteatern ligger Teaterstråket.

3.1.1 Biltrafik

Engelbrektsgatan och Berzeliigatan är idag dubbelriktade gator. Det pågår en utredning om att eventuellt göra Berzeliigatan öster om Södra Vägen enkelriktad när Engelbrektslänken är färdigbyggd. Södra Vägen är dubbelriktad för kollektivtrafik. Inom förslagshandlingens utredningsområde är Södra Vägen även dubbelriktad för biltrafik men norr om Engelbrektsgatan och söder om Berzeliigatan är Södra Vägen enkelriktad söderut. Korsningarna Engelbrektsgatan/Södra Vägen och Berzeliigatan/Södra Vägen är signalreglerade.

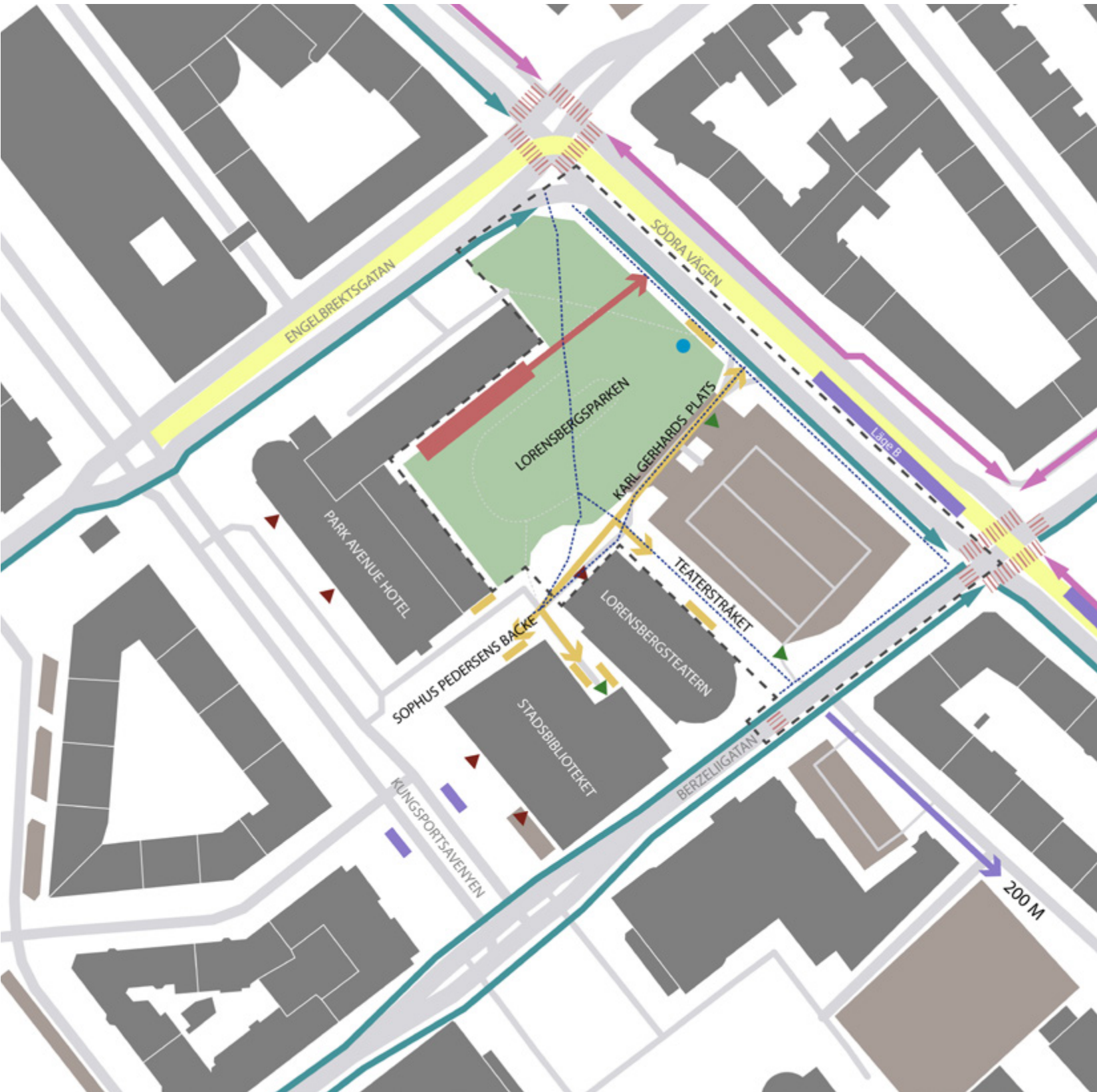
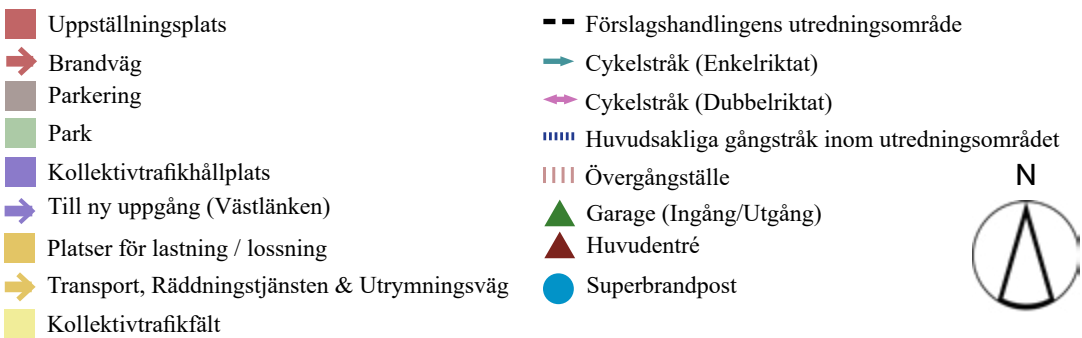
Längs Södra Vägens västra sida finns en uppställningsplats för räddningstjänsten i anslutning till en superbrandpost.

Mellan Södra Vägens motriktade körfält finns kollektivtrafikkörfält och det södergående hållplatsläget för hållplatsen Berzeliigatan. Det finns möjlighet att korsa Södra Vägen vid korsningarna Södra Vägen/Berzeliigatan och Södra Vägen/Engelbrektsgatan men inte mellan korsningarna. På grund av gatans breda sektion och höga trafikmängder kan Södra Vägens gata upplevas som en barriär i stadsrummet.

Karl Gerhards Plats används idag som in- och utfart till nedre plan i det befintliga parkeringshuset Lorensberg P-hus. För att komma till övre plan av parkeringshuset finns det idag en in- och utfart via Berzeliigatan. Karl Gerhards Plats används även som in- och utfart för leveranser och angöring vilket beskrivs mer nedan. Trafikmängder (ÅMVD) för de närliggande gatorna redovisas i Tabell 1.

Gata	Mätår	ÅMVD Totalt [bilar/dygn]	Tung trafik [%]
Södra Vägen	2018	6 600	-
Berzeliigatan	2023	7 400	9
Engelbrektsgatan	2023	9 800	8

Tabell 1. Trafikmängder för gator runt planområdet.

3.1.2 Gångtrafik

Engelbrektsgatan, Södra Vägen och Berzeliigatan är utformade med gångbanor längs båda sidor av gatorna. Bredden på gångbanorna varierar mellan cirka 2-3 meter. Enligt *Översiktsplan För Göteborg, 2022* är Berzeliigatan (mellan Södra Vägen och Götaplatsen) utpekad som ett stadslivsstråk i översiktsplan. Det innebär att stråket ska bidra till en attraktiv stadsmiljö och levande stadsmiljö med fokus på gående.

Det gjordes en manuell mätning av gångflöden år 2016. Vi denna mätning uppmättes gångflödet i maxtimmen längs Södra Vägen förbi planområdet (i båda riktningar) till cirka 251-500 fotgängare. Motsvarande siffra för Berzeliigatan förbi planområdet var 501-1000 fotgängare.

3.1.3 Cykeltrafik

Det är god tillgänglighet för cykeltrafik till och från utredningsplatsen. Längs Södra Vägen går en enkelriktad cykelbana längs vägens västra sida och en dubbelriktad längs vägens östra sida. Längs Berzeliigatan går enkelriktade cykelbanor på vardera sida om vägen. Längs Engelbrektsgatan finns en dubbelriktad cykelbana längs den södra sidan av vägen.

Enligt *Översiktsplan För Göteborg, 2022* är cykelbanorna längs Berzeliigatan och cykelbanan Södra Vägens östra sida en del av stadens pendelcykelnät medan cykelvägen längs Engelbrektsgatan och Södra Vägens västra sida är en del av stadens lokala cykelvägnät. Den enkelriktade cykelbanan på Södra Vägen är idag cirka 1,5 meter bred och den dubbelriktade är cirka 2 meter bred. På Berzeliigatan är den norra cykelbanan cirka 1,2 meter bred och den södra cirka 1,5 meter bred. Cykelbanan på Engelbrektsgatan är cirka 2,5 meter bred.

Göteborgs Stad har mätstationer som mäter cykeltrafik på olika cykelbanor. Det finns en mätstation på Södra Vägen strax söder om Korsvägen där senaste mätåret är 2017. Enligt denna mätpunkt var medelflödet per vardagsdygn (ÅMVD) på Södra Vägen 2100 cyklar/dygn. Cykelflödet under maxtimmen under sommarhalvåret var 380 cyklar/timme (totalt i båda riktningar). Man uppskattar att det passerar cirka 2000-3150 cyklister per vardagsdygn (i båda färdriktningarna) längs Södra Vägen och på Berzeliigatan är motsvarande siffra 1000-2000 cyklister.

3.1.4 Kollektivtrafik

Längs Södra Vägen ligger kollektivtrafikhållplatsen Berzeliigatan. Hållplatsen är förskjuten. Plattformen för den norrgående trafiken (läge A) ligger söder om korsningen Berzeliigatan/Södra Vägen. Plattformen för den södergående trafiken (läge B) ligger norr om korsningen Berzeliigatan/Södra Vägen. Hållplatsen har flera avgångar från följande buss- och spårvagnslinjer:

Spårvagnslinje 4, Mölndal-Angered

Spårvagnslinje 5, Länsmansgården-Östra sjukhuset

Busslinje 18, Bäckebo-Kallebäck

Busslinje X6, Landvetter-Lilla Varholmen

Busslinje X4, Kungälv-Mölnlycke

Utöver Västtrafiks buss- och spårvagnslinjer stannar även Vys flygbuss (till/från Landvetter flygplats) vid Berzeliigatan.

Övergångsstället över Berzeliigatan

Cykelbanan längs Södra Vägen

Hållplatsen bredvid Lorensberg P-hus i Södra Vägen

Alla foto tagna av Juno Hsu

3.1.5 Angöring

Karl Gerhards Plats används även för leveranser till/från Lorensbergsteatern, Stadsbiblioteket, Park Avenue Hotel, och Park Lane. Befintlig utformning av Karl Gerhards Plats och placering av lastbryggor innebär backrörelser för leveransfordon.

Lorensbergsteatern

Dagens behov av lastning och lossning sköts på Teaterstråket via en utfällbar mot teaterns nordöstra fasad. Där ankommer budbilar och lastbilar av olika storlek och som störst är lastbilarna 18 meter långa. Generellt har teatern behov av inlastning från lastbryggan 1 – 5 gånger per vecka. Vissa mindre leveranser sker även till teaterns huvudentré.

Angöring för Lorensbergsteatern

Foto taget av Viktor Sköldstedt

Räddningstjänsten

Idag finns en så kallad superbrandpost lokaliserad i Lorensbergsparken vid Södra Vägen. En superbrandpost är en brandpost med mycket höga vattenflöden. Vid superbrandposten, längs Södra Vägen, finns idag en angöringsyta som är cirka 2,2 meter bred och 35 meter lång. Angöringsytan är till för att räddningstjänsten ska kunna få god tillgång till superbrandposten.

Räddningstjänsten använder Karl Gerhards Plats och Sophus Petersens Backe som angreppsväg för sina utryckningsfordon. Ytan mellan Park Lane, Stadsbiblioteket och Lorensbergsteatern används som uppställningsplats för stegbil, vid behov.

Gångytan längs Södra Vägen

Foto taget av Viktor Sköldstedt

Elite Park Avenue Hotel och Park Lane / nattklubb Bakfickan

Elite Park Avenue Hotel och Park Lane / nattklubb Bakfickan har lastintag och avfallshantering i hörnet mot Lorensbergsteatern och Stadsbiblioteket. Båda verksamheterna har flertalet leveranser varje dag.

Hotellet har även tidvis behov av uppställning av bussar för avlämning eller upphämtning av gäster. Dessa bussar står då på Karl Gerhards Plats, framför teaterns huvudentré. Vissa av nattklubbens gäster ankommer med taxi till ytan mellan Park Lane och Stadsbiblioteket. Dessa taxibilar vänder på ytan utan att behöva backa.

Angöring för Park Avenue Hotel och Park Lane

Foto taget av Viktor Sköldstedt

Stadsbiblioteket

Stadsbiblioteket har flera olika typer av lasttrafik- och angöringsbehov. Två bokbussar utgår från biblioteket varje dag. På vardagarna ankommer och avgår bokbussarna tre gånger per dag och på helgerna ankommer och avgår bokbussarna två gånger per dag. Bokbussarna har en planerad korttidsparkering längs Berzeliigatan, söder om biblioteket men står även uppställda vid Sophus Petersens backe norr om biblioteket. Bokbussarna har behov av att kunna stå uppställda mellan 30 minuter till 3,5 timmar.

I tillägg till bokbussarna har biblioteket behov av relativt många leveranser varje dag. En vanlig vardag ankommer och avgår 4 tunga lastbilar och 19 lätta lastbilar. Dessa leveranser sker via lastbryggan som är lokaliserad vid bibliotekets nordöstra sida.

Angöring för Stadsbiblioteket

Flygfoto hämtat från Lantmäteriet

3.2 Befintlig plats - Landskap

Förslagshandlingens utredningsområde omges av flera viktiga målpunkter, såsom Lorensbergsparken, Lorensbergsteatern, Elite Park Avenue Hotel, Stadsbiblioteket, Götaplatsen och det nya bostadskvarteret. Platsen är belägen i en komplex stadsmiljö. Se bilden av sammanfattning på sidan 17.

Grönstruktur

Den gröna strukturen består främst av större träd, både i Lorensbergsparken men även på de omkringliggande gatorna. De befintliga träden bidrar till grönska och estetiskt värde till den annars livliga hårdgjorda trafikmiljön. Lorensbergsparken bidrar med grönska för rekreation men saknar lägre vegetation med prydnadsvärde.

Ekträdallén ligger väst om Södra Vägen

Skyddsvärda träd

Det finns skyddsvärda träd på platsen såsom en lindallé, en pelarpoppel och de träden som har historisk anknytning till platsen ska bevaras. Om dessa riskerar påverkas under byggtiden krävs dispens från Länsstyrelsen. Det förekommer även mindre träd och buskar som kan komma att flyttas för att bättre anpassas till nya stråk och platsbildningar.

Lindallén framför Lorensberg P-hus

Kulturmiljö

Platsen har historiskt fungerat som landeri och utvecklades till en nöjespark. Idag finns fortfarande spår av dess gestaltning, bland annat i form av en engelsk park från 1800-talet. Lorensbergsteatern, ett byggnadsminne med stor kulturell betydelse, har sin huvudentré mot parkrummet. Detta visar tydligt hur rörelsemönstret historiskt varit från parken till målpunkter som teaterbygganden, och inte genom parken.

Viktigt gångstråk mellan Lorensbergsteatern och entré till parken i korsningen Södra Vägen/Engelbrektsgatan

Rumslighet

Hela parken kan upplevas genom sin tydliga rumslighet – en växling mellan öppenhet och slutenhet. Den öppna delen ligger centralt i parken och utgörs av en gräsyta omgiven av stora träd och omgivande byggnader. Den slutna delen, i kontrast, återfinns längs parkens kanter och består av grupper av äldre träd som skapar en mer inramad och intim atmosfär.

Trädallé och stora träd bidrar till platsens rumsbildning.

Rörelsemönster

Det finns tydliga rörelsemönster på platsen i form av huvudstråk runt parken och ett gent stråk från korningen Södra Vägen/Engelbrektsgatan mot Lorensbergsteatern.

Det finns även en tydlig entré/stråk från Avenyn vid Sophus Petersens backe. Även Västlänkens framtida uppgång söderut vid Johannebergsgatan kommer innebära ett ökat flöde till kvarteret söderifrån.

Smitvägen fram Engelbrektsgatan till Lorensbergsparken

Klimat

Trafikbullret från Södra Vägen påverkar området, men med hjälp av befintlig växtlighet dämpar ljudnivån och det skapar en lummig och rofylld miljö i stadskärnan. Solläget i parken är som bäst vid gräsytan i mitten, medan övriga delar är mer skuggade på grund av fullvuxna träd och omkringliggande byggnader.

Fullvuxna träd i Lorensbergsparken kan dämpa ljudnivån från trafiken.

3.3 Sammanfattning

Kvarteret är beläget i ett centralt läge i Göteborg, i direkt anslutning till Götaplatsen. Det aktuella förslagshandlingens utredningsområdet utgör en komplex stadsmiljö där boende, besökare och trafikanter möts. Enligt tidigare utredningar och program är platsen rik på historia, vilket gör platsen till en unik kulturmiljö med högt värde.

I uppdraget ska flera viktiga aspekter hanteras:

■ Möte mellan historia och framtid

Lyfta fram platsens kulturmiljövärden utifrån dess historiska utveckling – från landområde till nöjespark – och genom kulturmiljömässigt förankrade materialval och utformning skapa en harmonisk helhet där de historiska lagren möter den nutida parken och framtidens stadsrum.

■ Sammanhängande grönstruktur

Platsen ska integreras som en del av stadens grönstruktur. Det innebär bland annat att skapa gröna gatumuljöer med trädrader och planteringar, för att knyta samman med den omgivande grönstruktur som beskrivs i Göteborgs översiktsplan. Ur ett kulturmiljöperspektiv är det också viktigt att bevara skyddsvärda träd och bibehålla platsens gröna karaktär, som har sitt ursprung i platsens historia : en rekreations- och nöjesmiljö i Göteborg.

■ Ett stadsrum för alla

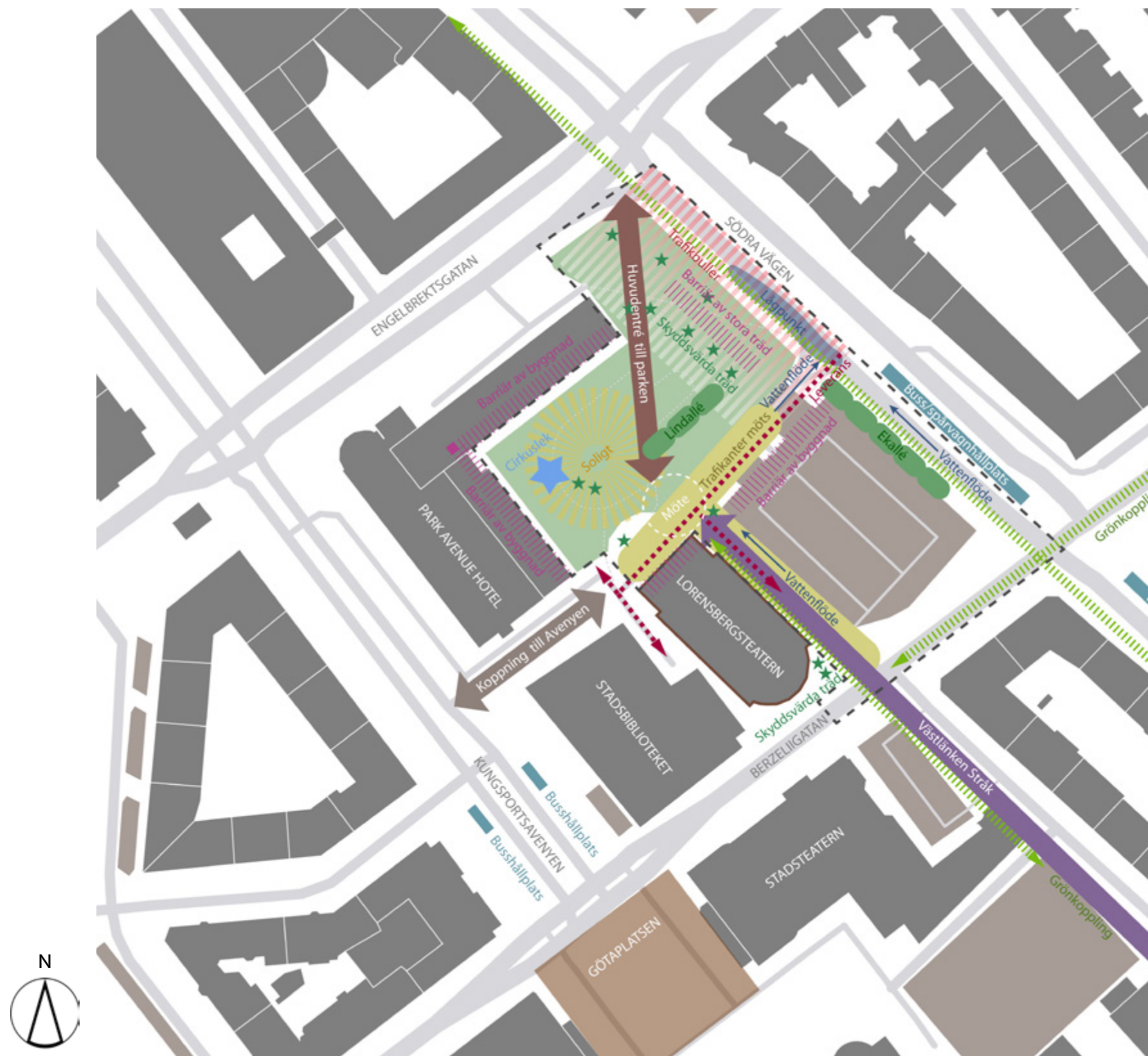
Målet är att säkerställa god framkomlighet och tillgänglighet till parken för alla grupper. I dagsläget finns vissa utmaningar kopplade till nivåskillnader framför allt längs Berzeliigatan. Den nya utformningen ska därför sträva efter att mildra dessa hinder och skapa tillgängliga entréer och gångvägar in i parken och till teatern.

■ Kulturella upplevelser och sociala aktiviteter

Parken ska utvecklas till en levande mötesplats med ett varierat utbud av kulturella upplevelser och sociala aktiviteter för olika målgrupper. Platsen har historiskt varit en viktig målpunkt för nöje och rekreation, och den nya gestaltningen bör knyta an till denna bakgrund för att stärka platsens identitet och kulturhistoriska värden.

■ En trygg och trafiksäker vistelse

Platsen ska erbjuda en trygg vistelsemiljö samt en säker trafikmiljö för både besökare och boende. Förslagshandlingens utredningsområde berör ett flertal verksamheter. Logistikbehovet utgör en betydande utmaning och måste hanteras med hänsyn till olika typer av trafikanter.

4. Koncept

Kapitel 4 förklarar det gestaltningskoncept som är inspirerat av platsens kulturmiljö samt hur strategin kan genomföras.

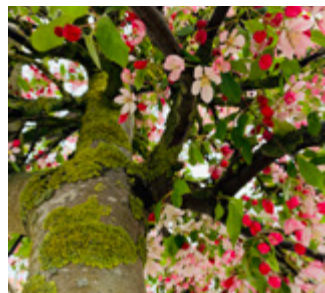
4.1 Landeri

Ett landeri var en jordbruksfastighet på stadens mark som arrenderades ut. Marken var stadens donationsjord som Göteborg fick av Kronan vid grundandet 1621 och som bland annat skulle stå för stadens livsmedelsförsörjning (WSP 2018).

Konceptet för gestaltningen tar avstamp i platsens historia som landeri från *Göteborg Förstärkt: Landerierna, 2018*. Området utgjorde ursprungligen Lorensbergs landeri och är idag utpekat som riksintresse för Göteborgs landerimiljö.

Den nya gestaltningen syftar till att synliggöra platsens historiska lager och hur dessa vävs samman med samtida uttryck. Genom att lyfta fram olika tidslager med landerisinslag skapas ett fokus på kulturmiljön, som bjuder in besökaren till en djupare förståelse för platsens utveckling – från odling och rekreation till ett kulturellt stadsliv.

Bilderna visar exempel på kvaliteter som inspirerar utformningen av landerimiljöer.

Växter som representerar i landerimiljö

Grönska - Odling & Blomster

Planteringsytorna återspeglar landeriernas historiska funktioner, från deras ursprung som jordbruksfastigheter till deras senare utveckling som miljöer för rekreation och nöjen. Från det traditionella odlingslandskapet till det moderna trädgårdsmästeriet har grönskan alltid varit det mest framträdande inslaget – ett tydligt kännetecken för landeriets identitet och funktion. Under 1800-talet utvecklades Lorensbergs landeri till en parkmiljö med fokus på större sammanhängande grönytor.

Platser för odlingar

Ett geometriskt formspråk

Landeriernas tidiga utformning präglades ofta av tydliga geometriska mönster, där strukturen speglade en praktisk organisering av platsens funktioner – ytor delades upp, gränser definierades och arbetsflöden etablerades enligt ett rationellt och ordnat system. I kontrast till 1800-talets parkmiljöer ofta av ett mer organiskt formspråk. Den tidens ideal betonade närheten till naturen, romantikens intryck och en längtan efter det naturliga – både i estetik och i rörelsemönster.

Häckar ramar in planteringsytor

Socialt sammanhang

Landerierna etablerades ursprungligen som arbetsplatser för att producera livsmedel till stadens invånare. Under 1800-talet introducerades däremot den engelska parkens ideal, vilket innebar en omvandling från ett funktionellt jordbrukslandskap till en mer rekreativ miljö. Denna utveckling gav platsen en ny roll som arena för vila, möten och social samvaro. I sin senare form kom landerierna att fungera som sociala noder där människor kunde samlas, utbyta tankar och njuta av omgivningens grönska.

Möte- eller samlingsplatser

Alla foto tagna av Juno Hsu

4.2 Strategi - väva samman

Strategin för platsen är att väva samman de olika historiska lagrena - landeri, nöjespark, Lorensbergsteatern och Cirkus - och på så sätt berätta om platsens historiska utveckling. Här ryms flera lager av värden som framträder ur olika perspektiv:

Arkitektoniskt perspektiv: Byggnaderna inom kvarteret representerar olika tidsepoker och stilar, vilket skapar en kulturhistorisk mångfald som berättar om platsens utveckling över tid.

Grönskans perspektiv: De äldre träden utgör ett betydelsefullt inslag som vittnar om parkens historiska och ekologiska värde.

Konst och gestaltning: Fyra skulpturer och en cirkuspergola finns idag på platsen. Dessa är moderna gestaltningselement som samtidigt anknuter till historiska teman och bidrar till platsens karaktär, identitet och upplevelsemässiga rikedom.

Framtidens flöde: Den kommande bebyggelsen och Västlänkens utbyggnad förväntas öka rörelsen genom området vilket skapar ett dynamiskt möte mellan historiska lager och samtidens stadsutveckling.

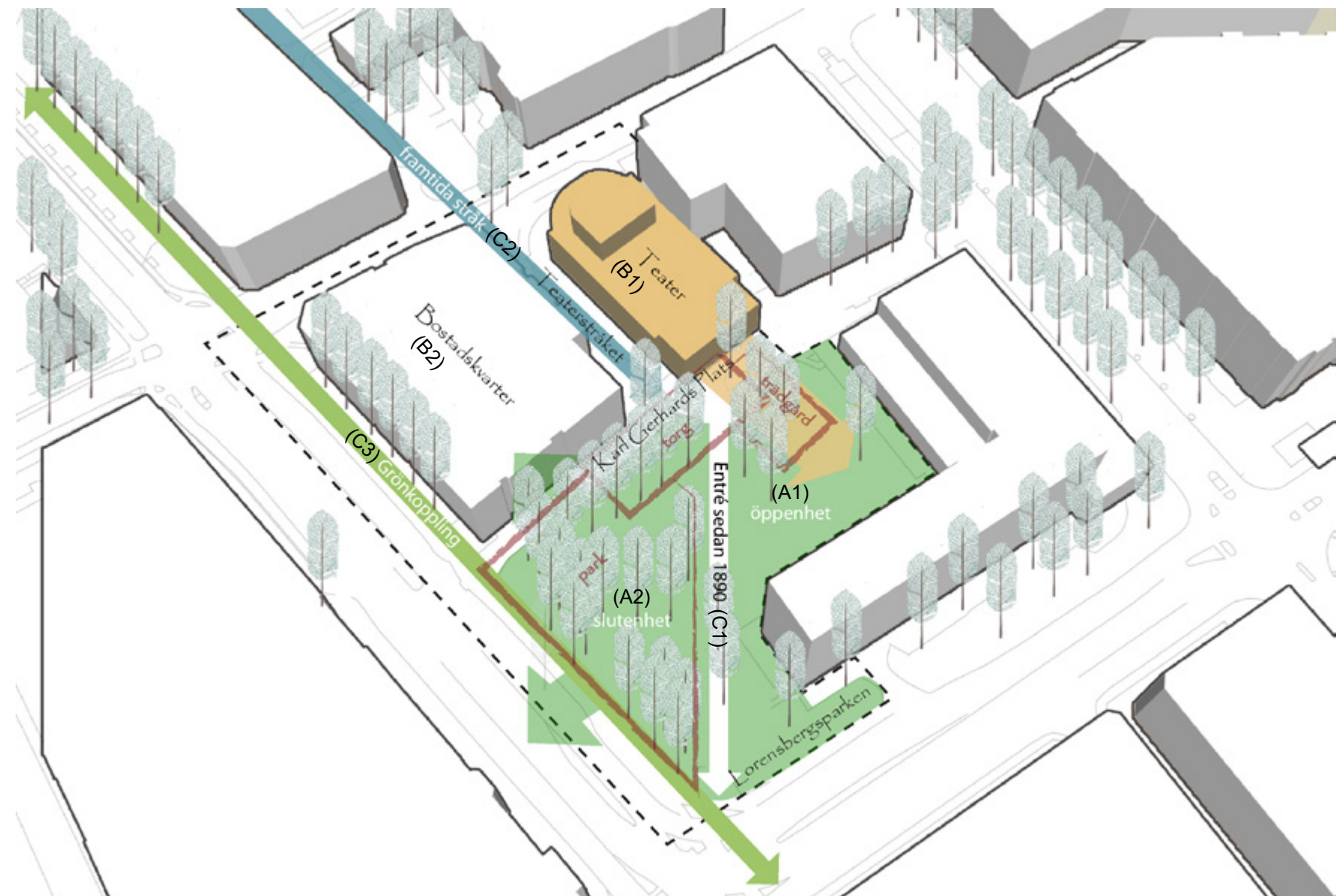
Karl Gerhards Plats – en sammanvävd mötespunkt

Tre viktiga möten vid Karl Gerhards Plats bidrar till att platsen binds samman och får en tydlig identitet:

Parken (A2) möter bostadskvarteret (B2): Detta möte ska säkerställa att parkkaraktären breder ut sig och integreras i bostadsmiljön, vilket stärker den gröna prägeln på platsen.

Teaterstråket (C2) möter entréstråket (C1): Här ska platsens historiska och samtida lager framhävas, vilket förstärker parkens entréer och gör dess närvaro mer tydlig och inbjudande.

Teatern (B1) möter parken (A1): Detta möte skapar ett vackert uttryck mot Lorensbergsteatern som väcker associationer till platsens historia och erbjuder en poetisk återblick.

Övergripande strategi

Tre element med olika karaktärer återfinns på platsen:

Parken : öppenhet (A1) och slutenhet (A2)

Bebyggelse : teater (B1) och bostadskvarter (B2)

Stråk : Entréstråket (C1), teaterstråket (C2) och grönkoppling (C3)

5. Förslag

Kapitel 5 föreslår en utformning av platsen samt materialval som anknyter till tidigare underlag och det övergripande konceptet. Dessutom presenteras tekniska principer och lösningar som stödjer gestaltningen.

5.1 Platsens karaktär

Platsen var en gång ”Lorensbergs landeri” som med tiden förvandlades till en levande del av Göteborgs nöjesliv. Även om själva landeriet inte längre finns kvar, utgör parken ett viktigt historiskt spår och det finns möjligheten att inspireras och spegla dess historiska struktur i platsens karaktär samt lyfta synligheten av minnet av landeriet i stadsbilden. Konceptet ”Landeri” som fungerar som en grundidé att utgå ifrån – en symbol för platsens historiska förankring i grönska, odling och gemenskap, men också en modell för hur vi kan bygga upp en hållbar kulturmiljö på platsen i framtiden.

Mål för förslaget

Målet med gestaltningen är att väva samman platsens olika tidslager – dåtid, nutid och framtid – till en helhet som speglar både platsens identitet och dess potential.

Dåtid representeras av det kollektiva minnet och den historiska kontexten – spår av tidigare funktioner, arkitektur och det äldre trädbeståndet och andra bevarade strukturer som format platsens själ.

Nutid handlar om moderna inslag, säsongsvariationer, sociala utbyten och den levande energi som präglar platsen idag – en scen för vardagsliv och möten.

Framtid blickar framåt mot flöden, nya verksamheter och en aktiv platsanvändning som kan anpassas över tid.

Bemötande av tidigare utredningar

Förslaget tar hänsyn till de åtta kritiska punkterna *Lorensbergsparken Med Omgivning – Kulturmiljöutredning, 2021* och bemöter de tre rekommendationerna *Antikvarisk konsekvensbeskrivning, 2024*.

■ Utformning av torgytan

Skapar en mjuk övergång mellan parken och det nya bostadskvarteret.

■ Storlek och sort på nya träd

Stora träd planteras i trädalléer längs Södra Vägen.

■ Gestaltning av torgytan väster om det nya bostadskvarteret

Konceptskiss

■ Park

Lorensbergsparken har höga kultur- och naturvärden med många skyddsvärda träd. Den historiska engelska parkstrukturen är fortfarande tydlig i östra delen, särskilt längs Södra Vägen. Förslaget låter parken breda ut sig mot Karl Gerhards Plats, där natur möter stad. Träd och planteringsytorna som löper in i Teaterstråket och Karl Gerhards Plats är en förlängning av parken och bidrar till en tryggare trafikmiljö. Det ska ytterligare förstärka parkens närvaro.

■ Torg

Karl Gerhards Plats fungerar som ett band som väver samman platsens olika tidslager. Den binder ihop det historiska gångstråket med framtidens rörelsemönster och fungerar som en mötesplats och passage. Det leder besökare till teatern, restaurangen och de nya lokalerna från det nya bostadskvarteret. Platsen framför det nya bostadskvarteret följer parkens böljande former och integreras med trädgårdens utformning. Med hjälp av planteringsytor och sittmöbler skapas en tryggare gångmiljö. Teaterstråket fungerar huvudsakligen som en passage, med plats för logistik och tillfällig vistelse för fotgängare.

■ Trädgård

Odling och blomstrande planteringar är starka symboler för landerimiljön. Utformningen av en klassisk trädgård bidrar till att förstärka teaterns entré och skapa en visuell koppling till platsens historia. Den bågformade utformningen är inspirerad av *Göteborg Förstärkt: Landerierna, 2018* och hämtar även uttryck från teaterns fönsterpartier på gaveln. Genom formen väcks besökarens intresse för den bakomliggande berättelsen om platsens historiska lager.

■ Gata

Den befintliga ekallén längs Södra Vägen utgör ett betydelsefullt inslag i kulturmiljön inom förslagshandlingens utredningsområde. Vi föreslår att plantera en trädallé med stora träd längs Södra Vägen, som både bevarar platsens tidigare karaktär och förstärker kopplingen till stadens gröna struktur. Genom detta skapas en kontinuitet i det gröna stadsrummet samtidigt som kulturhistoriska värden lyfts fram och integreras i den framtida gestaltningen.

Tidigare konceptskiss

5.2 Gestaltning

Illustrationsplan

Se bifogad ritning, EXF202302069-0001 Illustrationsplan med höjdsättning

Illustrationsplan

Se bifogad ritning, EXF202302069-0001 Illustrationsplan med höjdsättning

5.2.1 Park - Lorensbergsparken

Ur ett hållbarhetsperspektiv och med utgångspunkt i platsens befintliga karaktärer föreslås att så mycket som möjligt av det äldre växtmaterialet bevaras. Dessa element utgör centrala delar av parkens identitet och bidrar till att upprätthålla dess historiska kontinuitet. Samtidigt bedöms vissa ytor behöva omgestaltas för att stärka parkens övergripande karaktär, funktionalitet och långsiktiga hållbarhet.

A-Huvudentré

Den befintliga entrén till Lorensbergsparken ska öppnas upp och gestaltas med ett formspråk som harmonierar med Lorensbergsteatern. Det bågformade formspråket inspireras av den gamla entrén till nöjesparken som lyfts i handlingsprogrammet *Göteborg Förstärkt: Landerierna, 2018* och även av teaterns fönsterparti. Formen återkommer vid båda ändarna av stråket och förstärker därmed kopplingen mellan de två punkterna. Syftet är att skapa en välkomnande och tydlig övergång mellan stad och park.

B-Lekyta

Den befintliga cirkuspergolan ska rustas upp, och den omgivande ytan omvandlas till en lekzon. Här föreslås lekfulla inslag med koppling till platsens odlingshistoria, exempelvis rollspel och temalek. I anslutning till leken finns en köksträdgård med klassiska köksväxter, förslagsvis med kulturarvsväxter och andra ätbara växter som påminner om landeriets odling.

C-Gräsyta

Gräsytan som sträcker sig längs Karl Gerhards Plats fungerar som en förlängning av parken. Den svängande utformningen kan dessutom bidra till att sänka hastigheten för fordon på platsen.

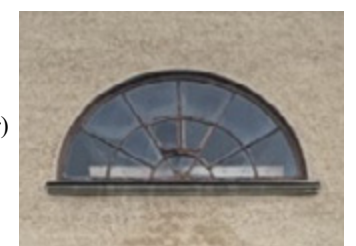
D-Trädgård

Nya planteringsytor med blomster anläggs med geometrisk formgivning. Låga häckar ramar in ytorna och skapar en tydlig struktur. Trädgården illustrerar olika historiska lager – från landerimiljön med jordbruk, via nöjesparkens rekreationssyfte, till dagens kulturella stadsliv.

E-Informationsplats

En samlad informationsplats med skyltar ska lyfta fram platsens historia, kulturvärden och utveckling. Detta stärker platsens identitet och skapar förståelse för dess historiska arv.

1 Skulptur	6 Plantering (marktäckare)
2 Informationstavla	7 Plantering (köksträdgård)
3 Elskåp	8 Plantering (träd, buskar & perenner)
4 Häck	9 Plantering (blomsterprakt)
5 Cirkuspergola	

Teaterns fönsterparti

Illustrationsplan

Se bifogad ritning, EXF202302069-0001 Illustrationsplan med höjdsättning

5.2.2 Torg - (Karl Gerhards Plats & Teaterstråket) och gator

Torget ska fungera som en naturlig utvidgning av Lorensbergsparken – ett öppet rum som binder samman flöden från de omkringliggande gatorna och leder besökare in i parken. Det fungerar som ett övergångsrum mellan stadens rörelse och parkens lugn, och blir därmed en viktig nod i det offentliga rummet. Den centrala frågan i utformningen är trygghet, särskilt i mötet mellan olika flöden – gående, servicefordon och besökare. Genom tydlig gestaltning, god sikt, belysning, möblering och materialval ska torget upplevas som en säker och välkomnande plats för alla, oavsett tid på dygnet eller årstid. Gränsen mellan allmän plats och förgårdsmark på torget behöver vara gestaltad på ett diskret och kulturmiljöanpassat sätt.

F-Entré mot Södra Vägen

Entrén utformas med planteringsytor och träd som förlänger parkens grönska. Denna gestaltning skapar en tydlig kontrast mot den omgivande trafikmiljön, som domineras av pendeltrafik. Genom att dela upp ytan med planteringar och tydligt markera lastplatsen förbättras flödet för alla trafikanter. Det bidrar till ökad trafiksäkerhet i en komplex stadsmiljö där cykelpendling och gångtrafik samsas med personbilar till garage, leveranser till verksamheter samt förbipasserande lastbilar och bussar.

G-Karl Gerhards Plats

Platsen fungerar som ett viktigt band som väver samman olika möten och rörelser. Längs det nya bostadskvarteret föreslås en utvidgning av parkens grönska och en stenmjölsyta intill byggnaden som bidrar till att den befintliga parken utvidgas, samtidigt som andelen hårdgjord yta minskas. I kombination med planteringsytor och en svängd gångväg skapas både fysiska och visuella barriärer, vilket försvårar biltrafik och förstärker den gröna upplevelsen av platsen.

H-Entré mot Berzeligatan

Entrén utformas som en stor ramp för gångflöden. För att hantera höjdskillnader delas ytan upp i två separata ramper. Den östra rampen är tillgänglighetsanpassad med en lutning under 5 %, vilket möjliggör trygg och bekväm passage för gående och personer med funktionsvariationer. Den västra rampen har en brantare lutning på cirka 8–10 % och kan vid behov användas för tillfällig fordonstrafik eller transporter med särskilt tillstånd. Denna uppdelning skapar en flexibel och inkluderande entré som möter olika behov.

I-Teaterstråket

Stråket utformas som en torgyta, där gående och transporter samsas om ytan. För att begränsa fordonstrafik och skapa en trygg och trivsamt miljö används planteringsytor och möblering som naturliga avgränsare. Vid mötet med Karl Gerhards Plats finns ett skyddsvärt träd som ska bevaras. Utformningen anpassas för att säkerställa trädets långsiktiga hälsa och integreras som en del av platsens identitet.

J-Gatuyta längs Södra Vägen

Trädallén stärker den gröna kopplingen i stadsplaneringen och bidrar till en sammanhängande grönstruktur. Här föreslås stora, uppstammade träd som placeras i en trädrad mellan körbanan och cykelbanan. Denna placering skapar en trivsamt växtmiljö och förstärker kulturmiljön.

5.3 Gatutyp och programmering

- Detaljplanegräns
- Ny fastighetsgräns
- Förslagshandlingsgräns
- Räknad linje 0/050
- Kantstöd, borgmästarsten
- Kantstöd, GF1/GV1/RV2/RF2
- Materialgräns
- Gångbana
- Cykelbana
- Körbana
- Grönyta allmän plats
Grönyta kvartermark
- Lågfartsområde allmän plats
Lågfartsområde kvartermark
- Refug, sidoremsa, övriga ytor
- Kollektivtrafikfält
- Hållplats
- Skyltstolpe
- Vägmärke
- Möjlig framtida ombyggnad i annat projekt

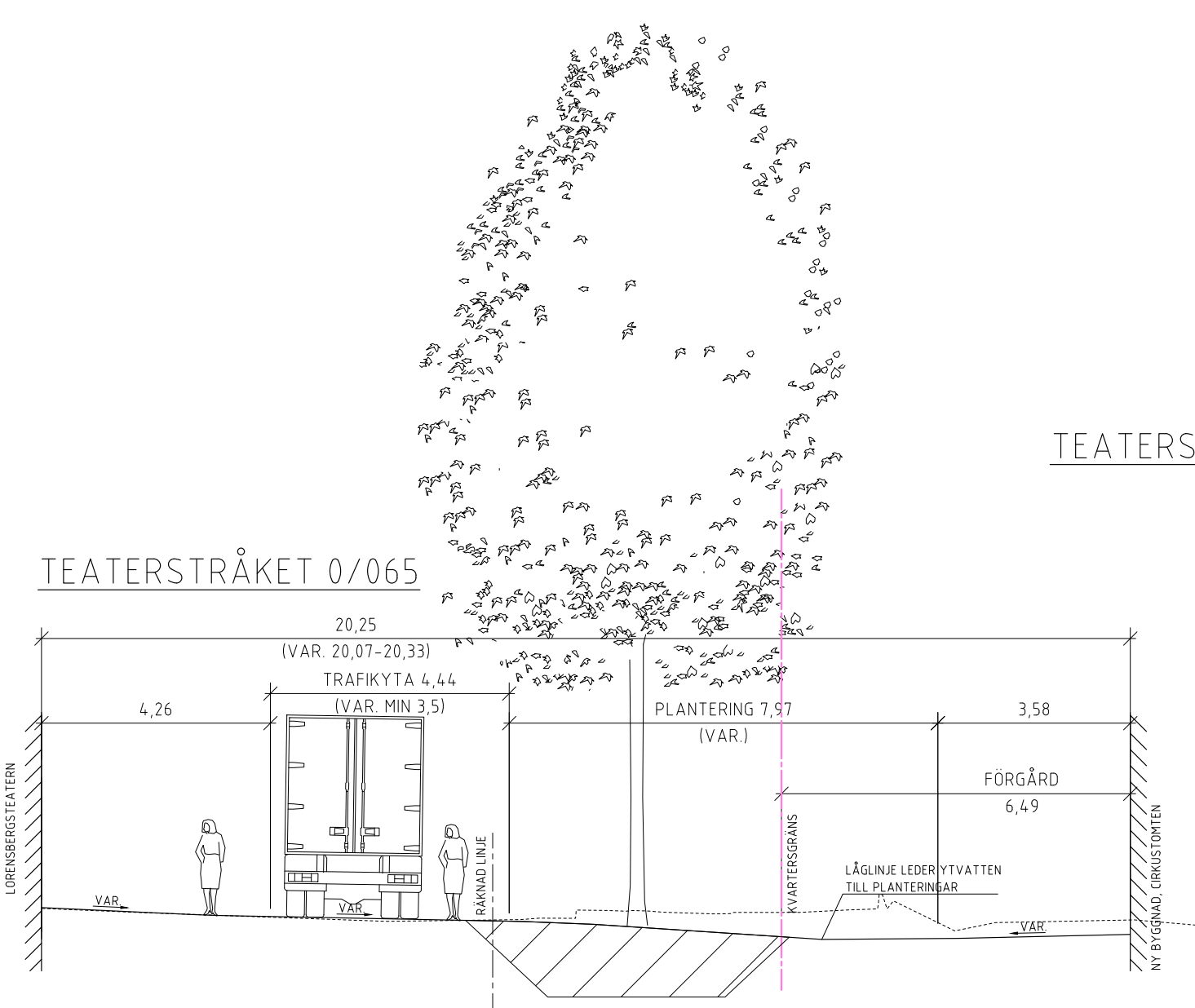
Se bifogad ritning, EXF202302069-1801 Trafik- och utformningsplan

5.3.1 Teaterstråket

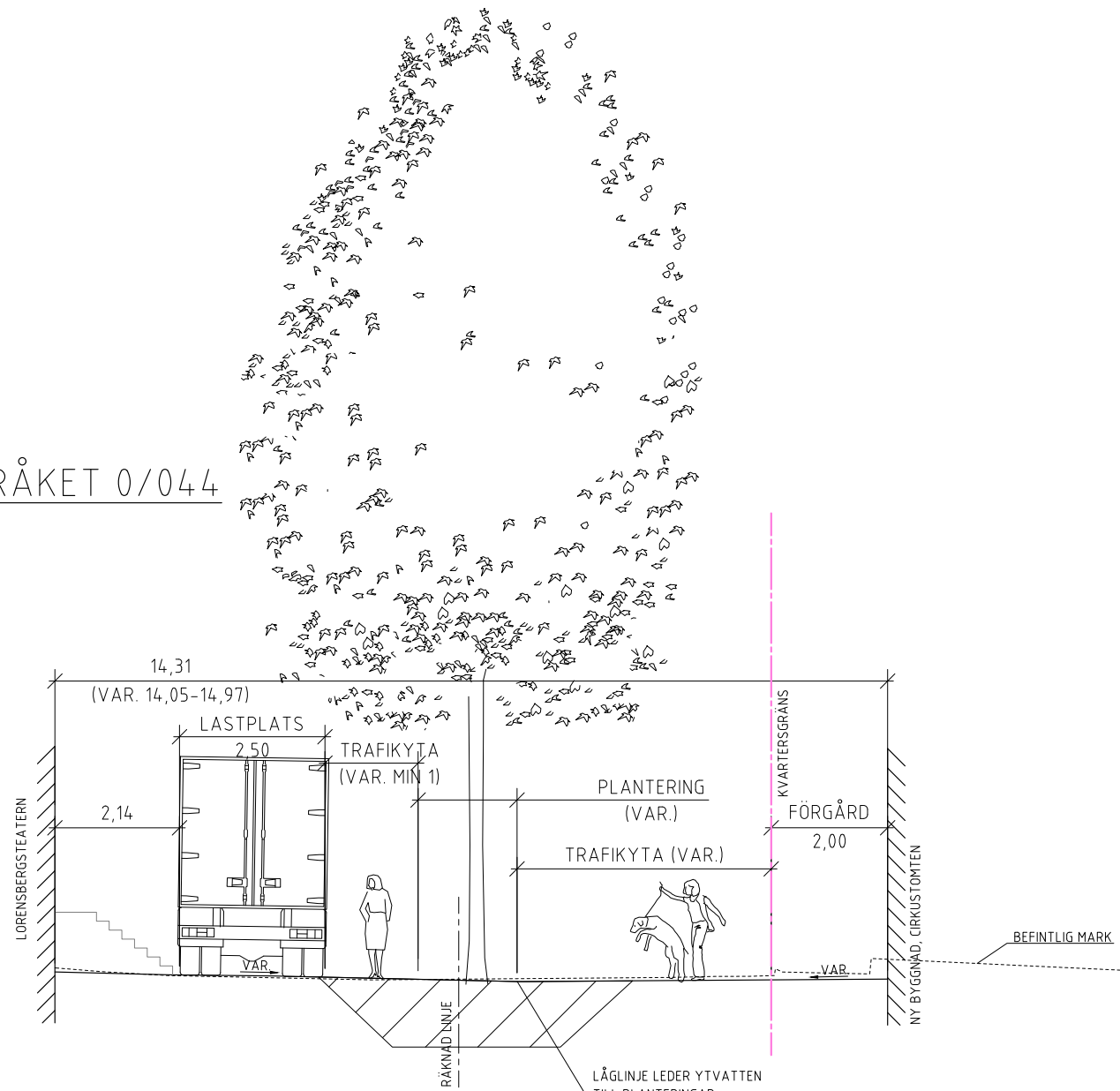
Teaterstråket är arbetsnamnet på den nya torgytan mellan Lorensbergsteatern och det nya bostadskvarteret. Torgytan blir porten från Berzeliigatan till Lorensbergsparken och ska signalera en annan trafikrytm än den på Berzeliigatan och Södra Vägen. Möbleringen och golvet ska signalera låga hastigheter, samtidigt som det behöver tillskapa framkomlighet för den lasttrafik som kommer behöva angöra Lorensbergsteatern, Stadsbiblioteket, det nya bostadskvarteret och Park Lane från Berzeliigatan.

Gatan kommer att vara enkelriktad för motorfordon med körriktning från Berzeliigatan mot Karl Gerhards Plats. Gatan kommer även att vara ett gångfartsområde, vilket innebär att utformningen behöver säkerställa gångfart på fordonen på gatan.

Utformningen ska signalera till bilister att främst använda andra stråk och att trafiken på platsen ska röra sig på fotgängares villkor. Detta kan uppnås genom att golvet består av krysshamrad storgatsten, vilket ger både audiell och taktill olägenhet vid höga hastigheter med motorfordon. Det är dock viktigt att även tillse behovet av jämn beläggning för gående med nedsatt rörelseförmåga och behovet av en god cykelbar yta. Detta kan exempelvis uppnås genom att anlägga stråk med jämnare beläggning. Det är även viktigt att leda in fotgängare och cyklister på ytan där motorfordon rör sig då även detta bidrar till låga hastigheter. Cykelbanan längs Berzeliigatans norra sida utformas genomgående över infarten till Teaterstråket och en fasad kantsten säkerställer att hastigheten i konfliktpunkten mellan cyklister och motorfordon hålls låg.

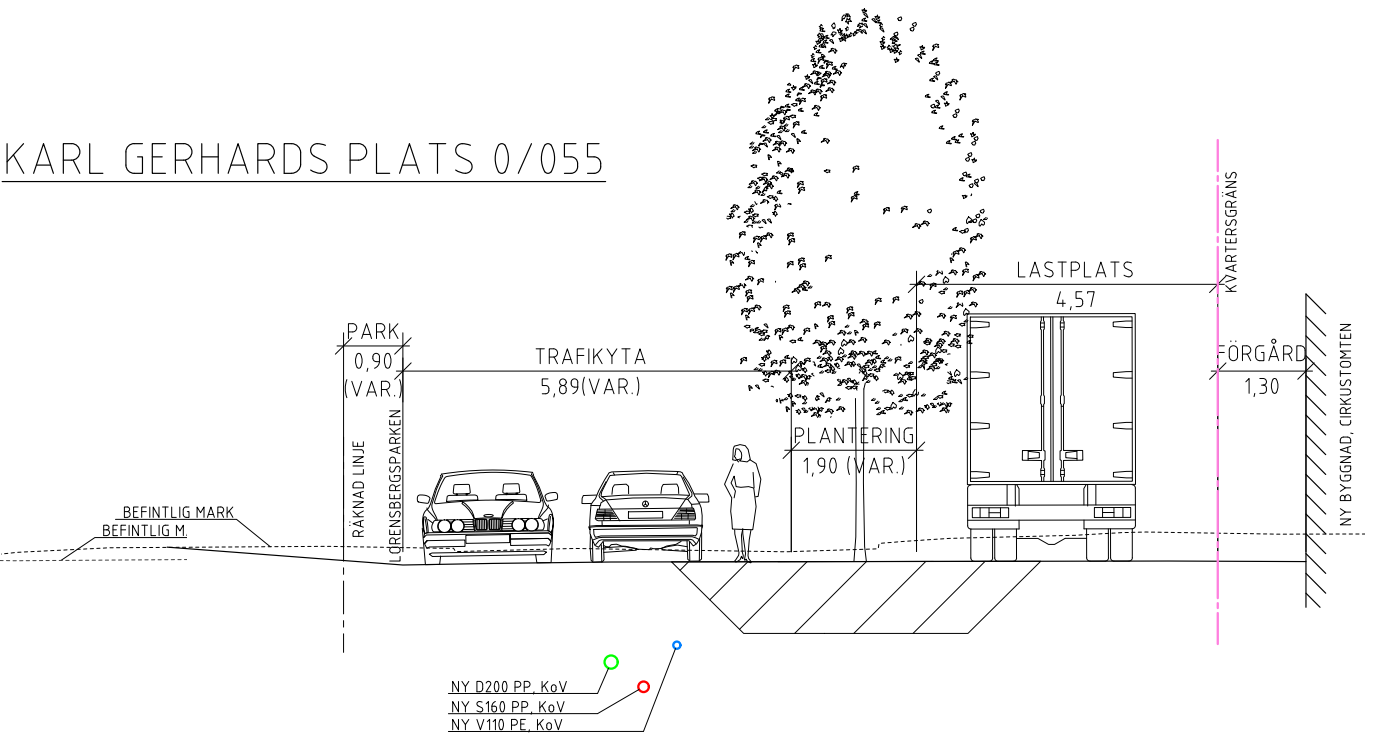
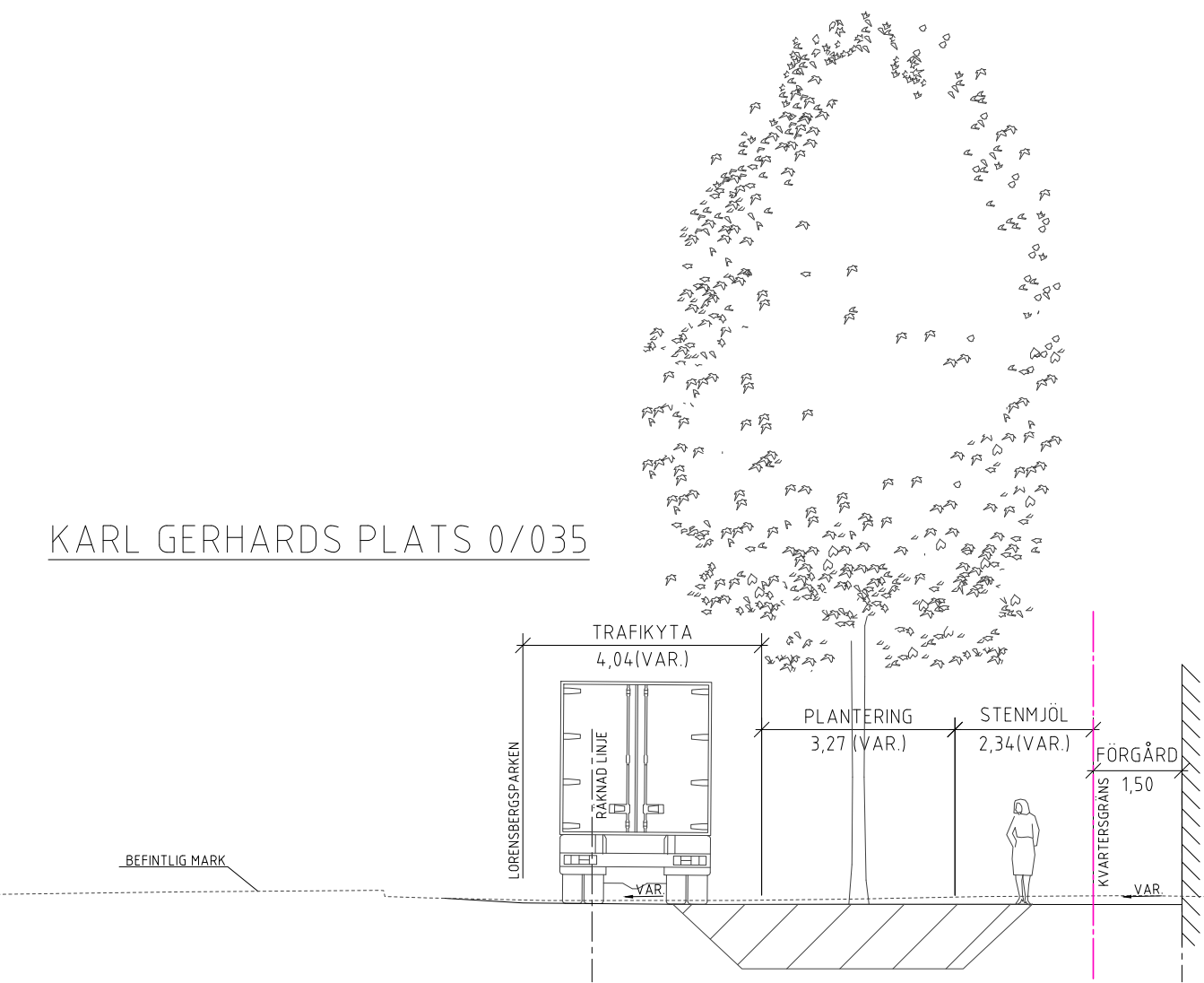
Se bifogad ritning, EXF202302069-3005 Typsektioner med ledningar

Se bifogad ritning, EXF202302069-3004 Typsektioner med ledningar

5.3.2 Karl Gerhards Plats

Karl Gerhards Plats är torgytan mellan parken och det nya bostadskvarteret samt ytan framför Lorensbergsteaterns entré. Karl Gerhards Plats enkelriktas väster om garageinfarten i det nya bostadskvarteret. Detta för att kunna hålla nere breddmättet på den körbara ytan och säkerställa låga motorfordonsflöden. Precis som för Teaterstråket uppnås detta enkelriktade flöde genom att placera skylt C3 ”Förbud mot trafik med annat motordrivet fordon än moped klass II” direkt väster om in-/utfarten till garaget. Delen från in-/utfarten till garaget och Södra Vägen regleras som dubbelriktad. Detta för att möjliggöra för trafiken att ankomma garaget samt för att hålla dessa bilar från resterande interna stråk. Även torgytan framför Lorensbergsteaterns huvudentré regleras som dubbelriktad. Detta för att möjliggöra transporter till verksamheterna på platsen (Lorensbergsteatern, Stadsbiblioteket, Elite Park Avenue Hotel och Park Lane / nattklubb Bakfickan).

Se bifogad ritning, EXF202302069-3006 Typsektioner med ledningar

Det rekommenderas att Teaterstråket regleras så att motortrafiken endast får köra i riktning från Berzeliigatan mot Karl Gerhards Plats. Detta för att få ett tydligt och strukturerat flöde av motortrafik, där motortrafik kommer in i området via Berzeliigatan och kör ut mot Södra Vägen. Det medger också möjligheten för lastplatsen mot Lorensbergsteatern som annars skulle hamna på fel sida gatan. Det rekommenderas att skylt C3 "Förbud mot trafik med annat motordrivet fordon än moped klass II" placeras i korsningen mellan Teaterstråket och Karl Gerhards Plats. Detta möjliggör att cyklister kan köra i båda riktningar, vilket är viktigt för dessa trafikanters genhet.

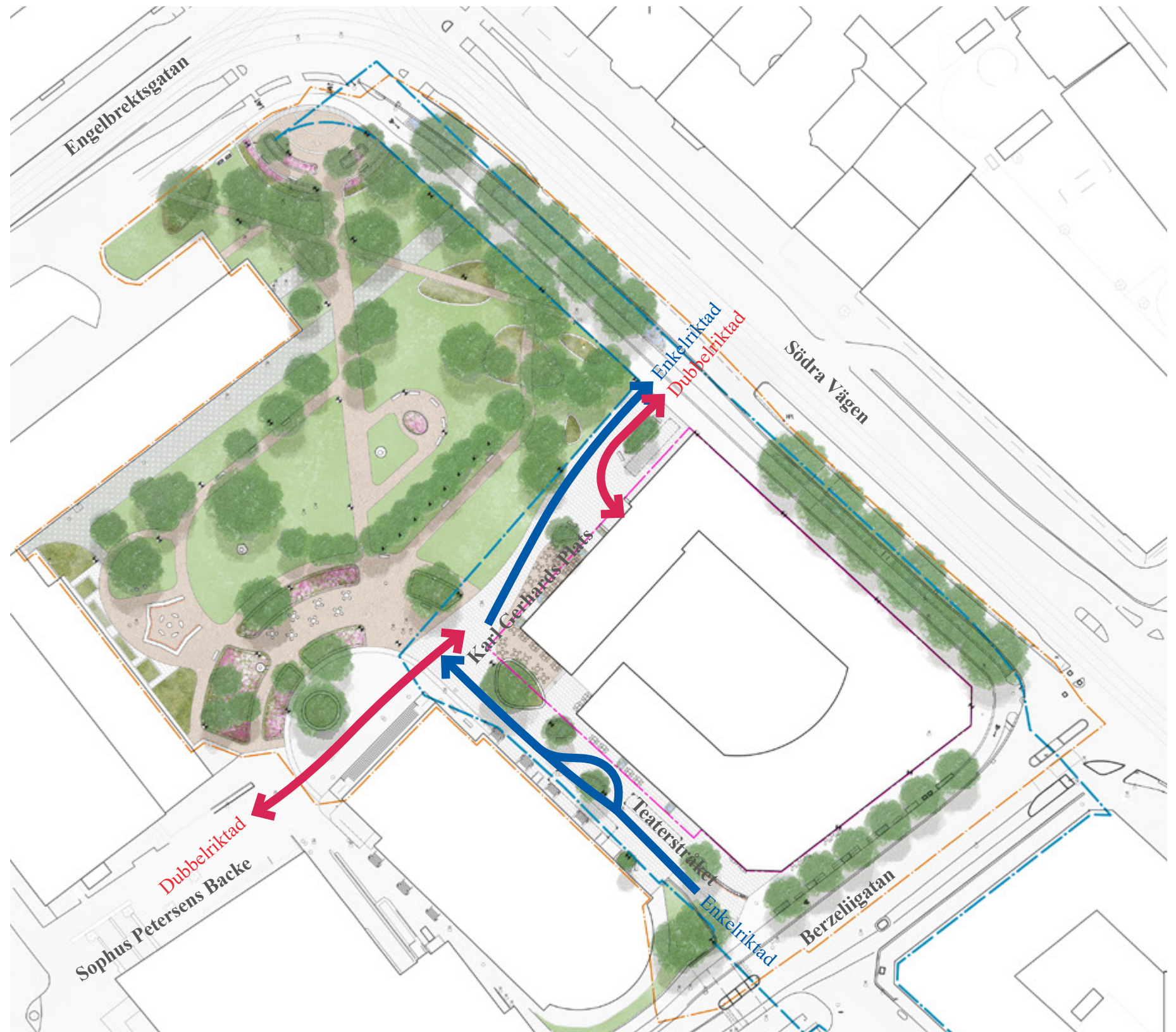
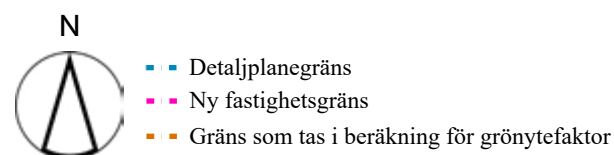
Det kan vara svårt att säkerställa låga hastigheter på motorfordonen på platsen. Därför rekommenderas att regleringen gångfartsområde endast används om det går att säkerställa gånghastigheter på motorfordonen.

Trafik till den nya byggnadens parkeringsgarage kommer att kunna köra via Teaterstråket och vidare via Karl Gerhards Plats. Detta är inte önskvärt, men svårt att hindra. Det bästa sättet att minska denna trafik är att signalera för motortrafikanter att infarten från Södra Vägen är ett smidigare alternativ. Detta kan göras med golv, möblering och skyltning.

Beläggningen, möbleringen och linjeföringen behöver säkerställa låga hastigheter. Därför är det föreslaget att golvet beläggs med krysshämrad storgatsten. Golvet framför teaterns huvudentré kvarstår så som det är idag. Längs med gatan gör möblering och linjeföring att gaturummet blir så trångt som möjligt för motorfordon. Samtidigt behöver gatan möjliggöra för 18 meter långa lastbilar, som angör Lorensbergsteaterns lastbrygga.

Mindre leveranser och färdtjänst planeras att angöra i den nya byggnadens garage. Fri höjd till garagets tak är 3,1 meter, vilket begränsar hur stora fordon som kan använda garaget.

5.3.3 Södra Vägen

På Södra Vägen behålls befintligt kollektivtrafikfält/hållplats men söder om detta byggs gatan om fram till Cirkustomten/Lorensbergsparken. Södra Vägen och korsningen med Berzeliigatan dimensioneras för boggibuss. Detta innebär att transporter med 18 m lastbil till Lorensbergsteatern endast kan komma till teatern från Berzeliigatan österifrån.

Södra Vägen är utpekad som ett pendelcykelstråk och behöver möta breddkraven för sådana stråk. Stadens mål om ökning av cykeltrafik innebär att antalet cyklister i maxtimmen uppskattas överstiga 500. Det innebär att cykelbanans bredd behöver ha en bredd på 2,4 meter.

Höjdsättning

Körbanan ligger kvar med befintlig profil. Körbanan ansluter till befintligt kollektivtrafikfält med spårvagnsspår så profilförändringar är inte möjliga. Det innebär dock att avvattningen blir problematisk då längsfallet på sträckan varierar mellan 0,1-0,7%. För att undvika stående vatten längs har vi justerat tvärfallet på den körbana som behålls för att skapa bättre längsfall längs kantstenen. tvärfallet varierar mellan 0,4 - 4,2 %. Justeringen av tvärfallet medför att längsfallet längs kantstenen blir som minst 0,5%. Istället för att justera tvärfallet för att uppnå längsfall längs kantstenen skulle man kunna sätta bevattningsbrunnar tätt så att eventuella vattensamlingar inte hinner bli så stora innan vattnet letar sig in i en brunn.

På den västra delen av gatan, längs med Lorensbergsparken, tas ett körfält samt angöring/parkering bort för att ge plats åt bredare gång – och cykelbanor samt ny trädplantering. Angöringsytan används för ankomst till en superbrandpost som är lokaliserad i Lorensbergsparken. Framtida ankomst till superbrandposten kommer att behöva ske via gångbanan söder om Södra Vägen (se mer information under kapitel 5.11).

Sektionsindelningen ser ut som figur, räknat från kollektivtrafikfältet:

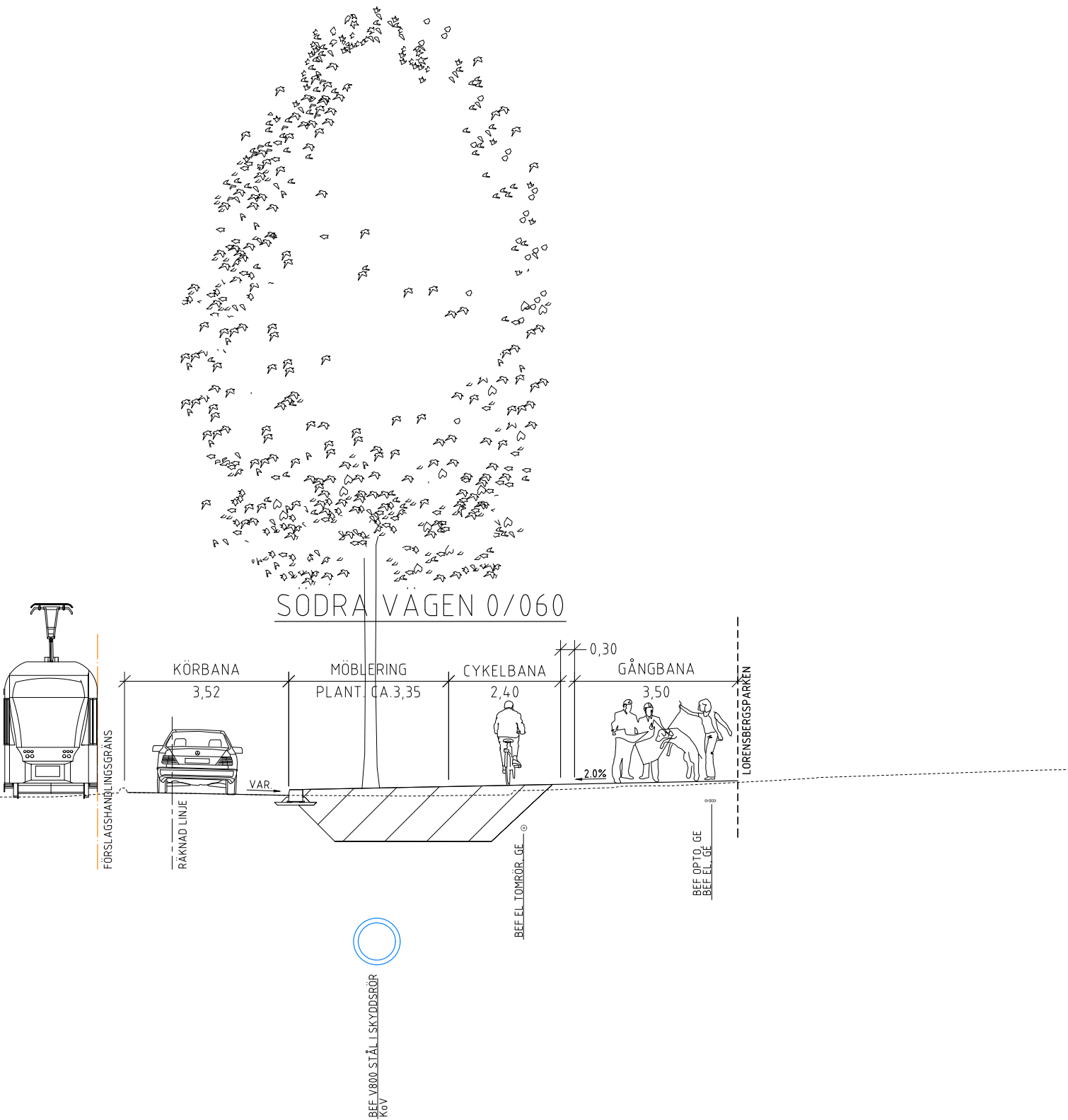
Körbana 3,5 m

trädplantering/möblering 3,35 m

cykelbana 2,4 m

skyddszon 0,3 m

Gångbana 3,5 m

Se bifogad ritning, EXF202302069-3003 Typsektioner med ledningar

Längs det nya kvarteret följer körbanan befintlig kantsten längs hållplats Berzeliigatan. Ett körfält tas bort och därmed också den befintliga vänstersvängen från Södra Vägen till Berzeliigatan. Konsekvenser av detta utreds i andra separat utredning. Hållplatsytan kortas av något i bakkant för att förenkla sväng ut från Karl Gerhards Plats med 18 m specialfordon. Kvarvarande hållplatslängd är drygt 63 m.

Sidomåttet till den nya fasaden är något smalare än sektionen längs Lorensbergsparken varför den nya sektionen ser ut som följer:

Körbana 3,5 m

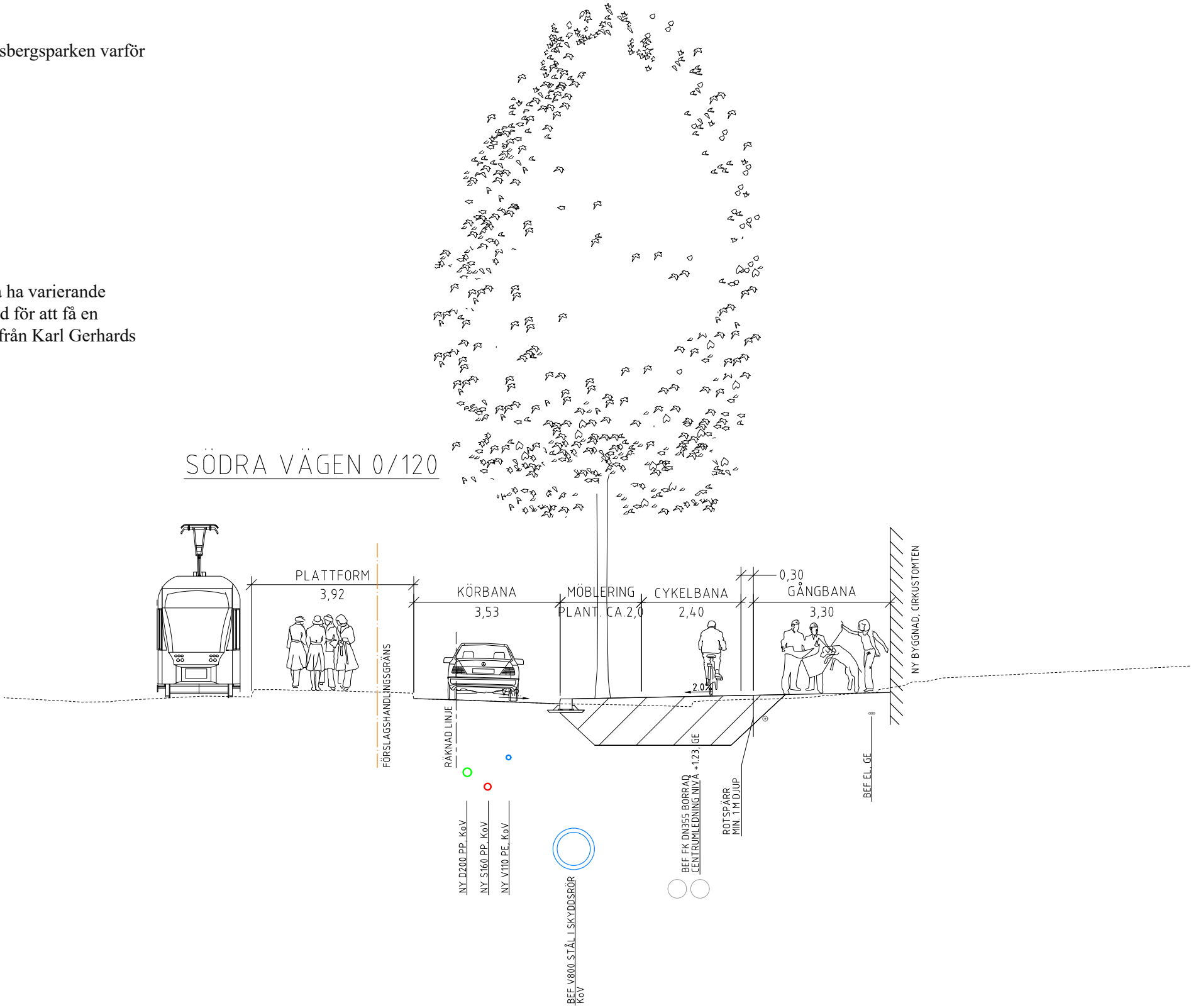
trädplantering/möblering 2,0 m

cykelbana 2,4 m

skyddszon 0,3 m

Gångbana 3,3 m

Eftersom sektionernas totalmått varierar längs sträckan behöver någon yta ha varierande bredd. Vi har därför i huvudsak valt att låta plantering variera något i bredd för att få en tydlighet i övriga ytor. Gångbanans bredd ändras i samband med utfarten från Karl Gerhards Plats men varierar i övrigt inte.

Se bifogad ritning, EXF202302069-300z typsektioner med teckningar

5.3.4 Berzeliigatan

Berzeliigatan byggs om från strax söder om Stadsbiblioteket ner till korsningen med Södra Vägen. Körbanan smalnas av från tre till två körfält. Samtidigt breddas sektionen mot det nya kvarteret på Cirkustomten. Totalmått på den nya sektionen blir ca 25,8 m. Då Berzeliigatan är klassat som stadslivsstråk och cykelpendlingsstråk har vi försökt ge så mycket plats som möjligt åt gående och cyklister. Längs den nya fasaden löper en 3,5 m bred gångbana. Den befintliga, enkelriktade, cykelbanan längs Berzeliigatans norra sida breddas till 2,4 m förbi den nya bebyggelsen. Berzeliigatans utformning fram till Götaplatsen och öster om cykelbanan längst det nya kvarteret planeras att utredas av Stadsmiljöförvaltningens upprustning av Södra Vägen.

Höjdsättning

Höjdsättningsmässigt ligger körbanan kvar i befintligt läge vilket innebär att även profilen behålls med lutningar inom planområdet på ca 4,8-7,0%. Närmast Södra Vägen planar gatan ut till ca 3,5%. Tvärfallet på den den av körbanan som byggs om justeras till 2,0%. Där skulle man kunna tänka sig att gå ner till 1,0% med tanke på det stora tvärfallet. Det nya kvarteret antas anpassas efter de projekterade höjderna. Dagvatten leds till brunnar längs med kantstenen mellan körbana och cykelbana.

Sektionsindelningen ser ut som följer, räknat från fasaden längs Cirkustomten:

Gångbana 3,5m

Möbleringszon/trädplantering 2,2m

Cykelbana 2,4m

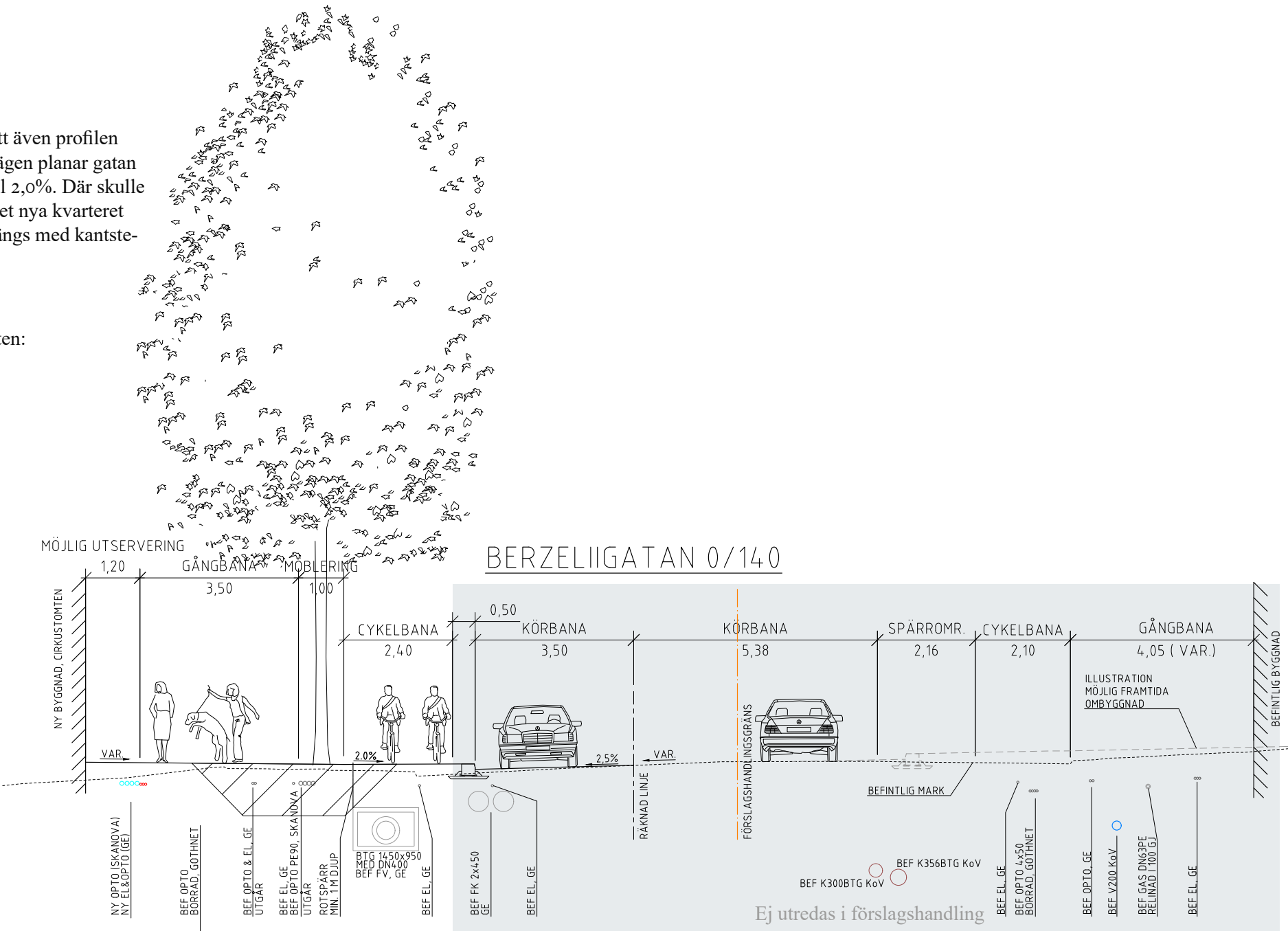
Skyddszon 0,5m

Körbana 8,80m

Spärrområde 2,16 m

Cykelbana 2,1m

Gångbana ca 4,0m.

Se bifogad ritning, EXF202302069-3001 Typsektioner med ledningar

5.4 Lastning och lossning

I området kring det nya huset kommer det att finnas många olika behov för lastning och lossning. Dessa behov behöver hanteras längs Teaterstråket, på Karl Gerhards Plats, i garaget och på ytorna framför Lorensbergsteatern och Stadsbiblioteket. Nedan beskrivs de olika behoven och var lastningen och lossningen förutsätts hanteras.

Den nya exploateringen

Den nya exploateringen har behov av angöringsytor för att kunna hantera följande behov:

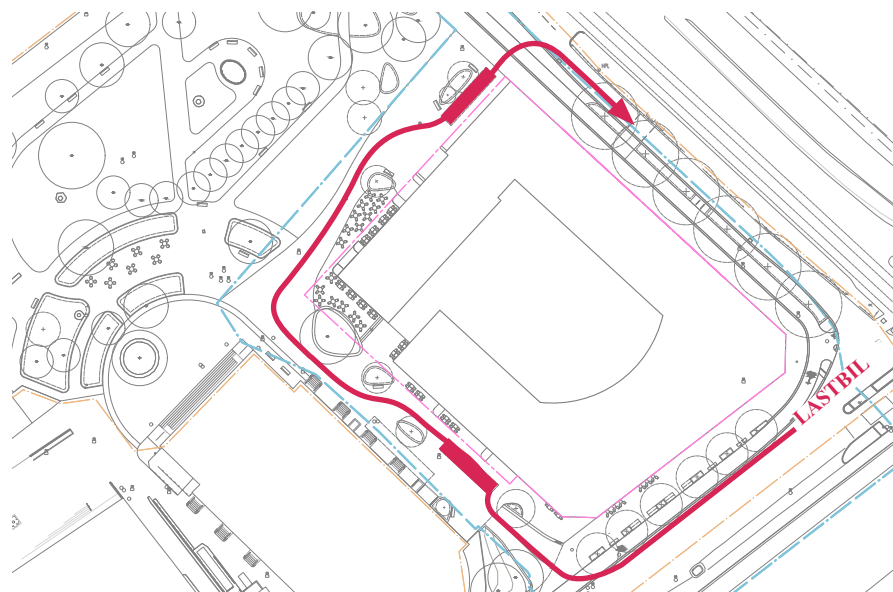
Lastning och lossning till verksamheter.

Hämtning av sopor i byggnadens soprum.

Hämtning av grovsopor i byggnadens grovsoprum.

Eventuellt tömning av fettavskiljare med slambil och slang (om någon verksamhet har de behoven).

För att möta ovanstående behov planeras att etableras två lastplatser: En längs Teaterstråket och en längs Karl Gerhards Plats. Lastplatsen längs Teaterstråket ligger i anslutning till soprummet och grovsoprummet samt en servicegång som sträcker sig internt längs husets östra delar. Lastplatsen vid Karl Gerhards Plats är främst till för att användas för transporter till verksamheterna längs Karl Gerhards Plats och Södra Vägen. Trots att lastplatser normalt inte markeras på gångfartsområden, rekommenderas att lastplatsen längs Teaterstråket markeras. Detta för att säkerställa att lastfordon inte ställer sig för långt bak och då blockerar det tillgängliga gångstråket. Markeringen kan utföras genom att lastplatsen ramas in med ett avvikande stenmaterial. Fettavskiljare placeras med fördel närmast

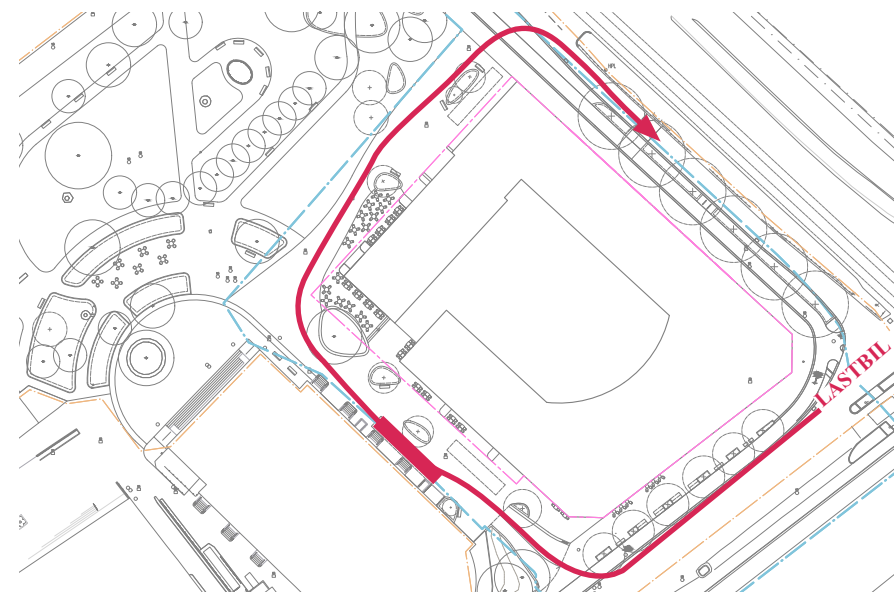
dessa två lastplatser för minst olägenhet för allmänheten vid tömning. Servicetekniker som ska till transformatorstationen förutsätts parkera i den nya byggnadens garage, varpå serviceteknikern tar hissen upp till bottenplan där transformatorstationen är planerad att placeras. Detta placering är i linje med Göteborg energis kravspecifikation för inhysta nätstationer.

Det rekommenderas att lastplatsen vid Karl Gerhards Plats märks ut med vägmärke C40.

Fri höjd i garaget är 3,1 meter vilket innebär att mindre lastbilar och färdtjänst planeras att använda garaget för angöring. Inom byggnaden planeras för en servicegång för att få en bredare användning av lastplatsen vid Teaterstråket.

Lorensbergsteatern

Lastning och lossning till Lorensbergsteatern kommer, precis som idag, att ske via den utfällbarn längs Teaterstråket. En skillnad blir att lastbilarna inte längre kommer att kunna köra in från Södra Vägen, då Karl Gerhards Plats planeras att enkelrikta österut. Istället behöver lastbilarna köra in från Berzeliigatan. Detta är möjligt då dagens trappa ersätts med en ramp. Efter att lastbilarna har lastat eller lossat kommer lastbilarna att behöva köra vidare mot Karl Gerhards Plats och Södra Vägen. Idag väljer ibland lastbilar att stå uppställda längs Teaterstråket. Det är enligt staden inte en tillåten uppställning och kommer inte att vara möjligt i en framtida utformning. Detta eftersom statusen på Teaterstråket kommer att öka tydligt från dagens bakgatekaraktär till en entré till Lorensbergsparken och en förlängning från upp- och nedgången till Västlänkens station Korsvägen. Under föreställningar eller vid andra behov av att tillfälligt parkera lastbilar behöver detta behov, precis som idag, lösas på annan plats. Allmänna parkeringsplatser för lastbilar går att finna via flertalet platser på allmän platsmark. Dessa går att finna via stadens tjänst ”parkeringskartan”. Närmaste lastbilsparering på allmän platsmark är lokaliserad cirka en kilometer sydost, längs Sofierogatan. Teaterns avfallshantering kommer att hanteras i soprum i den nya byggnadens sydvästra sida.

Skylden medger lastning och lossning av tungt eller skrymmande gods, vilket möter majoriteten av angöringsbehoven på platsen. Det behov som inte möts med denna reglering är angöringsyta för servicetekniker som ska till transformatorstationen som är lokaliserad inne i den nya byggnaden. Detta behov rekommenderas lösas inne i byggnaden. Exempelvis kan någon av de platser som är avsedda för allmänheten användas, alternativt den plats som är avsedd för färdtjänst/flyttbil.

Stadsbiblioteket

Stadsbiblioteket har behov av angöringsytor för lastning och lossning samt angöring av bokbussar till ytorna norr om biblioteket. Istället för att ankomma ytorna via Södra Vägen kommer trafiken istället att behöva ankomma via Berzeliigatan. Utfarten kommer att ske, precis som idag, via Södra Vägen.

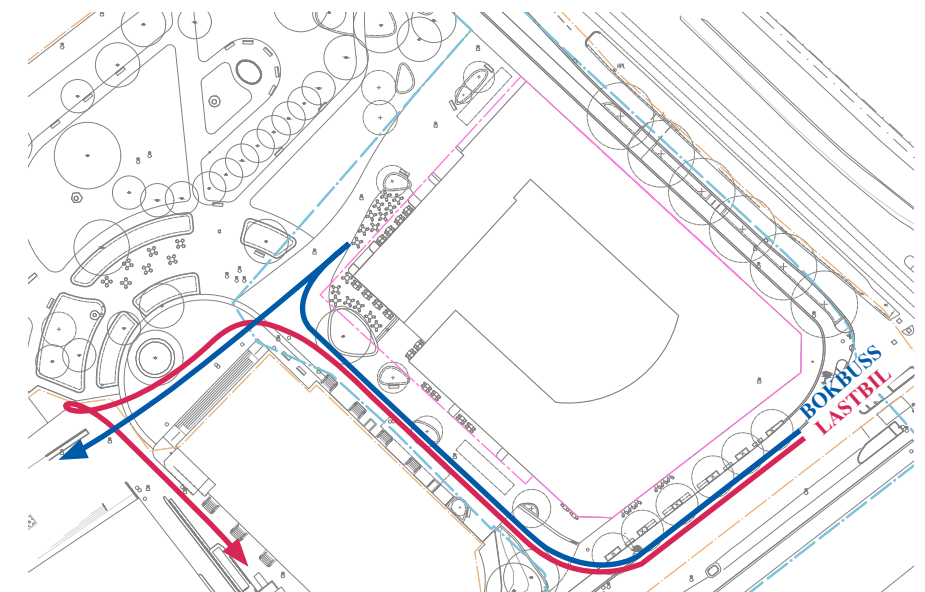
Precis som idag kommer bokbussarna att behöva backa över ytan vid Lorensbergsteaterns entré, då lastning eller lossning ska ske till bussarna. Det är inte optimalt utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv men kan accepteras då bokbussarna har tydliga backsignaler och är utrustade med backkameror. Lastbilarna behöver inte backa över denna yta och gör istället en backvändning in mot lastbryggan så som figuren nedan visar. Bussarna har en anvisad plats för parkering längs Berzeliigatan, vilken ska användas vid parkering av bussarna. Endast när denna plats inte är tillgänglig får bussarna parkera på Sophus Petersens Backe.

Park Lane / nattklubb Bakfickan

Park Lane / nattklubb Bakfickan har behov av utrymme för lasttransporter mot Sophus Petersens Backe och deras lasttransporter kommer att ändra sig på samma sätt som för Stadsbiblioteket.

Elite Park Avenue Hotel

Hotellet behåller sina ytor för lastning och lossning samt för bussuppställning som idag (se kapitel 3.1.5 Angöring).

5.5 Möblering

Utrustningen ska utgå från Göteborgs Stads dokument *Stadens Möbler* och ingår i konceptområdet Stenstaden, för att sammankoppla platsen med stadsdelen och följa riktningen mot hållbarhet. Möbleringen beskrivs där som klassisk, stram och elegant. I stenstadens parker är möbleringen likartad, men med en mjukare och mer rundad stil som anpassar sig till parkernas karaktär.

Klassisk möblering

Idag finns det befintlig möblering som stämmer väl överens med ”Stadens möbler”. Stor del av utrustningen är nyttillverkad men i en klassisk stil och passar parkens karaktär. I parken finns bänkar i en klassisk stil med rundade detaljer som föreslås behållas och rustas upp. Eftersom parken tillåts i förslaget flyta ut i de mer hårdgjorda ytorna föreslås parksofforna även finnas på teaterstråket och Karl Gerhards Plats. Detta för att skapa en känsla av att parken förlängs mot det nya kvarteret.

Gatorna Berzeliigatan och Södra Vägen kompletteras med trädrader, planteringar och möbleringszon mellan träden. Grönskan och möbleringen bidrar till stadslivet och ett behagligare stadsklimat. I möbleringszonen föreslås även cykelställ som kan bidra positivt till de aktiva bottenvåningarna i det nya kvarteret.

Återbruk

Återbruk ska eftersträvas i den mån det går med hänsyn till skick och lämplighet. Befintlig utrustning ska rustas upp då det mesta har blivit slitet med åren. Trä behöver slipas om och bytas ut, stål behöver pulverlackeras och belysning behöver rengöras. Lekytor och dess lekskulpturer bevaras till stor del, men ytskikt rustas upp. Lekytorna kopplar an till den gamla cirkusen och påminner om platsens tid som nöjesplats.

Klassiska möbler i parkmiljö

Göteborg Stads standard för belysningstolpar & soptunna

Lekyta i Lorensbergsparken

Alla foto tagna av Juno Hsu

Konstverk

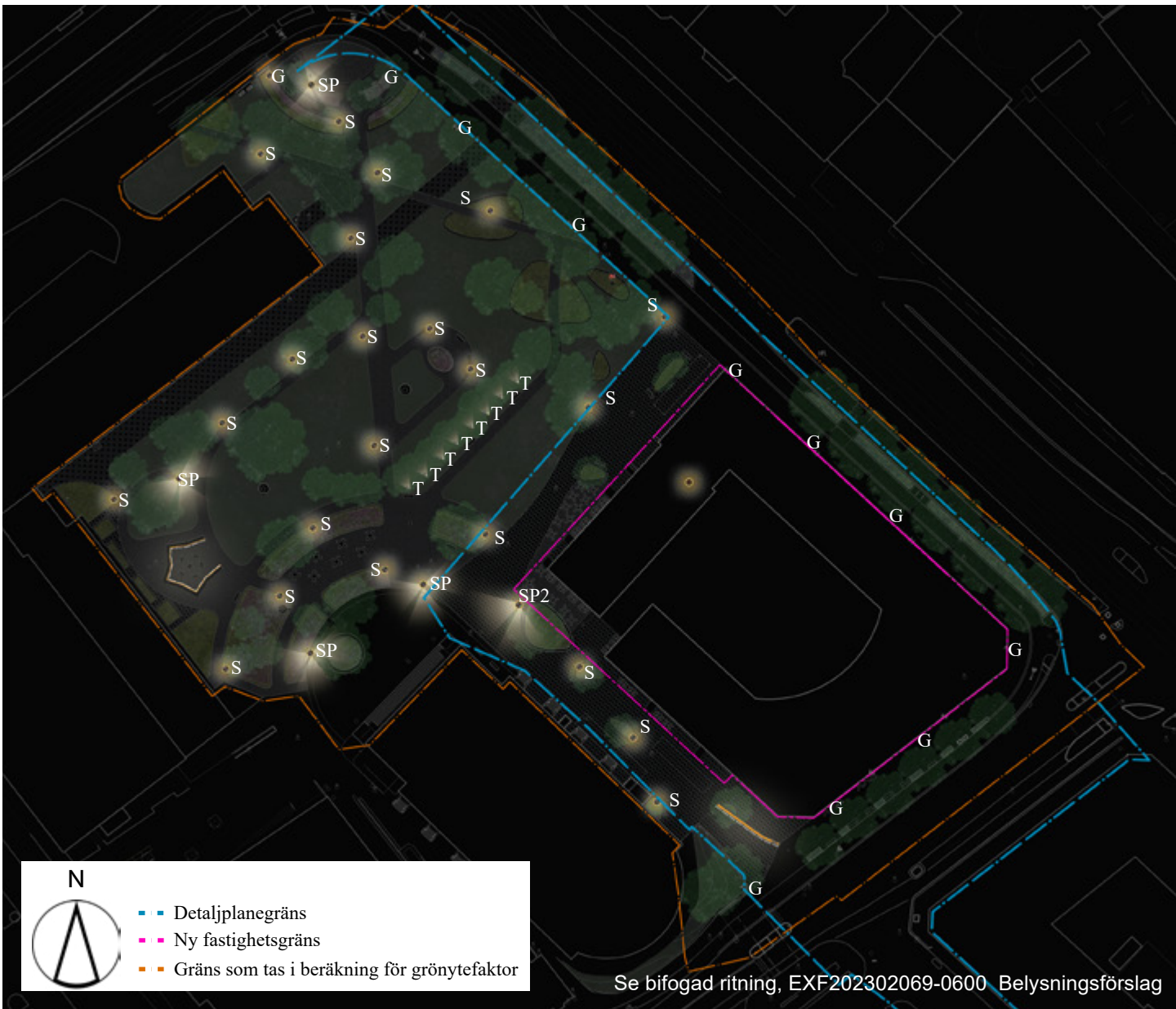
Befintliga konstverk får stå kvar på sina ursprungliga platser då placeringen valts med omsorg tillsammans med konstnär. Den nya gestaltningen tar hänsyn till konsten och låter dem fortsatt framträda tydligt i parken.

Utifrån platsens förutsättningar och befintliga innehåll av konst så görs ingen ny konstgestaltning inom ramen för detaljplanen. Däremot avsätts 1% av utbyggnadskostnad för allmän plats enligt exploateringsförvaltnings rutin för konstgestaltning.

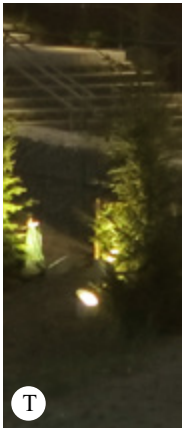
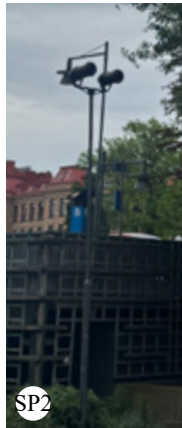
Befintliga skulpturer i Lorensbergsparken

5.6 Belysning

Principförslag

- S Stolpe
- SP Spotlight
- SP2 Spotlight 2
- G Gatubelysning
- T Spotlight som belyser träd

Alla foto tagna av Norconsult

Ljussättning av stadens gröna platser bör göras med stor försiktighet, med hänsyn till ekologiska värden och biologisk mångfald. Belysningsplaneringen bör kopplas till naturvärdesinventeringen och samordnas med biologer för att ta hänsyn till olika arters behov av mörker under dygnets och årets olika tider. Samtidigt behöver ljussättningen balanseras mot stadens behov av trygghet och säkerhet.

Förslaget baseras på befintlig belysning och kompletteras där det behövs. Fokus ligger på att skapa en trygg och välkomnande offentlig miljö, samtidigt som platsens karaktär och identitet förstärks. Ljussättningen ska bidra till att lyfta fram viktiga rumsliga kvaliteter utan att dominera eller orsaka oönskad ljusförorening.

Det finns dock ännu inte en fullständig överblick över belysningen inom hela kvarteret. Ytor där stråket möter byggnadsfasader behöver utredas vidare för att säkerställa en god balans mellan funktion, estetik och hänsyn till befintlig arkitektur. Särskild hänsyn ska tas till Lorensbergsteatern – belysningen i dess närhet bör utformas så att den inte konkurrerar med eller överröstar teaterns fasadbelysning, utan snarare kompletterar den på ett respektfullt sätt. Masten (SP2), som belyser skylten på fasaden av Lorensbergsteatern, ska samordnas med verksamheten för att säkerställa rätt placering och funktion.

Belysningsstrategi för olika delar av parken :

Entréer

Sittplatser vid entréerna ska belysas med stolpbelysning för att skapa trygghet och orienterbarhet. Stenmuren vid entrén till Lorensbergsparken ska ljussättas som en symbolisk markör för parkens identitet och entrépunkt.

Cirkuspergola

Pergolan ska förses med infälld belysning som framhäver dess form och skapar en stämningsfull miljö under kvällstid.

Träd : Lindallé och Pelarpoppel

Allén av lindar ska belysas med en rad riktade spotlights som lyfter fram trädens struktur och förstärker rumslighet längs Karl Gerhards Plats. Pelarpoppeln ska belysas med en riktad spotlight för att framhäva dess höjd och eleganta form. Trädet fungerar som ett visuellt landmärke i Teaterstråket, och ljussättningen förstärker dess symboliska betydelse under dygnets mörka timmar.

Gångar

Stolpe placeras längs gångytorna för att ge en medelhög, riktad belysning som guidar besökare genom parken utan att blända eller störa omgivningen.

Trädgård, vistelse och informationspunkt

Den plats som är avsedd för större samlingar, vistelse och informationsspridning ska belysas med stolpbelysning. Detta skapar en trygg och inbjudande miljö även under kvällstid, samtidigt som det markerar platsens funktion i parkrummet.

Gatubelysning

Linspänd belysning för gatan finns redan i dag, och linorna kommer att fästas i det nya huset. Kontaktledningar ska säkerställas och dras mellan de stora träden. Placeringen av gatubelysningen baseras på befintliga förutsättningar och underlag och bör i kommande skede samordnas med exploatör och spårtrafik.

5.7 Växtmaterial

Platsen kompletteras med nya planteringar inspirerade av parkens tid som landeri. Genom historien har platsen formats av olika epoker, vilket återspeglas både i den omgivande arkitekturen och i parkens struktur. Med tiden har landeriets närvaro i parken suddats ut, men den nya gestaltningen syftar till att återuppliva dess uttryck.

Att skapa en plats med kulturarv och andra traditionella arter är ett sätt att bevara historiska sorter och samtidigt skapa en vacker miljö som för tankarna tillbaka till svunna tider.

■ Avstamp i kulturhistorian

Förslaget syftar till att berätta om platsens historia från landeri med odling och trädgård till att bli en tidstypisk 1800-tals engelsk park.

Under 1600- och 1700-talet användes landeriträdgårdarna främst för jordbruk och försörjning. Här odlades grönsaker, frukt, kryddväxter och medicinalväxter, både för hushållsbruk och försäljning. Under 1800-talet förändrades deras funktion—trädgårdarna blev mer prydliga, med symmetriska gångar, bersåer och dekorativa planteringar. Här kunde ägarna njuta av sin fritid och umgås i lummiga miljöer.

Mot slutet av 1800-talet förlorade landerierna sin ekonomiska betydelse. För Lorensbergsparken innebar det att platsen utvecklades till att bli en plats för socialsamvaro och nöje.

■ Grönt Kulturarv

Att arbeta med det gröna kulturarvet handlar om att bevara och främja historiska landskap, trädgårdar och biologisk mångfald som en del av vårt gemensamma arv. Genom att vårda gamla parker, odlingsmarker och traditionella växter kan vi skapa en stark koppling mellan natur, historia och hållbar utveckling. Detta arbete hjälper till att bevara viktiga ekosystem och ger framtida generationer möjlighet att uppleva och lära av vårt gröna arv.

Växtförslaget utgår från gamla kulturarv men med ett fåtal moderna inslag, då nya exotiska växter var typiskt för 1800-talets parker. Växterna i landeridelen föreslås markeras med små namnskyltar för att skapa kunskap och intresse för äldre kulturarv.

■ Växtförslagets inslag från landeriträdgård till engelsk park.

I trädgårdsdelen föreslås klassiska köks- och trädgårdsväxter med stort prydnadsvärde. Planteringarna föreslås även ha äldre kulturarv för att värna om vårt gröna arv. I parkdelen ska fokuset istället vara på de stora befintliga träden, öppna ytor och diskret blomning.

Landeriträdgård

Trädgården

Dekorativa växter för skönhet och prakt är ett givet inslag i landeriträdgården. När landerierna allt oftare gick över till att bli semesterbostäder blev prydnadsväxterna mer förekommande och trädgården blev mer dominant. Bland växterna ses både vad vi brukar kalla traditionella trädgårdsväxter men också mer exotiska inslag.

Växtförslag: Pion, akleja, löjtnantshjärta, lavender, dahlia, daglilja, rosor, syren, jasmint, idegran, isop, kamomill, lavender, johannesört, timjan, malört, mejram, citronmeliss, pepparmynta, rölleka, kål och humle

Blomsterprakt och fruktträd

Engelsk park

Parken (1800-tals park)

Under 1800-talet var parken en mötesplats för nöjen, det sociala livet och för att främja hälsan. Flanörsstråk, konst och grönska kännetecknade 1800-talets parker och var en viktig del av stadens struktur.

Karl Gerhards Plats och teaterstråket ingår i parkdelen och föreslås ha planteringar med träd som ger känslan av att parken förlängs in mot det nya kvarteret. Planteringarna ska innehålla låga perenner som skapar utrymme för färgsprakande lökväxter att blomstra under våren.

Kompletterande växtförslag: Stora ädellövträd så som ek, lind, bok, kastanj. Rhododendron, hortensia, syren och lökväxter. Exotiska växter.

Organisk form med slingrande gångar

Alla foto tagna av Juno Hsu

5.8 Materialval

Återbrukad storgasten är ett hållbart och estetiskt tilltalande val, särskilt i projekt som berör kulturmiljöer. Detta material, ofta räddade från äldre gator och byggnader är hållbart och har ofta en vacker patina. Markbeläggning ska ta hänsyn till Göteborgs Stads dokument *Stadens Golv* som ingår i konceptområdet Stenstaden så att kvarteret harmonierar med den omkringliggande stadesdelen.

Stenmjöl och natursten är vanlig markbeläggning i kulturmiljö.

Klassisk göteborgstrottoar

Längs med Berzeliigatan och Södra Vägen läggs en klassisk göteborgstrottoar med gatsten, gångbانهäll och ramsten. Denna markbeläggning är ett uttryck för riksintresset för kulturmiljövården och präglar stora delar av staden. Storgatstenens egenskaper jämte smågatsten är betydelse för upplevelsen av ett gaturum med historisk förankring och sammanhängande i hela centrala delen i Göteborg.

Entré till Lorensbergsteatern

Framför Lorensbergsteatern läggs storgatsten i en båge för att framhäva entrén och skapa en inbjudande platsbildning. Storgatstenen kommer igen runt om i området vilket länkar samman platsen med omgivningen. Stenen är dessutom robust nog för att klara den trafik som kommer köra över ytan.

Olika kombinationer av granit

Detaljer i markbeläggning

Foto tagna av Norconsult

Teaterstråket & Karl Gerhards plats

Storgatsten passar kulturhistoriskt bra in på de hårdgjorda ytorna inom stenstaden. Teaterstråket och Karl Gerhards Plats ska ha samma typ av beläggning för att smälta ihop till en enhetlig yta. Som markbeläggning ska det vara storgatsten, granithällar och stenmjöl. Stenarna föreslås sågas och krysshamras för att tillgodose kraven på tillgänglighet.

Brunnslock, VA-brunnar och andra nödvändiga funktioner i mark föreslås gestaltas med omsorg om detaljerna. Ett brunnsslock kan formges med kopplingar till kulturhistorian.

Återbruk

Storgatstenen föreslås vara återbrukad i så stor uträckning som möjligt. Återbrukad sten är ett hållbart sätt att minska påverkan på miljön och ett sätt att ta tillvara på den sten som redan finns i staden. Dessutom ger återbrukad natursten en historisk och rustik charm, vilket passar bra i den kulturhistoriska miljön. Att använda storgasten är också bra val över tid då den i framtiden både kan läggas om och återbrukas.

Möte mellan stenmjöl, gatsten och grönyta

Varierande mönster, storlekar och ytbehandling

Övriga foto tagna av Juno Hsu

5.9 Detaljer

Detaljer bidrar till att förstärka platsens identitet. Inom förslagshandlingsgränsen finns flera detaljer som behöver hanteras.

Stenmur

Stengården ses som ett viktigt inslag i landerimiljöer, särskilt i historiska och kulturpräglade sammanhang. Syftet med deras användning är att avgränsa mark eller tomter, skydda odlingar från djur, skapa rumslighet i landskapet samt bidra till platsens kulturhistoriska identitet och estetik.

Vi föreslår därför att stenmurar uppförs vid entréer till Lorensbergsparken för att förstärka platsens karaktär. Vid entrén från Engelbrektsgatan och Södra Vägen föreslås murar i natursten med en höjd på cirka 80–110 cm, kompletterade med skyltar som visar ”Lorensbergsparken”. Vid entrén till Teaterstråket föreslås en mur med integrerad sittbänk och skylt, vilket skapar en välkomnande entré för besökare. Sittbänken fungerar samtidigt som stödmur för att hantera höjdskillnaden mellan rampen och den tillgängliga gångvägen. Den ska placeras inom ett avgränsat utrymme som möjliggör passage för både fotgängare och behöriga fordon.

Stenmur skapar rumslighet

Elskåp

Det finns i dag sex elskåp inom förslagshandlingsgränsen. En konstnärlig utsmyckning i form av målningar som knyter an till platsens historia kan göra dem till en del av platsens berättelse och identitet.

Historiskt foto placerad på elskåp

Infomationsskylt

Skyltar och informationstavlor ska utformas i en klassisk stil som harmonierar med övrig utrustning i parken. Informationen ska vara pedagogisk, lättförståelig och lättillgänglig för alla besökare.

Variation av skylttyper
Foto tagna av Norconsult

Upprustning av Cirkuspergolan

Cirkuspergolan påminner besökare om den gamla cirkusen i Lorensbergsparken. Det finns möjlighet att rusta upp pergolan för att skapa olika visuella effekter, till exempel ljusspel (skuggor), vindspel (rörliga element) med mera. Pergolan kan även fungera som en plats där lek och konst kombineras, vilket bidrar till att skapa en lekfull och inspirerande miljö som väcker besökarens intresse för platsens historiska berättelse.

Befintlig pergola

Skugglek

Övriga foto taget av Juno Hsu
2026-04-17

5.10 Tillgänglighet

Tillgänglighetsplan

Se bifogad ritning, EXF202302069-9001 Tillgänglighetsplan

Inom förslagshandlingsgränsen finns flera viktiga målpunkter, bland annat Lorensbergsteatern, Lorensbergsparken, Stadsbiblioteket och det nya kvarteret. Huvudentrén till parken ligger vid korsningen mellan Engelbrektsgatan och Södra Vägen. Därutöver finns två ytterligare entréer: en från Södra Vägen via Karl Gerhards Plats och en annan från Berzeliigatan genom Teaterstråket. Tillgänglighetsanpassning inom förslagshandlingsgränsen:

Marklutning

Inom förslagshandlingsgränsen håller marklutningarna generellt under 5 %, med undantag för entréytan från Berzeliigatan. Där finns två ramper. Den mindre rampen, som löper längs fasaden, är tillgänglig med en lutning under 5 %. Den större rampen har en lutning på mellan 8 och 10 %.

Jämn gångyta

Gångvägarna i parken beläggs med stenmjöl (fraktion 2–8 mm) för att skapa en jämn och halsäker yta. På torgytor används storgatsten med krysshamrad yta. Det krysshamrade utförandet skapar en slät yta ur tillgänglighetssynpunkt men utan att bli för hal.

Tydlig entré och ledstråk

Entréerna till parken utformas med tillgänglighet i fokus. Planteringskanter fungerar som ledstråk och stödmuren mellan ramperna vid Berzeliigatan bidrar till orienterbarheten. Det finns även band av smågatsten som guidar besökare att svänga in till parken från gatuytorna. Ledstråk ska utformas med hänsyn till detaljer i försatt arbete. En ny gångpassage föreslås från busshållplatsen vid Södra Vägen för att förbättra tillgängligheten ytterligare.

Tillgänglig aktivitetsyta

Samtliga nya gångvägar har en bredd på minst 2 meter, vilket möjliggör framkomlighet för rullstolsanvändare. Upphöjda planteringsytor gör det lättare att delta i parkens aktiviteter.

Tillgänglig möblering

Parkens befintliga sittmöbler kompletteras med fler bänkar vid torgytorna. Bänkarna har armstöd och ryggstöd, placeras med tillräckligt avstånd och har utrymme bredvid för rullstol eller barnvagn samt fri höjd under sittytan. Viloplatser med bänkar placeras med jämna mellanrum för att erbjuda vila längs stråken.

Tydlig skyltning och god belysning

Skyltar utformas med god kontrast och placeras i ögonhöjd. Belysning installeras längs gångvägar och entréer för ökad trygghet.

Gräsyta	Storgatsten med krysshamrad yta	Ledstråk rörelsehindrande, naturligt
Planteringsyta	Målpunkt	Ledstråk synnedssättning, naturligt
Upphöjd planteringsyta	Angöring	Ledstråk synnedssättning, material
Stenmjölyta	Konfliktpunkt	Promenad
Ny bebyggelse	Entré till Lorensbergsparken	Gångpassage

5.11 Framkomlighet

Det allmänna vägnätet i Göteborg saknar begränsning av fordonslängd, bortsett från staden inom vallgraven.

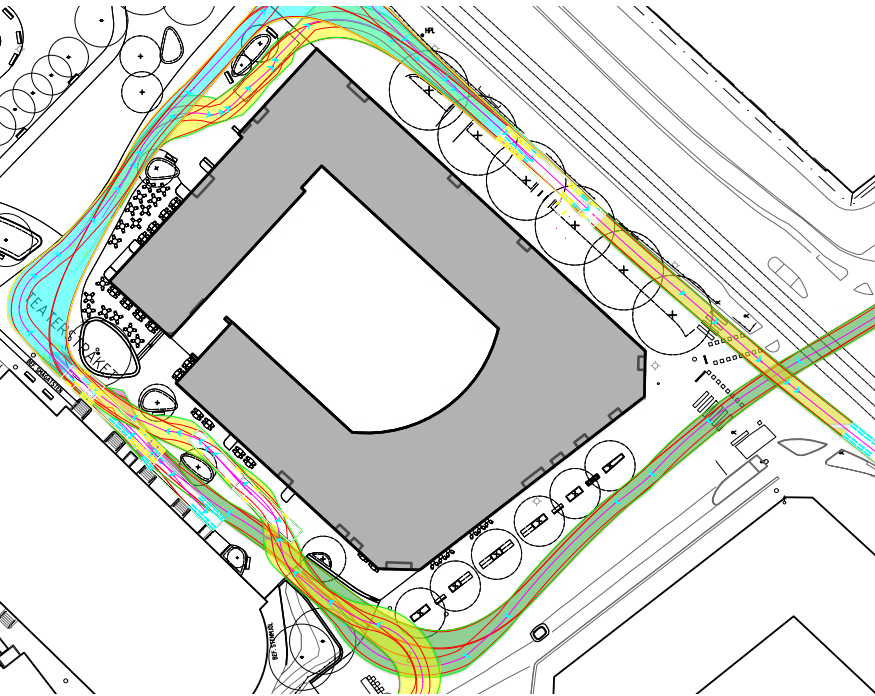
Korsningspunkter dimensioneras därför för Boggibuss med svängande bakaxel, typfordon Bbsa.

Specialfordon

De specialfordon som levererar scenutrustning till Lorensbergsteatern förutsätts komma Berzeliigatan från Skånegatan. Korsningen Södra Vägen/Berzeliigatan går inte att utforma för specialfordon utan att dra tillbaka det nya huset för att skapa mer sveputrymme. Leveranser med Specialfordon förutsätts därför komma till österifrån på Berzeliigatan.

Inom planområdet har möbleringen på Teaterstråket och Karl Gerhards Plats samt svängarna Berzeliigatan/Teaterstråket, Teaterstråket/Karl Gerhards Plats, Karl Gerhards Plats/Södra Vägen och Södra Vägen/Berzeliigatan dimensionerats för 19 m långa specialfordon, typfordon Lspec.

På Teaterstråket ordnas en lastplats för specialfordon utanför Lorensbergsteatern.

Se bifogad ritning, EXF202302069-9381 Körspår Special fordon, 19m

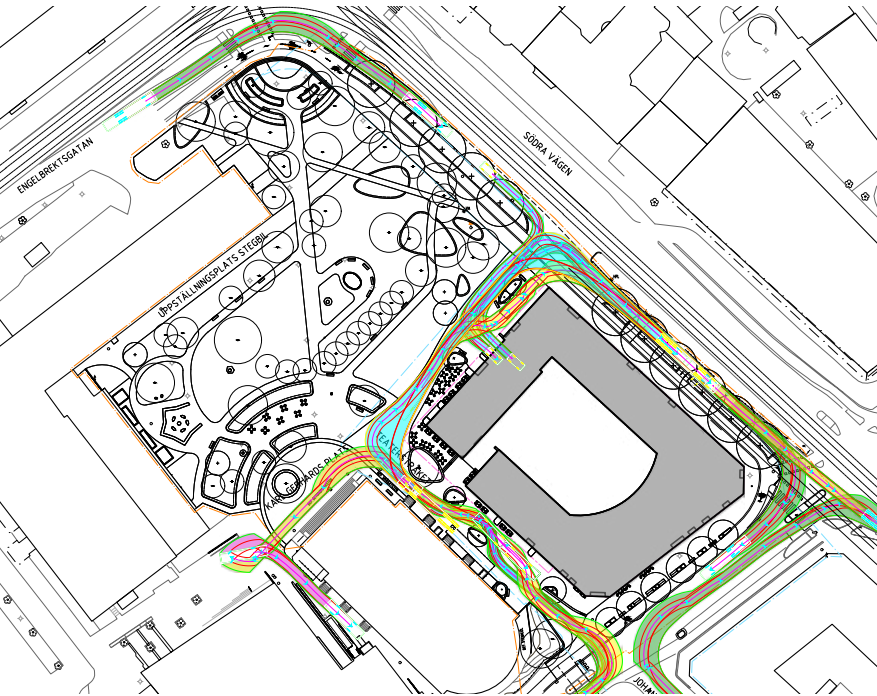
Biltrafik

Längs Södra Vägen försvinner ett körfält i östlig riktning samt det vänster-svängfält som finns från Södra Vägen mot Berzeliigatan. Hur det påverkar trafiken och om det eventuellt har påverkan på kollektivtrafiken har inte modellerats i detta projekt men bör kontrolleras i kommande skede.

Avfallshantering, färdtjänst, servicefordon samt verksamheternas leveranser

Övriga leveranser, till stadsbiblioteket, verksamheter, avfallshantering mm dimensioneras för normallastbil, typfordon LBn. Dessa är 12 m långa. I praktiken är de flesta distributionslastbilar sällan över 10 m långa så det finns lite marginal i systemet. Nya lastplatser ordnas för avfallshantering i det nya kvarteret på Teaterstråket och för verksamheter på Karl Gerhards Plats nära Södra Vägen. Leveranser till det nya kvarteret kör in från Berzeliigatan och ut på Södra Vägen. Färdtjänst och mindre leveranser kan eventuellt angöra via garaget. Leveranser till Stadsbiblioteket får backvända på Karl Gerhards Plats precis som idag. Vid Karl Gerhards Plats anslutning till Södra Vägen skapas en lastplats för verksamheter i det nya bostadskvarteret.

Teaterstråket och Karl Gerhards Plats är öppna för allmän trafik även om gestaltningen ska prioritera gående men det innebär att servicefordon och färdtjänst har tillgång till samtliga entréer längs dessa gator.

Se bifogad ritning, EXF202302069-9382 Körspår LBn och Bbsa

Kollektivtrafik

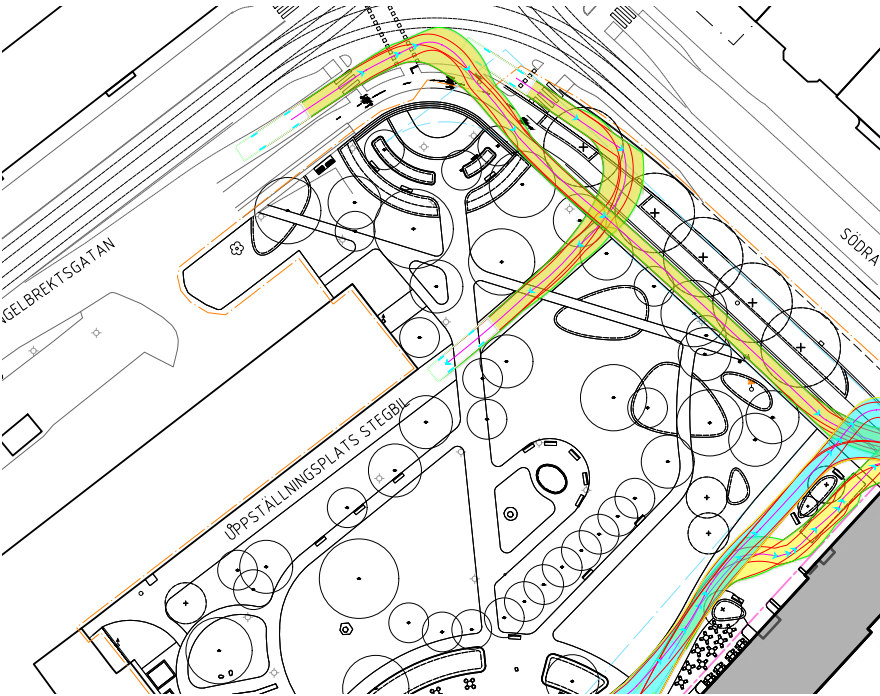
Inga förändringar planeras inom detta projekt i de kollektivtrafikfält som finns på Södra Vägen. Under år 2025 utreddes hållplatsen Berzeliigatan. Utredningen utmynnade i att hållplatsen bibehålls. Till hållplatsen på Södra Vägen skapas en ny gångpassage mot Karl Gerhards Plats. Det pågår parallellt andra projekt med Spårvägen på Engelbrektskatan och Södra Vägen.

Räddningstjänsten

Kretslopp och vatten har en superbrandpost i Lorensbergsparken strax väster om infarten till garaget i det nya kvarteret. Angöring till denna får ske via gångbanan där man kör vid korsningen med Engelbrektskatan. Aktuell gångbana är 3,5 m bred. Eventuella snöupplag i parken får inte inkräkta på denna bredd och fri höjd under såväl nya som befintliga träd måste vara minst 4,0 m.

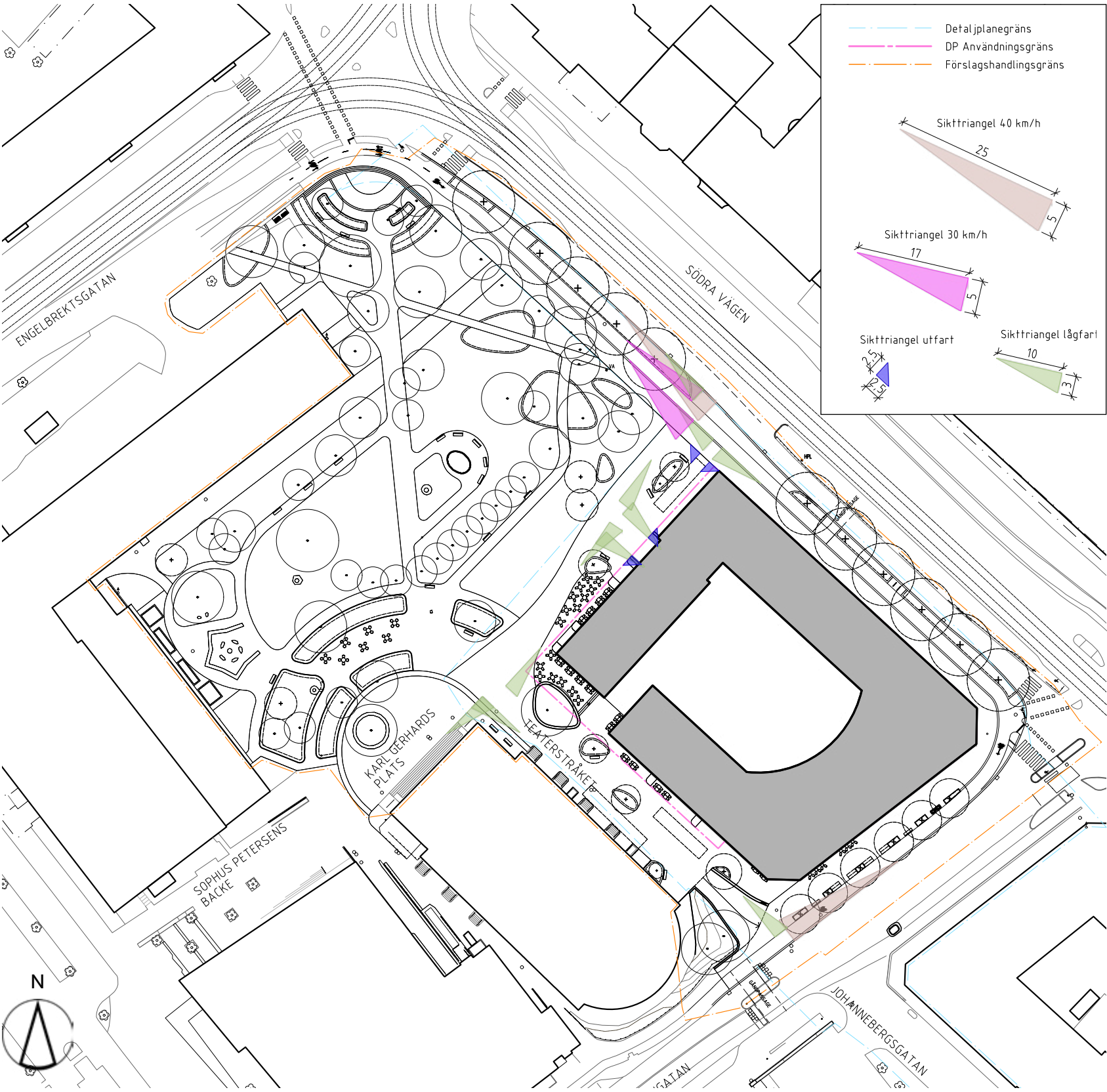
Räddningstjänsten har dessutom en brandväg genom Lorensbergsparken till en uppställningsplats utanför Elite Park Avenue Hotel. Denna nås direkt från Södra Vägen.

Angreppsväg till övriga verksamheter i området är Teaterstråket och Karl Gerhards Plats. Uppställningsplats för stegbil är planerad till ytan mellan Park Lane, Stadsbiblioteket och Lorensbergsteatern.

Se bifogad ritning, EXF202302069-9383 Körspår brandbil, typfordon LBn

5.12 Trafiksäkerhet

Se bifogad ritning, EXF202302069-1802 Sikttrianglar

Sikten i samtliga korsningspunkter bedöms bli tillfredställande.

Berzeliigatan

På Berzeliigatan tas ett körfält i södergående riktning bort. Det medför att gång- och cykelbanor på båda sidor av gatan kan breddas och separeras mer från varandra än i dagsläget. Det signalreglerade övergångsstället över Berzeliigatan vid Södra Vägen förkortas också något övergångsstället i höjd med Johannebergsgatan behålls oförändrat. Detta kommer eventuellt ses över i samband med att Johannebergsgatan anpassas till den Västlänkens nya station vid Korsvägen.

Södra Vägen

På Södra Vägen tas ett körfält bort mellan Engelbrektsgatan och Berzeliigatan. En ny gångpassage, utformad enligt typritning 4510, till hållplats Berzeliigatan skapas i höjd med Karl Gerhards Plats.

Teaterstråket

Infart till Teaterstråket sker från Berzeliigatan över genomgående gång- och cykelbana. Från Karl Gerhards Plats skyltas Teaterstråket med skylt C3 "Förbud mot trafik med annat motordrivet fordon än moped klass II" för att förhindra dubbelriktad motorfordonstrafik. Själva stråket planeras för lågfart och möbleras för att hålla hastigheterna nere. Samtidigt måste 18 m långa semitrailrar komma fram. I det ny kvarterets sydöstra hörn planeras för lastplats för avfallshantering. För att nå lastplatsen kommer lastbilar behöva backa.

Längs Lorensbergsteatern planeras för lastplats för 18 m semitrailer. För att nå denna utan att stå i vägen för övrig trafik behöver semitrailarna backa. Vid backning med trailer bör krav ställas på teatern att personal ska hålla koll runt trailern.

Karl Gerhards Plats

Under det nya bostadskvarteret planeras för ett nytt publikt garage. Detta nås via infart över Södra Vägens genomgående gång- och cykelbana. Direkt efter infarten till garaget placeras skylt C3 "Förbud mot trafik med annat motordrivet fordon än moped klass II" för att förhindra dubbelriktad motorfordonstrafik.

Lastbilstransporter till Stadsbiblioteket får precis som idag backvända på Karl Gerhards Plats.

5.13 VA och ledningssamordning

I centrala Göteborg är VA och ledningssamordning avgörande för att säkerställa en effektiv och hållbar infrastruktur. Inom förslagsgränsen finns ett omfattande nätverk av ledningar under marken.

Kretslopp och vatten

I denna förslagshandling är förbindelsepunkter för området utformade och placerade utifrån Sernekes förslag till framtida fastighetsindelning. Förändras fastighetsindelningen så kommer ledningsutbyggnaden att behöva justeras. Längs med östra delen av Södra Vägen finns idag befintligt duplicerat system för dagvatten och spillvatten. Då en korsning med spårvagnsspåren bedöms olämplig, föreslås det nya ledningsnätet förläggas längs den västra delen av Södra Vägen och därefter anslutas vid korsningen Södra Vägen/Berzeliigatan. Längs med Södra Vägen ligger det en djup befintlig vattenledning dimension 800mm stål där exploateringsförvaltningen med Kretslopp och vatten kommit överens om att det är OK att placera den nya trädallén över ledningen. Befintlig vattenledning inne på Teaterstråket kommer att behövas läggas om på grund av nytt träd. Befintlig brandpost på Berzeliigatan vid anslutning till Teaterstråket kommer att flyttas till korsningen mot Södra Vägen på grund av nya trädallén. Det ska även till ny anodskydd för befintlig vattenledning vid Södra Vägen. Åtgärden avser flytt av befintlig anodinstallation på grund av konflikt med planerade träd. Anodledning och Anodsplacering samt matning redovisas på ritning *EXF202302069-4001*.

Skanova

Befintliga kablar längs med Berzeliigatan behöver flyttas ut till gångbanan då de hamnar i den planerade trädallén. 4st 90 PE slang behöver flyttas. En optobrunn placeras vid Teaterstråket och sedan dras nya kablar till rätt läge. Befintlig betongkanalisation tas ur bruk under 2026.

Göteborg energi FK/FV

Fjärrkyla längs med Berzeliigatan och Södra Vägen ligger intill det planerade kvarteret samt trädallén. På Berzeliigatan har man valt att placera trädallén närmare fasad för att undvika stora kostnader för flytt av bland annat fjärrkyla och fjärrvärme. Detta innebär att ingen påverkan sker för dessa ledningar längs med Berzeliigatan. Däremot behövs en omkoppling vid början av Södra Vägen/Berzeliigatan där fjärrkylan som är markförlagd ligger under planerad trädallé. På ritning *EXF202302069-4001* visas förslag på ny dragning av fjärrkylaledning.

Befintlig fjärrvärmeledning DN400 i betongkassun är placerad relativt nära den planerade trädallén längs Berzeliigatan, se ritning *EXF202302069-3001*. Eftersom ledningen ligger i betongkassun utgör trädens rotsystem i sig ingen direkt risk för ledningen.

Däremot kan den nära placeringen innebära framtida utmaningar vad gäller åtkomlighet av drift- och underhållsarbete samt vid en eventuell framtida reinvestering av ledningen. Denna fråga behöver analyseras närmare i senare skede.

EI

Flytt av Göteborgs Energis transformator behöver genomföras innan entreprenaden kan starta. Under byggtiden krävs en tillfällig placering, och därefter ska en permanent transformator anläggas inom det nya kvarteret samt en ytterligare inom E-området för Engelbrektslänkens detaljplan. Totalt omfattar detta två eltransformatorer. En del av Göteborgs Energis el kommer att tas ur drift under demonteringen av befintliga el-transformator och lasten från befintliga stationen hanteras vid placering av det nya el-trafo läget i det nya kvarteret. I denna förslagshandling kommer vi inte redovisa huruvida Göteborgs Energis nya dragning kommer att se ut utan detta görs i senare skede.

Två elskåp vid entré till Lorensbergsparken.

Två elskåp längs Engelbrektsgatan. Ovanstående foto tagna av Juno Hsu

Gas

Flytt av Göteborgs Energis gasledning på Berzeliigatan enligt ritning *EXF202302069-4001*. för att undkomma konflikt med planerad trädallé.

Gothnet

Gothnets kablar finns enbart på Berzeliigatan men kommer inte påverkas av byggnaden. Gothnets kablar är borrade och ligger djupt.

Elskåp

För att förbättra helhetsintrycket vid entrén till Lorensbergsparken flyttas de två befintliga elskåpen till ett nytt läge enligt ritning *EXF202302069-4001*. Åtgärden syftar till att skapa en mer estetisk tilltalande och välkomnande entrémiljö.

Transformatorstation och fjärrvärme vid Berzeliigatan.

Två elskåp längs Berzeliigatan. Ovanstående foto tagna av Julia Johansson

5.14 Skydd av befintliga träd och växtlighet

Träden inom projekten har en central roll för parkens och områdets kvalitet, både för områdets grönstruktur och dess historia, därav är det av stor vikt att de träd som finns skyddas under byggnation. Skydd av träd ska följa Göteborgs Stads tekniska handbok.

Skyddsvärt pelarpoppel vid Lorensberg P-hus Alla foto tagna av Juno Hsu

Skydd under byggnation

För de särskilt skyddsvärda träden, se även kartan på sidan 9, ska en skyddsplan upprättas innan arbetet påbörjas. Planen, baserad på SS 990002:2025 *Trädvård – Arbeta vid träd – Skydd av träd vid planering och utförande* ska tydligt visa hur den vegetation som ska bevaras kan skyddas på ett tillfredsställande sätt. Planen måste godkännas av Göteborgs Stads planeringsledare för träd.

Skyddsplåtar på mark ska användas för att inte orsaka kompaktering av marken. Även typ av maskin ska anpassas utefter platsens förutsättningar och markens bärighet. Stängsel ska användas för att hägna in ytor som inte ska beträdas av maskiner, den inhägnade ytan ska vara enligt *Teknisk Handbok 2025:1, 2025*. Går det ej att skydda träd enligt standardritningarna A4:A eller A4:B, ska förvaltare kontaktas, se ICA Kontaktlista drift- och funktionsentreprenörer, Kompetens ”Ent – Vegetationsytor och träd” för berört geografiskt område. Efter godkännande kan TROAX-stängsel eller likvärdigt användas.

Sammanhängande vegetationsytor utan träd ska skyddas genom inhägnad 2 m utanför det skyddsvärda området med TROAX-stängsel eller liknande.

För sammanhängande vegetationsytor med träd se standardritningarna A4:A och A4:B

Varsamma schaktarbeten

Innan arbeten påbörjas, ska beställarens bygglidare och berörd förvaltare besiktiga ytor, vegetation och markutrustning, se ICA Kontaktlista drift- och funktionsentreprenörer, Kompetens ”Ent-Vegetationsytor och träd” för berört geografiskt område.

Schakt får ej ske innanför ett område 4 meter utanför trädkronans droppzon (kronans utbredning) utan godkännande av förvaltare eller planeringsledare för träd. Skulle sådan schakt godkännas ska schaktövervakning utföras med hjälp av Göteborgs Stads ramavtalsupphandlade arborister. I och med nya markmaterial med tillhörande överbyggnader och nivåjusteringar kommer detta påverka de skyddsvärda träden på platsen. Inmätning på befintliga trädskronor har inte gjorts men en uppskattning är att träd vid hårdgjorda ytor och fasader kommer påverkas vid byggnation.

För att undvika markkompaktering ska skyddsplåtar användas och typ av maskin ska anpassas efter markens bärighet. Det är av stor vikt att det inte blir packningsskador. Vid träd, där markytan eventuellt kommer att belastas med upplag eller trafik ska lämpliga åtgärder vidtas för att undvika skador på marken, se standardritningarna A4:C och A4:D samt 12TB1 Skydd under byggtiden.

I vissa fall kan tunnling/tryckning av ledningen under rotsystemet utföras i samråd med ansvarig förvaltare/planeringsledare för träd.

I samband med schakt ska alla rötter kapas och beskäras med hjälp av sekatör eller beskärningssåg och snitten ska ligga rakt och jämt. Avslitning av rötter får inte förekomma. Grövre rötter (diameter = >50 millimeter) får inte kapas.

Intilliggande träd och buskage ska skyddas med staket under byggnadstiden, se standardritningarna A4:A och A4:B samt 12TB1 Skydd under byggtiden. Erforderlig beskärning av träd och buskage ska utföras med hjälp av Göteborgs Stads ramavtalshandlade arborister.

Skador på träd ska värderas och kostnadsregleras enligt Alnarpsmodellen, se 12TB3. Värdering ska utföras av stadsmiljöförvaltningen godkänd trädvärderare.

Återställningsarbeten och ersättningsmaterial ska besiktigas och godkännas av beställarens bygglidare och berörd förvaltare, se ICA Kontaktlista drift- och funktionsentreprenörer, Kompetens ”Ent-Vegetationsytor och träd” för berört geografiskt område.

Schakt i rotzonen kan inte alltid undvikas. När sådana ingrepp måste göras ska stor varsamhet iakttas. Krav på åtgärder ska beskrivas i bygghandlingarna. Handschaktning kan utföras med hjälp av

vakuumsugning, eventuellt i kombination med tryckluftsspade, i anslutning till rotsystem. Rötter får inte utsättas för torka eller kyla.

Vid friläggning av rötter ska rotdraperi anläggas, se standardritning A4:F. Vid längre öppna schakter ska skyddsspont byggas, se standardritning A4:E.

Värdering av träd

Vid beräkning av ett trädets ekonomiska värde är en grundläggande princip att värdet ska motsvara kostnaden för att anskaffa och plantera minst ett träd av samma art, utseende och storlek på samma växtplats, samt att säkerställa dess etablering genom skötsel. Värdering och kostnadsreglering ska genomföras enligt Alnarpsmetoden och utföras av en godkänd trädvärderare inom stadsmiljöförvaltningen eller exploateringsförvaltningen.

Träd och buskage som måste avverkas ska värderas av stadsmiljöförvaltningens personal, och ersättningskrav fastställs i samband med besiktningen. Vid avverkning inom ett projekt ansvarar projektören för att undersöka behovet av biotopskyddsdispens. Länsstyrelsen och kommunen kan, med stöd av miljöbalken, inrätta olika typer av naturskydd, såsom naturreservat, biotopskydd och djur- och växtskyddsområden. Natur som är skyddad enligt miljöbalken omfattas av regler som bestämmer vad du får och inte får göra i området. Avsteg från detta kräver dispens eller få tillstånd.

Avverkning av träd och buskar får inte ske utan tillstånd från stadsmiljöförvaltningen.

Värdering av träd ska ske i samband med:

- ☐ Bestämning av vitesbelopp för träd i riskzon vid byggnation eller ledningsschakt
- ☐ Skadeståndsanspråk vid olika typer av skadegörelse på träd
- ☐ Ersättning vid olika typer av schaktningar och ledningsdragningar i trädens rotsystem
- ☐ Trafikskador
- ☐ Skador på grund av miljögifter och ändrad vattenförling i marken
- ☐ Skador vid kompaktering av marken

Uppstammade träd

Träd som står i anslutning till brandväg ska stammas upp så att de inte skadas av högre fordon och vid eventuell brandutryckning. Längs gång- och cykelväg mellan Lorensbergsparken och Södra Vägen ska träden stammas upp 4 m. Träden ska beskäras av Göteborgs Stad godkänd fackman.

5.15 Grönytefaktor

Grönytefaktorn har beräknats för att säkerställa att gröna och blå ytor bevaras och vidareutvecklas i takt med stadens expansion. Tomten har redan flera befintliga naturvärden, och vid exploatering är det avgörande att den fortsättningsvis uppfyller Göteborgs riktvärden för grönytefaktor.

Markanvändning	Grönytefaktor (Riktvärde Göteborgs Stad) - Avrundat till tre decimaler
Gata	0,208 (0,15)
Torg	0,181 (-)
Park	0,611 (0,55)

- Detaljplanegräns
- Ny fastighetsgräns
- Gräns som tas i beräkning för grönytefaktor
- Gräns som tas i beräkning för grönytefaktor
- Gräsyta
- Planteringsyta
- Stenmjölyta
- Gatsten
- Ny bebyggelse
- Träd

5.16 Kompensationsåtgärder

Inom ramen för detaljplanearbetet har en kartläggning av områdets befintliga ekosystemtjänster gjorts tillsammans med berörda förvaltningar. Kartläggningen sker med hjälp av matris där de olika kulturella, stödjande och reglerande ekosystemtjänsterna inom planområdet med omnejd identifieras och bedöms. Matrisen pekar även ut vilka ekosystemtjänster som påverkas negativt av den föreslagna exploateringen, och därför kräver kompensation.

Utgångspunkten är att i första hand försöka undvika eller minimera påverkan på ekosystemtjänsterna genom skyddsåtgärder. Detta appliceras framför allt på den särskilt skyddsvärda poppeln, där det framtida bostadskvarteret har anpassats efter trädet och där särskilda skyddsåtgärder krävs under byggskedet, se kapitel 5.14. Samma principer gäller för de skyddsvärda lindarna vid Lorensbergsteaterns absid.

De största befintliga ekosystemtjänsterna finns i de befintliga uppvuxna träden. Träden står idag placerade vid Södra Vägen, Berzeeliigatan samt på stråket längs det befintliga parkeringshusets västra sida. Bortsett från att stora uppvuxna träd bidrar med många av de ekosystemtjänsterna som är listade i matrisen har även vissa måttliga naturvärden identifierats i träden som tas ner.

De befintliga 7 träden längs Södra Vägen är biotopskyddade och ersätts med en ny trädrad om totalt 11 träd. Placeringen av de nya träden möjliggör för stora träd och på sikt en större krontäckningsgrad än vad de befintliga pelarekarna har. De nya träden syftar också till att skapa en mer klassisk sammanhängande och enhetlig allé som knyter an till den befintliga trädraden längre söderut mot Korsvägen.

Längs Berzeeliigatan står totalt 9 befintliga träd i en heterogen och oregelbunden formation. I detaljplanens naturvärdesinventering (Pro Natura, 2021) har träden identifierats som ett naturvärdesobjekt med naturvärdesklass 3, påtagliga naturvärden. Värdena sitter framför allt i de två särskilt skyddsvärda lindarna längs Lorensbergsteaterns absid. Dessa träd kommer att bevaras och skyddsåtgärder tillämpas i byggskedet. Övriga 7 träd kommer att behöva tas ner och ersättas med 6 nya träd i en rät linje, med en stadsmässig karaktär längs Berzeeliigatan.

På stråket längs Lorensbergsteaterns östra sidan står totalt 6 befintliga träd. 5 av träden kommer att behöva tas ner, men den särskilt skyddsvärda poppeln bevaras. För att kompensera för de nedtagna träden planteras totalt 7 nya träd i de två torgstråken runt det nya bostadskvarteret. Utöver detta föreslås även nyplantering av 4 träd i den befintliga Lorensbergsparken.

Totalt kommer 19 träd att behöva tas ner som en konsekvens av exploateringen. För att delvis kompensera för dessa ekosystemtjänster planteras totalt 28 nya träd. Ett nyplanterat träd kan inte bidra med samma grad av ekosystemtjänster som ett uppvuxet, men på sikt möjliggör de föreslagna trädplanteringar i kvarteret en större krontäckningsgrad än den befintliga situationen. Utöver trädplanteringarna föreslås också andra kompensatoriska åtgärder i Lorensbergsparken.

De kulturella ekosystemtjänsterna (estetik, blomning, kulturhistoria, utblick) kompenseras och stärks framför allt i form av en ny utformning av Lorensbergsparken. Gestaltningen har skett med en medveten hantering av materialval, siktlinjer och formspråk som knyter an till platsen rika kulturhistoria. Inslag som blomsterplanteringar, enhetliga alléer och ett formspråk som inspirerats av landeriet och 1800-talsparken ska bidra till att stärka områdets historiska identitet.

De stödjande (Vistelseplats, Växtplats, Ansvarsart, Kontinuitet, Spridningskorridor, Övrigt viktigt naturområde) och reglerande (Pollinering, Lokalklimat, Luftrening) ekosystemtjänsterna kompenseras också till stor del i form av nyplantering av träd och blommande arter i planteringsytorna. Längs Berzeeliigatan har den rödlistade arten Kråkrassing noterats. Den kommer att påverkas negativt av exploateringen och i kommande skede bör en plan för hantering av denna upprättas. Ett första steg är en ny fältinventering och om arten noteras ska en uppdrivning och fröinsamling ske, följt av en flytt till en ny passande lokal.

Ekallé längs Södra Vägen

Trädråd längs Bezeliigatan

Trädråd vid den östra sidan av Lorensbergsteatern

Alla foto tagna av Juno Hsu

5.17 Visualisering

Bilden visar en vy från Berzeligatan in i Lorensbergsparken. Entréytan är uppdelad i två olika marklutningar med hänsyn till ett tillgänglighetsanpassat stråk i anslutning till den nya byggnaden. En karaktärsfull stenmur är placerad i mitten av entréytan och fungerar både som sittmöbel och informationsplats. Befintliga lindar till vänster i bilden kompletteras av några mindre träd samt planteringsöar, som visar Lorensbergsparkens utbredning in i Teaterstråket. Hällarna i gångbanan längs Berzeliigatan integrerar entréytan på ett mjukt sätt med den omgivande miljön. Gatsten med krysshuggen yta utgör en del av områdets kulturmiljö.

Entré från Berzeliigatan

Bilden visar en vy från cykelbanan längs Berzeliigatan mot entréytan. Mellan träden finns en möbleringszon för bänkar eller cykelparkering. En bred gångbana ger möjlighet för uteserveringar.

Gång och cykelbana längs Berzeliigatan

Teaterstråket

Gång- och cykelbana mellan Södra Vägen och det nya bostadskvarteret

Bilden visar en vy över entréytan från Södra Vägen med blick mot Lorensbergsteatern. Ytan är öppen och utformas med hänsyn till ett komplext möte mellan olika typer av trafik. Trädraden med stora träd, som planteras längs Södra Vägen mellan körbana och cykelbana, ligger i linje och fortsätter den gröna strukturen längs gatan.

Entré från Södra Vägen

Karl Gerhards Plats

Huvudentré till Lorensbergsparken

Bilden visar en vy längs huvudgången i parken. En tydlig koppling av stensjölsgången i mitten. Detta påminner om ett av platsens historiska lager, där gångstråket hade en betydelse för placeringen av Lorensbergsteatern. Lorensbergsparkens rumslighet bevaras, bland annat genom lindallén och stora träd.

Gången till Lorensbergsparken

Bilden visar en vy när man rör sig närmare Lorensbergsteatern. Här framträder en öppen rumslighet med gräs-
 ytor. Lindallén står kvar i mitten som tidigare och den skapar ett djupare perspektiv i siktlinjen framåt. Sikten
 följer lindallén, samtidigt som vyn breddas åt både vänster och höger.

Porten av lindallé till Lorensbergsteatern

Bilden visar en vy över Karl Gerhards Plats. Här framträder en tydlig bågform som breder ut sig från Lorensbergsteatern genom markbeläggningens mönster och vidare övergår i planteringsytor av trädgården in i Lorensbergsparken. Platsens historiska lager samverkar, där teatern lyfts fram samtidigt som parkens landeri-historia återfinns i utformningen.

Entré från Avenyn

Bilden visar en trädgård med stenmjölsyta, där växtmaterial och utrustning är anpassade till en landerimiljö.

Landeri trädgård med sittgrupper

Bilden visar en vy från en öppen gräsyta med blick mot Lorensbergsteatern. Trädgården ligger mellan gräsytan i förgrunden och teatern i bakgrunden. Befintliga stora träd i parken berättar om platsens långvariga historia.

Trädgård framför Lorensbergsteatern

Bilden visar en vy över informationsplatsen där huvudgångstråket i Lorensbergsparken möter Teaterstråket. En öppen torgyta med gatstensbeläggning övergår i en parkyta med stenmjöl. Informationsskyltarna är tillgänglighetsanpassade och gestaltade med hänsyn till platsens kulturmiljö.

Informationsplats

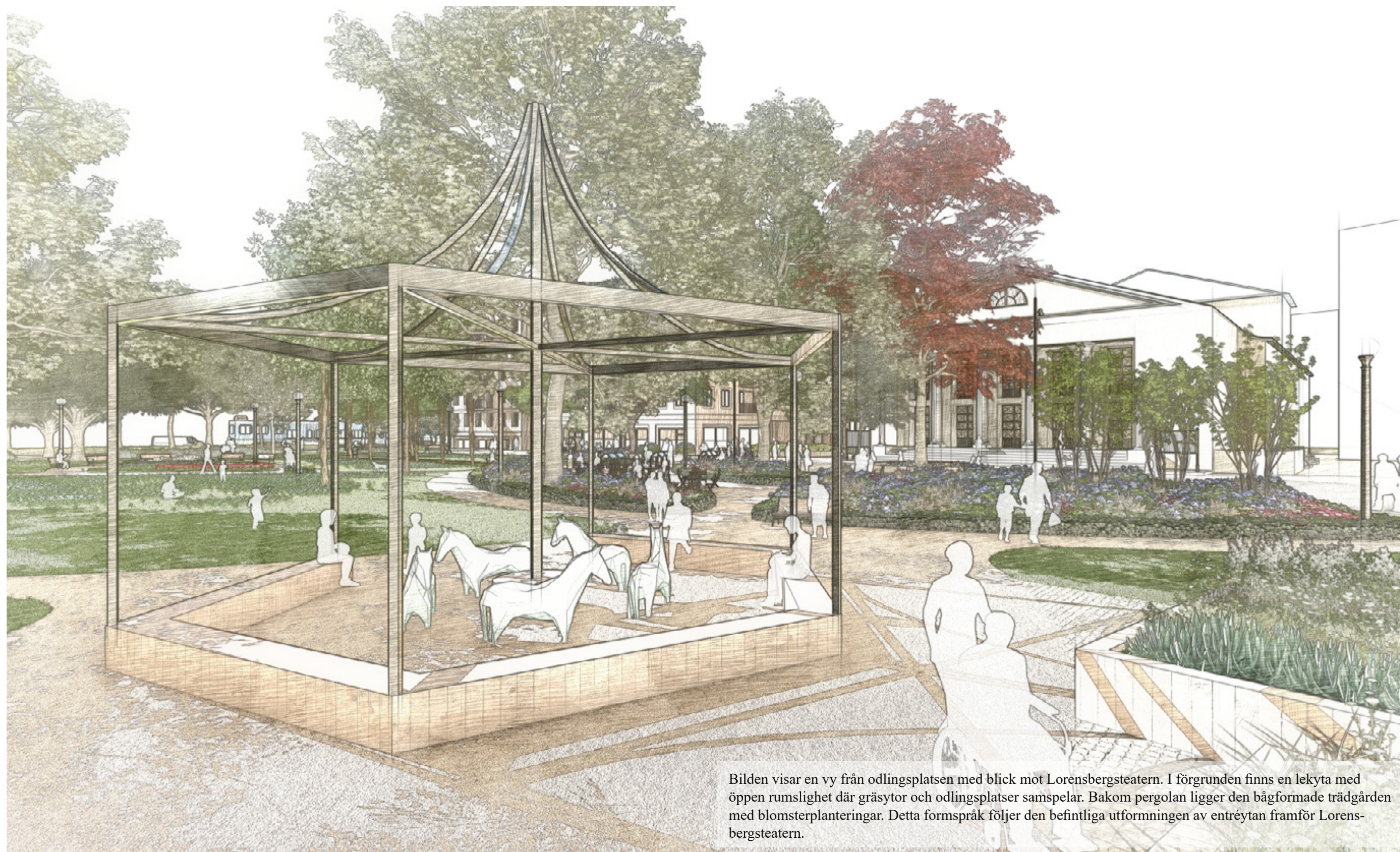

Karl Gerhards Plats med pelarpoppel

Bilden visar en vy från den nya byggnaden med blick mot lindallén. En stensjölösytta mellan byggnaden och torgytan mjukar upp gränsen mellan Lorensbergsparken och Karl Gerhards Plats. En öppen gräsyta i mitten av bilden ger möjlighet till ökat utrymme för aktiviteter. Lindallén i bakgrunden definierar en tydlig karaktär och skapar både ett lugnare rum bakom allén och ett mer energifyllt rum framför den.

Lindallé

Bilden visar en vy från odlingsplatsen med blick mot Lorensbergsteatern. I förgrunden finns en lekyta med öppen rumslighet där gräsytor och odlingsplatser samspelar. Bakom pergolan ligger den bågformade trädgården med blomsterplanteringar. Detta formspråk följer den befintliga utformningen av entréytan framför Lorensbergsteatern.

Cirkuspergola

Bilden visar en vy från odlingsplatsen med blick mot Södra Vägen. Till vänster i bilden finns lekskulpturer samt ett lågstammat träd som barn brukar klättra i. Till höger finns en befintlig pergola med möjlighet att rustas upp med inslag för skugglek och belysning.

Lekyta med odling

Bilden visar en vy genom cirkuspergolans med blick mot Södra Vägen. Till vänster i bilden ligger en lektya intill en stor öppen gräsyta med några större träd. Till höger i bilden finns en trädgård med karaktär av landeri-
blomprakt. Här finns en mötesplats med trädgårdsmöbler, sådan som är typisk för en landerimiljö.

Pergola med sittplats

Lekskulptur

6. Slutsats

Kapitel 6 sammanställer konsekvenserna av gestaltningsförslaget samt de fortsatta arbeten som ska följa därefter.

6.1 Ställningstaganden och konsekvenser

Avsteg från Teknisk Handbok 2025:1

På grund av stora lutningar som delas av med en mur och många funktioner som ska få plats på liten yta, är ytan för fotgängare något smalare än kraven i *Teknisk Handbok 2025:1*, 2025 längs Teaterstråket, närmast Berzelii-gatan. Bredden på gångbanan är som smalast 3,3 meter. Med 0,5 meter hinderfri bredd på respektive sida borde gångbanan vara minst 5 meter bred. Avsteget motiveras med att avsmalningen är på en kort passage och att det finns en alternativ yta för fotgängare på andra sidan av muren.

Längs Teaterstråket uppnår gatan inte kraven för hinderfri bredd för någon av trafikslagen. Detta är en naturlig effekt av att gatan utformas som ett lågfartsområde där möblering är placerad mitt i gatan.

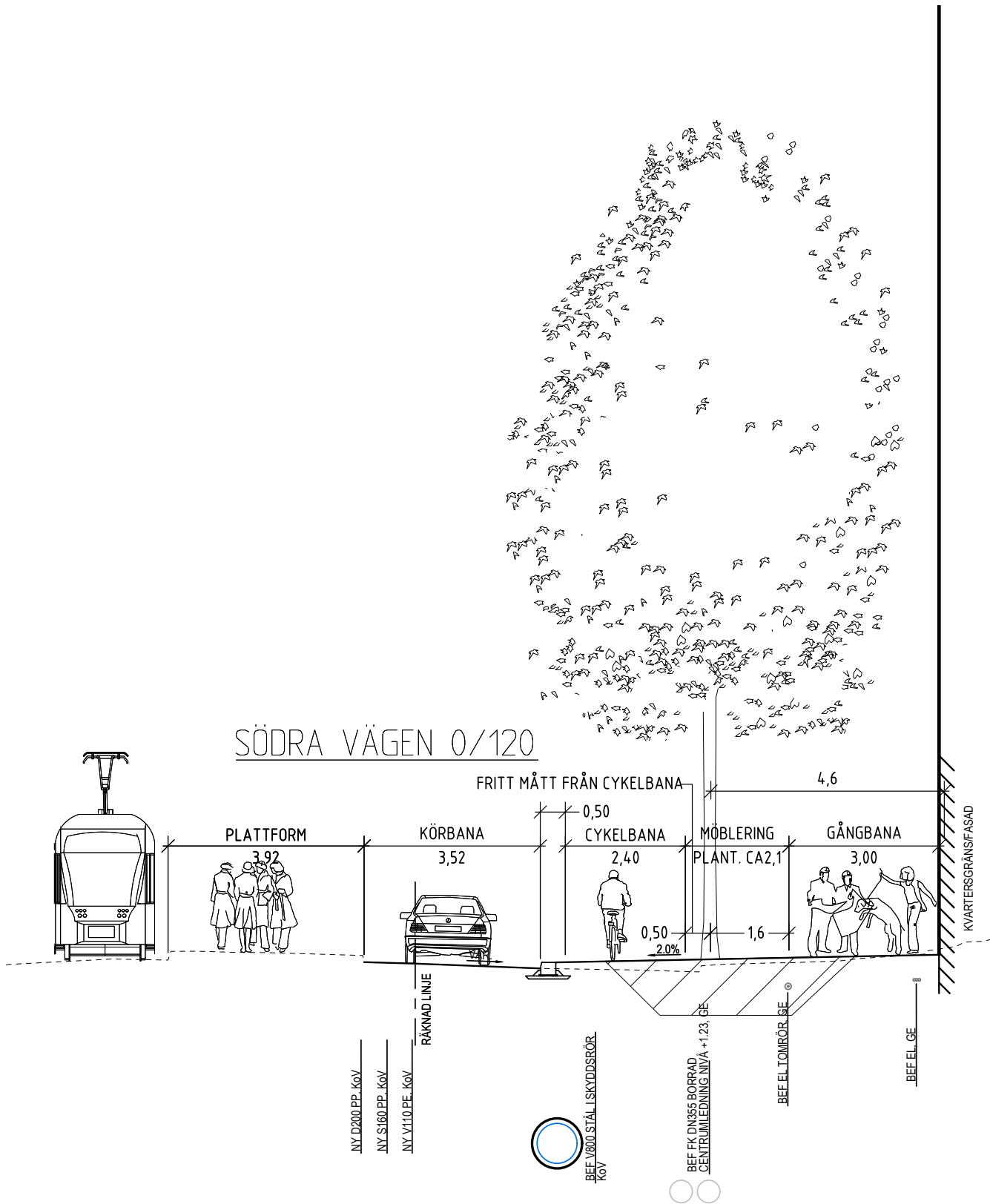
Lastplatserna på Teaterstråket och Karl Gerhards plats utformas med 12 meters längd och inte 15 meters längd. Detta på grund av platsbrist. Avsteget är godkänt av stadens regleringsenhet.

Enkelriktning av Teaterstråket och Karl Gerhards Plats

I arbetet med förslagshandlingen har Karl Gerhards Plats alltid tänkt att vara enkelriktad för motorfordon på delen väster om nedfarten till garaget. Detta för att säkerställa låga mängder av motortrafik på gatan. Teaterstråket har studerats både som enkelriktad eller dubbelriktad gata. Argumenten för dubbelriktning var att det skulle möjliggöra en flexibilitet i trafiksystemet och att enkelriktning enbart ska genomföras om det finns goda anledningar till det. I detta fall landade utredningen i att det är viktigt att enkelrikta Teaterstråket. Detta för att säkerställa tydlig trafikering av motorfordon, för att hålla nere motortrafikmängderna på gatan och för att möjliggöra lastplatsen mot Lorensbergsteatern. Om gatan var dubbelriktad skulle denna lastplats hamna på ”fel” sida av gatan. Enkelriktningarna beslutades att genomföras med skylt C3 ”Förbud mot trafik med annat motor-drivet fordon än moped klass II” istället för skyltar för enkelriktning. Detta för att möjliggöra cykeltrafik i båda riktningar på gatorna.

Alternativ placering av trädrad längs Södra Vägen

I arbetet med förslagshandlingen studerades en alternativ placering av trädraden längs Södra Vägen. Den placeringen var mellan gång- och cykelbanan. Alternativets fördelar var att göra en bra separering mellan gång och cykel som leder till god standard på pendelcykelstråk, fler träd kunde planteras längs Södra Vägen, enkel och säker drift och god sikt för svängande fordon. Fördelarna för gällande trädplacering, mellan cykelbana och körbana, bedömdes dock vara större, varför det alternativet valdes. Det främsta skälet till att detta alternativ valdes är att det bättre uppfyller de kulturmiljömässiga kraven genom att plantera större träd, eftersom det finns mer utrymme för att säkerställa god uppväxt för både trädkrona och rotutbredning.

Alternativet för trädplacering längs Södra Vägen

6.2 Fortsatt arbete

I kommande planeringsskeden behöver samordning och kommunikation ske mellan både exploatören av bostäderna inom detaljplanen och närliggande byggprojekt för att eventuellt effektivisera avstängningar och omläggning av trafik. Detta görs i nära samarbete med Göteborgs Stads grupp ”Kom fram”.

Belysningsförslag

I detta skede hanteras belysningen som ett gestaltningsförslag för utemiljön. För att gå vidare behöver vi dock involvera kompetens inom belysning och ljusdesign, samt samordna med stadsmiljöförvaltningen, exploatören och övriga berörda verksamheter inom förslagshandlingsområdet. För gatubelysningen ska placeringen av kontaktledningar mellan de föreslagna träden längs gatorna säkerställas.

Markmaterial

I kommande skeden är det viktigt att förankra markmaterialet med Lorensbergsparken, Lorensbergsteatern och det nya kvarteret, eftersom förslagshandlingen föreslår att markmaterialet ska föras in ända fram till en diskret gräns som är anpassad till de kulturmiljömässiga kraven. Förslagshandlingen kommer därför att föreslå att markmaterialet även sträcker sig in på kvartersmark, i syfte att skapa en helhet mellan platserna genom ett sammanhängande golv. Det är också viktigt att samordna markmaterialet på gatan med intilliggande projekt så att anslutningarna blir väl fungerande. Eftersom förslaget uppmuntrar återbruk är det dessutom viktigt att redan i ett tidigt skede undersöka vad som finns tillgängligt på kommunens lager.

Befintliga skyddsvärda träd

Fortsatt arbete krävs för att se över de befintliga träd som finns på platsen idag. En fackman godkänd av kommunen behöver se till att träden skyddas under byggnation och behåller god vitalitet efter byggtiden. Viss beskärning kommer behövas på träd och detta behöver planeras i god tid för att kunna ge bästa resultat.

Angränsande projekt

Fortsatt samordning krävs med omkringliggande projekt Engelbrektslänken, Södra vägen och Västlänken. Detta gäller främst Berzeliigatan där Västlänkens nya entré på Johannebergsgatan kommer förändra gångflödena i området.

Detaljer av ledstråk

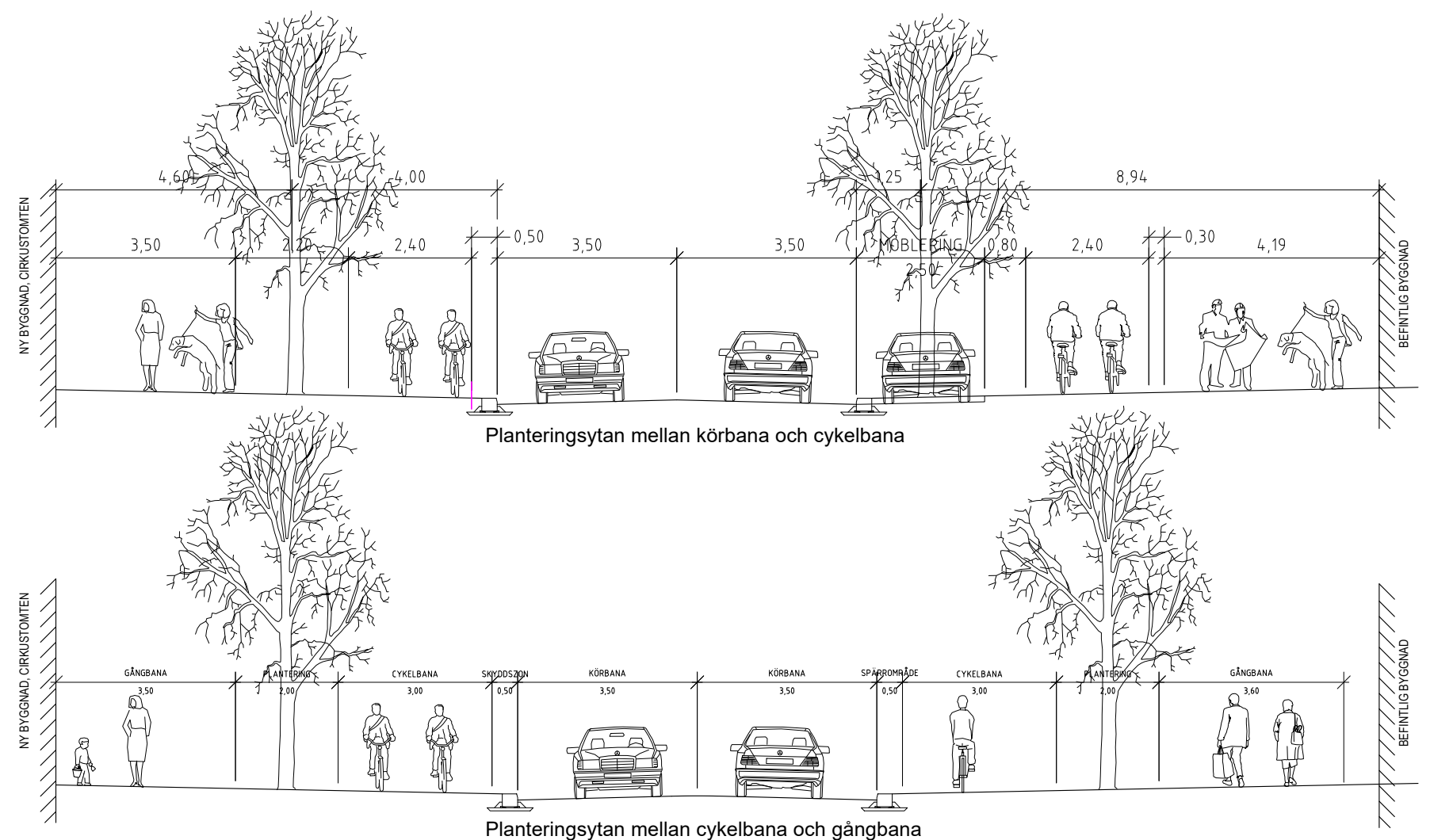
Utformningen av ledstråket ska detaljprojekteras noggrant för att säkerställa att det uppfyller sin funktion som ett tydligt och tillgängligt orienteringsstöd för personer med nedsatt syn. Detta innebär att ledstråket ska utformas med rätt material, bredd, kontrast och placering i enlighet med gällande tillgänglighetskrav och riktlinjer. Det är också viktigt att ledstråket integreras på ett sätt som harmonierar med platsens övriga gestaltning och funktioner.

Ledningar

I senare skede behöver detaljprojektering av samtliga ledningsslag genomföras.

Utredningen av trädplantering längs Berzeliigatans östra sida

I ett tidigt skede utreddes möjligheter till trädallé längs Berzliigatans östra sida. På grund av att trädens växtbäddar kom i konflikt med befintliga kombiledningar Ø300 mm respektive Ø500 mm som bedömdes som väldigt dyra att flytta samt behovet av lastplats närmast Södra Vägen förkastades detta alternativ. Träd är dock möjligt på den östra sidan om de befintliga kombiledningarna flyttas.

Bilagor

- ❑ EXF202302069-0001 Illustrationsplan med höjdsättning_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-0600 Belysningsförslag_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-1801 Trafik- och utformningsplan_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-1802 Sikttrianglar_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-2001 Längdprofil Berzeliigatan_I-1000 100 AI
- ❑ EXF202302069-2002 Längdprofil Södra Vägen_I-1000 100 AI
- ❑ EXF202302069-2003 VA Profil_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-3001 Typsektioner med ledningar_I-50 AI
- ❑ EXF202302069-3002 Typsektioner med ledningar_I-50 AI
- ❑ EXF202302069-3003 Typsektioner med ledningar_I-50 AI
- ❑ EXF202302069-3004 Typsektioner med ledningar_I-50 AI
- ❑ EXF202302069-3005 Typsektioner med ledningar_I-50 AI
- ❑ EXF202302069-3006 Typsektioner med ledningar_I-50 AI
- ❑ EXF202302069-4001 Ledningsplan, Befintligt och Nytt_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-9001 Tillgänglighetsplan_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-9381 Körspår Special fordon, 19m_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-9382 Körspår LBn och Bbsa_I-400 AI
- ❑ EXF202302069-9383 Körspår brandbil, typfordon LBn_I-400 AI
- ❑ EXF202302069 Grönytefaktor_Gata
- ❑ EXF202302069 Grönytefaktor_Park
- ❑ EXF202302069 Grönytefaktor_Torg